Pazartesi
28
MART
1938
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı caddesi Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1111
Fransızca Ankara 1063
Yazı işleri 1062-1063
İdare müdürlüğü 1061
Atölye 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

ŞEHİR

Stadyomunda

9/4/938 Cumartesi Atletizm müsabakaları
10/4/938 Harbiye — Muhafız
17/4/938 Pazar First Vienna — Ankara muhteliti.

Frankocular Katalonyaya girdiler

İtalya - ingiltere görüşmelerinde de

İspanyadaki gönüllüler işi

için bir anlaşmıya varıldı

Frankocu askerler bir şehir muhasarasında

Frankocular bir çok mühim mevkiler aldılar

Sarragos, 27 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor: Bu akşam karanlık basarken, general Yangue ordusu kıtaları Katalonya arazisine girmişler ve Ma Selgorrein'i zaptetmişlerdir. Aynı saatte Fraga şehri de tamamiyle muhasara altına alınmış bulunuyordu. Franko kuvvetlerinin ileri karakolları

(Sonu 8. inci sayfada)

Türk Tarih Kurumu Asbaşkanı Profesör Âfet köylü kadınlarla konuşuyor

Profesör Âfet ve Profesör Pitar eski bir eseri tetkik ederlerken

Profesör Âfet ve profesör pitar Eti hafriyatını tetkik ettiler

Türk Tarih kurumu Asbaşkanı Profesör Afet, profesör Pitar, Bayan Pitarla beraber dün sabah saat sekizde Ankaranın cenubundaki Gâvurkaleye gitmişlerdir.

Yolda Karaoğlan köyündeki Eti hafriyatını tetkik etmişler ve hüyük köyündeki kazıyı da gördükten sonra saat onbirde Gâvurkaleye vasıl olmuşlardır.

(Sonu 3. üncü sayfada)

Profesör Âfet, profesör Pitarla beraber

Kültür kadromuz

— Kültür hayatımızdaki büyük inkişafı gösteren rakamlar —

1931-1938 yılları arasında orta öğretimin talebe, öğretmen ve okul durumlarını gösteren rakamları okuyanlar, şüphesiz derin bir inşirah duymuşlardır.

Cumhuriyetin kurulduğu yıl orta okul dediğimiz sınıflarda 5.905 çocuğumuz vardır, kız talebenin sayısının azlığı göze çarpar. Bu rakamların artış seyri şöyle olmuştur:

Yıl	Talebe sayısı
1923-24	5.905
1927-28	15.133
1929-30	20.680
1931-32	24.835
1932-33	30.856
1933-34	37.626
1934-35	40.598
1935-36	46.678
1936-37	57.134
1937-38	71.021

Rakamlar gösteriyor ki 1931 den itibaren her yıl altı bin kadar artan talebe sayısı 1935 de birden 11 bin ve 1937 yılında da birden on dört bin kadar artmıştır.

Cumhuriyet maarifi, bu büyük artış karşısında orta okul sayısını:

Yıl	Okul sayısı
1932-33	83
1933-34	99
1934-35	98
1935-36	100
1936-37	109
1937-38	124

yapmak zaruretini duymuş ve bu okullarda dershane sayıları da ,talebe sayısiyle mütenasip bir şekilde yükselmiştir.

Yıl	Dershane
1931-32	651
1932-33	718
1933-34	805
1934-35	889
1935-36	1.008
1936-37	1.162
1937-38	1.394

Orta öğretimin, türk inkılâp hayatı yönünden bir tahlili de kız ve erkek nisbetleri üzerinde olmalıdır ve türk kızının orta öğretim sahasındaki sayısının şayanı dikkat bir yükseklikte olduğu görülür:

Yıl	Kız	Erkek
1932-33	7.968	22.888
1933-34	9.319	27.707
1934-35	9.955	30.643
1935-36	11.706	35.072
1936-37	14.668	42.466
1937-38	18.450	52.571

(Sonu 8. inci sayfada)

Japonlar ricat ediyor

Harb geniş surette çinliler lehine inkişaf ediyor

Hankeu, 27 (A.A.) — Royter muhabiri bildiriyor: Buraya bugün gelen askerî resmî raporlara göre, Hsuçov'un hâkimiyeti için yapılmakta olan hayatî muharebe, birdnbire çinliler lehine geniş surette inkişafa başlamıştır.

Tanklar ve zırhlı otomobillerle mücehhez Çin nümune fırkaları, motörlü topçu kuvvetlerinin himayesinde iki koldan büyük kanalı geçmişler ve şimal sahilinde Hançuang ve Tayerçang'ı zaptetmişlerdir. Japonlar, demiryolu boyunca, Linçeng istikametinde Hançuang'dan şimale doğru geri çekilmektedir. Japonlar Tayerçang'dan da Taoçvang'a ve oradan da Yihsien'e ricat etmişlerdir. 20 mil kadar şimalde bulunan bu son şehir halen Çin kıtaları tarafından kuşatılmış bulunmaktadır.

(Sonu 7. inci sayfada)

Seçim günleri yaklaştıkça Hatayda tazyik artıyor

Statünün hiç bir maddesi tatbik edilmiyor

Dumdumla yaralanan türkler vâr!

Antakya 27 (Telefonla) — Cenevreden gelen haberlerle buradaki tatbikat biribirini tutmamaktadır.

Hâlâ, Hatay'da statünün hiç bir maddesi tatbik edilmiş değildir. Hattâ türkçenin resmî dil olarak kullanılması bile nazarî mahiyette kalmıştır.

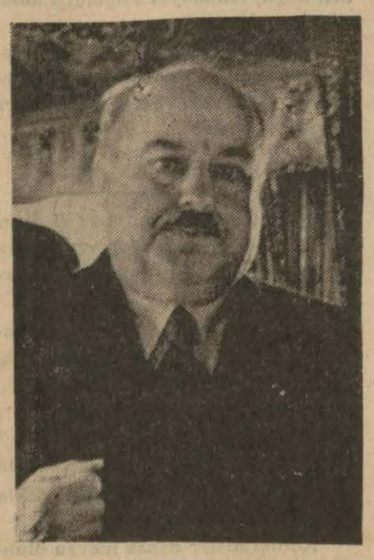

Hataya gelip ilk iş olarak Yenigün gazetesini kapayan ve Taşnak partisi reisiyle beraber ava çıkan yüce komiser kont dö Martel

Menfi propaganda:

"Türkler sancağı çetelerle işgal edecekler.,,

Antakya, 27 (Hususî) — Manda memurları tarafından ileri sürülen propaganda mevzuu şudur;

"— Türkler, intihabı kazanamıyacaklardır. Bunun için Sancağı çetelerle işgal etmek istiyorlar.,,

Bu propagandanın hedefi ermeni, rum ve aleviler üzerinde tesir yapmak ve mukabil bir cebhe kurmaktır. Bu cepheye dahil olanlar esasen ittihadı anasır cemiyeti kadrolarını doldurmaktaodırlar.

İttihadı anasır cemiyetine dahil olanlar mandater memurlar tarafından silâhlandırılmaktadır. Ortodoks, alevî, ermeni memurlar hemen kâmilen bu cemiyete kaydolunmuşlardır.

Seçime iştirâk edemesin diye türklere cüzdan verilmiyor

İskenderun, 27 (Hususî) — Kırıkhan nüfus dairesi nüfusa kaydedilen türkleri seçime iştirak ettirmemek

(Sonu 8. inci sayfada)

TRAKYADA

Neler yapıldı ve neler yapılacak?

General Kâzım Dirik proğramının yeni esaslarını anlatiyor

General Kâzım Dirik

Trakya Umum Müfettişi general Kâzım Dirik, hareketinden evel bir arkadaşımıza aşağıda okuyacağınız beyanatı vermiştir.

Batı sınırlarımızdaki büyük ve kökten kalkınmayı, kendine has bir pratiklik ve bir organizasyon adamı olarak gerçekleştirmş olan general Dirik, Avrupa Türkiyesi için devletin aldığı yeni kararları izah etmiş; Trakya kalkınma hareketinden bugüne kadar alınan neticelerin tam bir bilânçosunu yapmıştır.

Otuz bin kilometrelik geniş bir yurd parçası üzerinde kemalizm inşacılığını bütün yaratıcı ve yükseltici hususiyetleriyle tatbik ederek, şen, neşeli ve mesud hayatı kuran general Dirik, birçok yeni devlet tedbirleriyle yüklü olarak vazifesi başına döndüğünü de müjdelemiştir.

***

"— Devlet merkezinden yeniden büyük bir hız aldım. İşlerimin esaslı

(Sonu 8. inci sayfada)

Trakya tarlalarında çalışan çiftçiler

Frankocuların Ankara ve Atina umumî ajanları

Ankara, 27 (A.A.) — Anadolu ajansının öğrendiğine göre, cumhuriyet hükümeti, B. Julio Palencia'nın Burgos İspanyol hükümetinin Ankarada umumî ajanlığına tayinine muvafakat etmiştir.

Atina, 27 (A.A.) — Elen hükümeti, Sebastien Romero Rodoglas'ın Burgos ispanyol hükümetinin Atinada umumî ajanlığına tayinine muvafakat etmiştir.

Fıkra

Bir yıldönümü

9 nisanda büyük Sinan'ın yıldönümünü kutlamağa hazırlanıyoruz. Büyük türkün ebedî hatırası önünde eğilelim.

Şu Sinan olmasaydı, ne düz caddeler açacağımızı düşünen belediyecilerimiz olmuştur. Üsküdardaki bir eserinin bir iki gece içinde nasıl düz yola kurban edildiği tarih uzak değildir.

O tarihten sonra, şimdiki üniversite arkasında inşa plânları yapmağa davet olunan bir yabancı mimar ise, "— Süleymaniye'nin gölgesi altında böyle bir vazife kabul etmek güçtür. Bana düşünmek için bir iki ay müsaade ediniz!" demişti. Ve ilk projesinde, Süleymaniye karşısını bir tarasa ile açık bırakarak adını da şöyle koymuştu: "Süleymaniyeye hayran olanlar!"

Düz caddeyi eğriliğe mahkûm eden eski eserler, bu asırda dövizsiz memleketlerin belini doğrultmaktadır. Bir osmanlı mezarlığı bile Rados'un başlıca turizm servetlerinden birini teşkil ediyor ve niceleri, bizim toprak üstünde sağlam duran eserlerin harabelerini bulmak için toprağın altını eşiyor!

"Maatteessüf Çarşıkapısındaki çeşme yahud sebil yahud türbe caddenin muntazam tesviyesine engel olmaktadır!" tarzındaki havadislerin gazetelerimizde nasıl yer bulabildiğine hayret ediyoruz. E s k i müdafaası, vaktiyle, bizi eski kalmağa mahkûm eder göründüğü için sinirlerimizi oynatıyordu. Şimdi öyle değildir: Birkaç sene sonra biz de İstanbulda pitoresk peşinde koşacağız ve o kadar acısını çektiğimiz e s k i'nin garblılar gibi artık tadını almağa başlayacağız.- Fatay

DÜŞÜNÜŞLER

Musiki ile enerji terbiyesi

Bir cereyana dikkat ediyor musunuz? Bandolar ve marş radyoyu fethetmek üzeredir. Düğmeyi çevirdikçe mızıkaların gürültülü ve ritimli musikisi, gözlerimizin önünde, rap rap rap, çelik miğferlerin muttarit akışını resmediyor.

Dünya hergün biraz daha silâhlanıyor, Avrupa hergün biraz daha ordulaşıyor. Radyonun, kendini bu inkişaf seyrinden kurtarmasına imkân var mıydı?

Yüzlerce pirinç boru veya binlerce genç ağızdan birden çıkan marşlar, hayatın aldığı yürüyüş temposundan haber veriyor. Dinlediğimiz cebheye giden bir ordunun ayak sesleridir.

Bilhassa totaliter memleketlerin istasyonlarında azamî haddini bulan bu bando sevgisi maksatsız olmasa gerek.. Romanslar ve sonatlar içinde fazla hayallere dalması arzu edilmiyen gençliklere, bu musiki, enerji ve disiplin terbiyesi aşılamaktadır.

Mızıka sesi, gözlerinizin önüne hulyalı göllerde yüzen narin kotralar değil, bayraklarla donanmış şehirler, heyecan içinde kaynaşan kalabalıklar ve muttarid adımlı ordular getiriyor.

Bazı ideolojilerin, büyük kalabalıkları kendine bendeden cazibesinde, bu marşların, bandoların, bayrakların ve tempoyla atılan adımların rolünü araştırmayı unutmayınız. Beslenmesi için büyük zahmetlere ihtiyaç göstermiyen kütle heyecanını, ehemiyeti azımsanamıyacak bir destektir.

Radyonun önü her akşam bir resmigeçit meydanına dönmüştür. Mademki bu bir dünya cereyanıdır, şu halde bu konsere türk gençliğinin sesini ve türk mızıkasını da katmakta tereddüd etmiyelim. Gerçi senfonileri ve rapsodilerile orkestra bize daha ince, daha mütekâmil, daha medenî bir müsiki dinletir. Fakat plâtonik arzularımızın üstünde bir zaruret var: tempoya ayak uydurmak.

Asırlarca süren bir uyuşukluktan daha yeni silkinmiş bir milletiz. Enerji ve hareket terbiyesine, her milletten fazla bizim ihtiyacımız ve hakkımız var. Şu halde bandomuza ve marş korolarımıza, her millet gibi biz de radyomuzda yer verebiliriz. — **YAŞAR NABİ**

Mühendisler ve mimarlar için

Hükümet mühim bir kanun projesi hazırladı

Bayındırlık bakanlığı mühendis ve mimarlık hakkında yeni bir kanun projesi hazırlamıştır. Bakanlık projenin hazırlanmasını mucib sebebler lâyihasında şöyle izah etmektedir:

"Mühendis ve mimarlık kanunu bugünkü ihtiyaçları karşılamıyacak derecede eskimiş ve nafıa fen mektebinin, mühendis yetiştirecek teknik okuluna çevrilmesi üzerine yüksek mühendislerle mühendislerin vaziyetlerinin tayini zarurî görülmüş ve Kamutay da bir mühendislik kanununun hazırlanması hakkında arzu gösterilmiş olduğundan bu proje hazırlanmıştır.

Mevcud kanunun neşrinden bugüne kadar geçen on bir sene içinde yapılan tecrübe neticesinde eski kanunda mevcud olup mahzurlarını gördüğümüz bazı hükümler çıkarılmış ve faydalı görülen yeni hükümler ilâve edilmiştir.

Bilhassa yeni kanun muntazam bir mühendislik tahsili görmeden imtihanla mühendis olmak imkânlarını ortadan kaldırmak ve mühendislik ve mimarlık adlarını ve bu sıfatı taşımağa salâhiyetli fen erbabını himaye eden müeyyideleri koymuş ve bilhassa yüksek mühendis ve yüksek mimar mekteblerinden çıkmayıp bu mekteblere muadil olmayan yabanc yüksek mühendis mekteblerinden mezun olanların yüksek mühendis ve yüksek mimar adlarını alabilmeleri bazı takyidlere bağlı tutulmuştur.

Bakanlık, her gün gittikçe çoğalan bayındırlık ihtiyaçlarını önlemek zaruretini duyduğundan tabiblerde olduğu gibi bazı kayıd ve şartlar altında devlet ve belediye hizmetlerinde bulunan fen erbabına memleketin umranile alâkalı meslekî faaliyetlerde bulunmaları zımnında izin vermek salâhiyetini almak için bu kanuna bir madde eklenmiştir.

Projeni nihtiva ettiği esaslara göre mimarlık adı ve salâhiyeti ile sanat icra etmek isteyenler şu vesikalardan birini haiz olacaklardır:

Mühendislik veya mimarlık tahsilini gösteren türk yüksek mimar, mühendis veya mimar mekteblerinden verilen diplomalar, programlarının yüksek mühendis veya mimar mektebleri programlarına muadil olduğu kabul edilen bir yabancı yüksek mühendis veya yüksek mimar mektebinden diploma almış olanlara usulüne göre verilecek ruhsatnameler, türk teknik okulu mühendis kısmı ile programlarının buna muadil olduğu kabul edilen memleket içindeki diğer mühendis veya mimar mekteblerinden verilen diplomalar programlarının türk teknik okulu mühendis kısmı programlarına muadil olduğu kabul olunan bir ecnebi mühendis veya mimar mektebinden diploma almış olanlara usulüne tevfikan verilecek ruhsatnameler, ecnebi mekteblerinden mezun olanlara ruhsatname verilebilmek için çıktıkları mektebin aslî talebesi olarak tahsil dereceleri geçirmiş ve mektebin bütün derslerini mutazaman ve filen takib etmiş ve mektebte cari usullere göre geçirilmesi lâzım gelen bütün imtihanları bitirmiş bulunmaları şart olacaktır.

Verilecek adlar:

Yazılı vesikaları haız bulunanlara yüksek mühendis veya yüksek mimar, diğerlerine sadece mimar ve mühendis adı verilecektir.

Türk veya yabancı mekteblerinde yürüyen usullere göre doktora imtihanı vererek buna mahsus diplomayı alanlara doktor adı da verilecektir.

Programları türk yüksek mühendis veya yüksek mimar mektebi programlarından aşağı ve teknik okulu programlarından yüksek olan ve fakat, bulunduğu memleketçe yüksek mekteblerden sayılan bir mühendis veya mimar mektebini bitirmiş ve diploma almış olanlara mahsus mühendis veya mimar ruhsatnamesi verilecektir. Bu mekteb mezunlarından yüksek mühendis veya yüksek mimar ruhsatnamesi almak istedikleri takdirde yüksek mühendis veya yüksek mimar mektebinin alâkalı ihtisas şubeleri ders programları mucibince okumadıkları derslerin imtihanlarını muvaffakiyetle geçirmiş olmaları şart olacaktır.

Ruhsatnamelerin verilmesi ve mekteb programları benzerliklerinin tetkiki ve bu işlerle uğraşacak heyetin teşkil usulleri ve ruhsatnamelerden alınacak harç mikdarı, alâkalı bakanlıkların mütaleası alınmak suretiyle bayındırlık bakanlığınca hazrlanacak bir nizamname ile tesbit olunacaktır.

Diploma ve ruhsatnamelerden birini haiz olmayanlar Türkiyede mühendis veya mimar adiyle, kullanılamıyacaklar ve bu unvanlarla sanat icra edemiyecekler, unvanlarını kullanamıyacaklardır. Buna aykırı harekette bulunanlardan 50 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası alınacak ve tekerrürü halinde bir aydan üç aya kadar hapis cezasiyle cezalandırılacaklardır. Diploma ve ruhsatnameyi haiz olmayanları, bu vesikalara mahsus unvan ve salâhiyetle işlerinde kullanan hakikî ve hükmî şahsiyetler de ayni cezaya çarptırılacaklardır.

Bir yerde çalışabilmek için:

Devlet daire ve müesseseleri ile belediye hizmetlerinde bulunan bilûmum yüksek mühendis ve yüksek mimar, mühendis, mimar ve fen memurları iş saatleri dışında bile olsa ücretli ve ücretsiz hususî sanatlarını icra edemiyeceklerdir. Ancak serbest meslek erbabı bulunmayan ve mahallin belediye veya nafıa dairelerinin müracaati ve en yüksek mülkiye memurunun talebi ile zaruret bulunduğu tahakkuk eden yerlerde tasdik ve murakabesi kendilerine veya mensub oldukları mahalli dairelere aid olmayan memleketin umraniyle alâkalı hususî meslekî işleri devamlı olmamak ve dışarıda yazihane açmamak ve mesai saatleri dışında yapmak şartiyle kabul etmeğe bayındırlık bakanlığına izin verilecektir. 3077 numaralı kanunun neşrinden evel 1030 numaralı kanunla mühendis veya mimar unvaniyle verilmiş olan diplomalar ile ruhsatnameler yüksek mühendis veya yüksek mimarlık unvaniyle verilmiş ruhsatnameler hükmünde olacaktır. İsteyenler diploma ve ruhsatnamelerini yeni adlarına göre değiştirebileceklerdir.

ŞEHİR HAYATI

Halkevinde:

Dünkü çaylı dans

Halkevinin her hafta yüksek tahsil gençliği arasında tertip ettiği çaylı danslar dün de Halkevi salonlarında verilmiştir. Önce sinema salonunda gençlere toprak bayramında Halkevinin Taşpınar köyünde fidan dikme merasimi gösterilmiş oradan diğer salona geçilmiş ve büyük bir genç lik kütlesi geç vakte kadar eğlenmiş ve dansetmişlerdir.

Dünkü konser

Halkevinde Cumhur Reisliği Flarmonik orkestrasına bağlı salon orkestrası dün saat 11 de bir konser vermiştir. Salon çok kalabalık olmuş, konser büyük bir alâka ile dinlenmiştir.

Türk ticaret bankası umumî heyeti bugün toplanıyor

Türk Ticaret Bankası umumî heyeti, Bankanın 19 zuncu malî senesi hesablarını ve faaliyetini tetkik etmek üzere bugün saat 16 da bankanın ışıklar caddesindeki merkez binasında toplanacaktır.

Müzakere ruznamesi şudur:

1937 senesi muamelelerine aid idare meclisi raporiyle murakıbler raporunun okunması;

1937 senesi bilânçosu kâr ve zarar hesablarının tasdiki ile idare meclisinin ibrası;

Müddetleri biten idare meclisi azası yerine aza seçimesi; 1937 senesi murakıbler ücretinin tayini ve yeniden iki murakıb seçilmesi;

İdare meclisi azalarına verilecek huzur hakkının tayini.

Rakamlarla Türkiye

Ne işler görürüz?

Rakamlarla Türkiye'nin en enteresan ve istisnasız hepimizi alâkalandıracak bir bahsi üzerindeyiz: Türk milleti ne iş görür ?

Evvelâ kendi işiniz üzerinde kaç meslekdaş olduğunuzu biliyor musunuz? Bunu bilmiyorsanız, mesleğiniz üzerinde memleket ölçüsündeki arzu ve alâkayı da bilmiyorsunuz demektir. Sonra mesleğiniz üzerindeki bütün çalışmalarınız için kaç arkadaşınız olduğunu bilmekten daha zarurî ne vardır ?

Nüfusumuzun büyük bir kısmı çiftçidir, dediğimiz zaman yanlış bir şey söylemiş olmayız. Fakat bu vasıflandırma, pek mücerred kalır.. Çünkü toprak mahsulleri; ziraat, bağcılık, bahçıvanlık; çiçekçilik, hayvan yetiştirme ve bakımı, arıcılık, ormancılık; deniz, göl, nehir ve kara avcılığı hep bu toprak mahsulleri içine giriyor....

Türkiyede umumî manada ziraat ile uğraşarak hayatını kazanan 6.199.467 vatandaş vardır. Bunların 3.172.087 si erkek, 3.027.380 i kadındır. Memleketimizde hiç bir meslek üzerinde, kadınla erkeğin mikdar itibarile birbirine bu kadar yanaştığı vaki değildir.

Toprak mahsullerile uğraşan kadın nisbeti, bilhassa köylerde toplu bir haldedir. Köylü kadının, tarlada, erkek kadar emek ve alın teri harcadığını hep biliriz.

Bağcılık, bahçıvanlık, çiçekçilik ile uğraşan ve hayatını bu yüzden kazanan 99789 vatandaşımız vardır. Bunların 62916 sı erkek, 30611 i kadındır. 927 sayımına göre, meselâ çiçekçilik ile uğraşanlar artmıştır. İleri bir zevk, biraz şiir, biraz kültür ve nihayet *güzel* mefhumuna giren çiçeğin, bir sanat ve meslek halinde yerleşmesi bizi sevindirmelidir.

Ormancılık (idare, muhafaza, amenajman dahil) üzerinde çalışan 12.070 vatandaşımız vardır. Bunların 10271 i erkek, 1799 u kadındır.

Toprak mahsulleri şubesinin son kolu olan deniz, nehir, göl ve kara avcılığı ile 8361 vatandaş geçiniyor. Bunlarm 8225 i erkek, 136 sı kadmdır. Görüyorsunuz ki kadın, hiç hatıra gelmiyen türlü kazanç sahalarında vazife almıştır.

Toprak mahsulleri şubesinin yekûnu,3.383.269 u erkek; 3.096.799 u kadın olmak üzere 6.480.068 dir. Yani umum nüfusumuzun yüzde kırkından fazlası...

*

Vatandaşların ne işler gördüğünü anlatan rakamlar, sizi tatlı bir düşünceye ve hayrete sevkedecektir. Memleketimizde iş sahaları bu kadar çeşidlenmiş, zenginleşmiş mi diyeceksiniz.

Bu; rejimin kurmakta olduğu garblı hayatın, üzerinde dikkatle durulmaya değer bir tezahürüdür.

Küçük evler yapı kooperatifi

Arsa alındı, 100 evlik bir mahalle kuruluyor

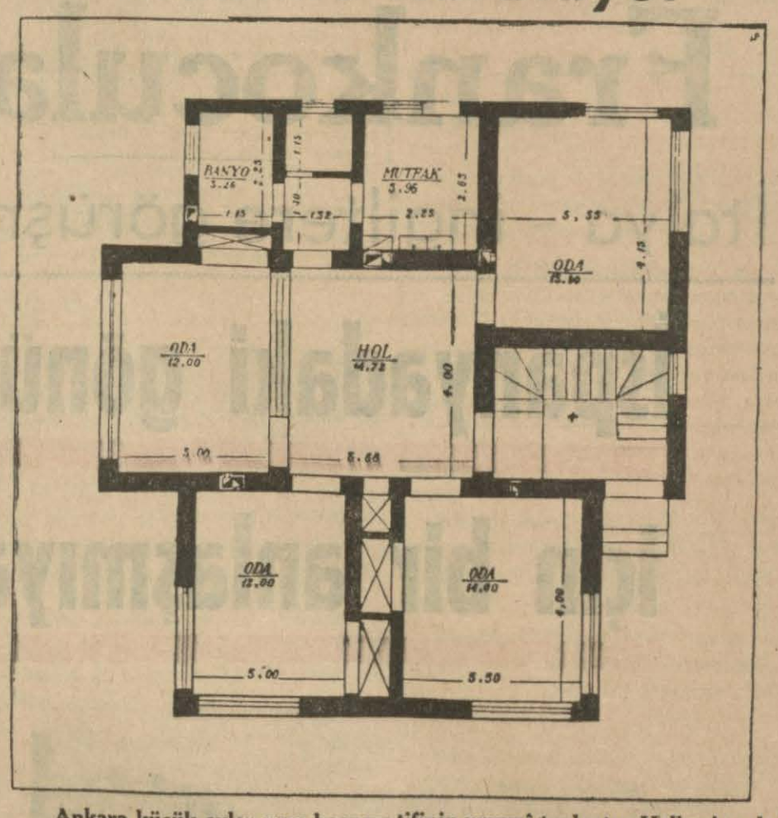

Ankara küçük evler yapı kooperatifinin umumî toplantısı Halkevi salonunda yapılmıştır.

Ruznamedeki maddeler birer birer görüşülmüş, idare heyeti ve murakib raporları ile bilânço, umumî heyet tarafından ekseriyetle kabul olunarak idare meclisinin az zamanda başardığı büyük işler memnuniyetle karşılanmıştır. Malûm olduğu üzere bir buçuk sene evel, kamutay memurlarının teşebbüsile Ankara memurlarının modern mesken ihtiyacını elden geldiği kadar temin etmek gayesile bir yapı kooperatifi kurmuşlardı. Yedi aydan beri faaliyete geçmiş bulunan bu kooperatif, ortaklarının ihtiyacını karşılayacak mikdarda olan arsasını satın alarak mülkiyeti altına geçirmiş ve şimdilik yüz ev inşası için gereken hazırlıkları yapmaya başlamıştır.

Şirketin bu arsası orman çiftliği yolu civarında ve bakanlıklara pek yakın bir sahada bulunmaktadır. Ankaramızın modern mahallelerinden biri halini alacak olan bu sitenin, 1938 senesi içinde inşasına çalışılmaktadır.

Toplantı sonunda bütün müessisler ve davetliler zengin bir surette hazırlanan büfede ağırlanmışlardır.

Kooperatifin yaptıracağı plânlara göre, evler, 91 metre murabbalık bir saha üstünde kurulacaktır. Yalnız şimdilik 3,35 × 4,15 ebadında olan 13,90 metrelik oda ile, onun yanındaki + işaretli kısım asıl inşaat plânına dahil değildir. İleride ortak lüzum görürse bu esasa göre evi genişletebilecektir.

Bu plân, şirket evlerinin ana hatlarını göstermek itibarile, umumî heyet tarafından ekseriyet kazanan bir krokidir.

HAVA

Hava yağmurlu geçti

Dün şehrimizde hava kapalı ve rüzgârlı geçmiştir. Günün en düşük ısısı sıfır, en yüksek ısısı da 17 derecedir. Akşam üzeri saat 19 de yağmur başlamıştır. Yurdun Trakya, Kocaeli, Ege, cenubî Anadolu bölgeleri yağışlı, orta Anadolu kapalı, Karadeniz kıyılariyle cenub doğu kısmı bulutlu, doğu Anadolu açık geçmiştir.

24 saat içindeki yağışların karemetreye bıraktığı su mikdarı Bodrumda 3, Gelibolu, Balıkesir ve Dörtyolda 1 kilogram, Çanakkale, İzmir ve Akhisarda cüzî mikdardadır. Erzurumda karın kalınlığı 6 santimetreye inmiştir.

Köylerin iş cedvelleri nasıl doldurulacak?

İç Bakanlık, köy idarelerine aid altı aylık iş cedvellerinin hazırlama ve doldurulması hakkında bir izahname hazırlamıştır. Bu izahnameye göre köy idareleri altı ay içinde yaptıkları işler her yılın ikincikânun ve temmuz aylarının onuna kadar bağlı bulundukları idare makamlarına verilecektir. Vilâyet ve kazalara bağlı nahiyelerle merkez nahiyeleri bu cedvelleri tayin edilen müddet içinde hazırlıyacaklar, vilâyet ve kazalarda tayin edilen müddet içinde İç Bakanlığa göndereceklerdir. Vilâyetler bu cedvelleri nahiye müdürleri ile kaymakamlara ve tensib edecekleri diğer memurlara tetkik ettirerek Bakanlığa göndereceklerdir.

Cedveller istenen malûmatın kaza ve nahiye merkezlerinde masa başlarında yapılacak tahminî hesablara ve şifahî soruşturmalara göre değil, salâhiyetli ve vazife sahibi işyarlar tarafından köyde iş ve defterler üzerinde yapılacak tahkikler üzerine ve hakikate uygun şekilde hazırlanmasına dikkat edilecektir.

Cedvellere köylere verecekleri bilgilerde muhtarlık merkezi olan köy parçasına, muhtarlığa bağlı köy parça, mahalle veya mezraalara aid bilgileri de katacaktır. Köy idareleri cedvelin hazırlanmasında öğretmen, eğitmen, sağlık memuru, tahsildar gibi memurların yardımlarından da faydalanılacaktır. Bu cedvellerden bir tanesi köy istatistiği olarak köylerde bulundurulacaktır.

Gelir ve finans durumu müsaid yerlerde devlet kanunlarının verdiği salâhiyetle köy kanununda yazılı işlerden başka köy işleri de programa alınacak ve bu işler de cedvellere geçirilecektir. Cumhuriyetten evvel ve cumhuriyetten sonra yapılan işler yekûn halinde cedvellere yazılacaktır.

Kamutay çağrıları

× Dahiliye encümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.

× Maliye encümeni bugün umumî heyet içtimaından sonra toplanacaktır.

× Arzuhal encümeni bugün saat 10 de toplanacaktır.

× İktisad encümeni bugün saat 15,30 da toplanacaktır.

Yankılar

Topyekûn harb! Topyekûn sulh!

Rahmetli alman generali Ludendorf'un bulduğu bir terim ve yazdığı bir kitab: Topyekûn harb!

Zannederim bu terimin bizde kabul edilmiş resmî karşılığı "Tüm savaş„ tır. Ludendorf, galiba bu kitabı ile (ki arkadaşımız Hikmet Tuna tarafından türkçeye çevrilmiş ve Ulus Basımevi tarafından basılmıştır). B. Hitler'in "Mücadelem„ eserini "Mücadelemiz„ şekline koymak istemiştir. Harb ve sulh zamanında, ticareti, ekonomisi, endüstrisi, politikası ve kültürü ile bir milletin sanki harb içinde imiş gibi çalışması, çabalaması.. Topyekûn harbın hulâsasını ben böyle anlıyorum.

Zeytin dalı, insaniyet edebiyatının metnini çerçeveleyen güzel bir süstür.

Bu sembolü ilk bulanlar, belki de onu Kudüs'teki meşhur bahçenin asırlar görmüş ağaçlarından koparıklarını sanmışlardı. Halbuki, hakikat onun Ege ve Marmara kıyılarından koparılmış olduğunu göstermiştir.

Bir millet enerjisini toplu ve disiplinli bir surette çok katî ve çok müspet bir hedefe doğru yürüt- Tüm sav böyle tarif edersek ondan daha doğru ve lüzumlu bir hareket olamaz. Yalnız hedef ve maksad üzerinde biraz durmalıyız: Bütün bu gayretlerin, bütün bu savaşın hedefi barışı korumak olmak gerektir.

Eski bir türk şairi:

Hazır ol cenge eğer ister isen
sulhü salâh!

Demekle bu maksadı, yarı buçuk, ifadeye çalışmıştı.

Bir başka şairin:

Hak kavinin demek şeririndir,
En celi hikmet, ezmeyen ezilir.

Beyiti ise bugünkü telâkkimize yarıyarıya aykırı düşer.

Bizim savaşımız ezmek için değil, yalnız ezilmemek ve ezmek istiyenleri ezmek içindir.

Sözün kısası biz, topyekûn sulh için topyekûn savaş halindeyiz ve davâmız şudur:

Tüm barış uğrunda, tüm savaş! - T. İ.

Devlet kırtasiye malzemesi

Mektebte çocukların ıde çeşid çeşid kurşun kalemler, yazı kalemleri görüyorsunuz. Üzerlerinde cumhuriyet hükümet'nin adı yazılıdır. Ve nereden bulduklarını soruyorsunuz:

— Babam verdi;

Yahud:

— Ağabeyim getirdi! diyorlar.

Hiç bir devlet dairesi ile alâkası bulunmıyan kimselerden aldığınız hususî kâğıdları güneşe, ışığa tutuyorsunuz. Üzerinde ay yıldız ve cumhuriyet damgası vardır.

Devletin resmî işlerinde kullanılmak için bu kadar para sarf edilerek yaptırılmış olan bu kırtasiye malzesinin yerli yersiz çarçur edilmesi, her halde yakışık almıyordu; Küçük ölçüde bir israf ve bir suiistimaldi.

Hükümetin bu uygunsuzluğu yasak etmek ve yapanları cezalandırmak yolunda aldığı son tedbiri ne kadar takdir etsek yeridir.

Asrî leylek!

Leylek, ata sözlerimize, dilimizin hususî ekspresyonlarına girmiş bir kuştur.

— Leyleği ayakta görmüş!

— Leyleği uçarken görmüş!

Deriz ve bu bir kimsenin uzun uzun seyahat ettiğini anlatır.

Geçenlerde Adana çiftçilerinden birisi, çiftliğinde ayağında alüminyom bir levha asılı bir leylek bulmuş. Yazıyı okumuşlar ve leyleğin daima olduğu gibi deve ve hacı yağı ülkesinden değil; Almanyada ngeldiği anlaşılmış.

Leyleklerin bile asrileştiği, seyahat yollarını değiştirdikleri bir zamanda, hâlâ, eski kafa taşıyanlara şaşmaz mısınız?

Altın ve gümüş olan söz!

Son günlerde gazeteler Ankara ve İstanbul halkevlerinde verilen kıymetli konferanslardan bahsediyorlar.

Dün de bir arkadaşımız, telefonda fazla konuşan, lâkırdıyı uzatanlardan şikâyet ediyordu.

Eski bir ingiliz sözü vardır:

" Söz gümüş ise sükût altındır."

Yukarda anlattığımız iki türlü konuşmaya göre bu sözü iki şekle koymalıdır:

Konferanslar bahse mevzu olunca:

" Söz altın, sükût gümüş";

Telefon konuşmaları bahse mevzu olunca da:

" Söz gümüş, sükût altındır." diyebiliriz.

DIŞ İCMAL

İngiltere ne zaman harb eder?

İngiliz başvekili Çeymberlen tarafından geçen gün Avam Kamarasında söylenen nutuk, her şeyden ziyade, enternasyonal münasebetlerdeki henüz alışmadığımız bir inkılâbı tebarüz ettirmesi bakımından dikkate lâyıktır. Şu devlet taarruza uğrarsa ne yapılacak? Bu devlet istilâ edilirse nasıl hareket edilecek? Bu sualler, Milletler Cemiyetinin, enternasyonal münasebetlerin nâzımı bulunduğu on dokuz sene içinde pek sorulmuyordu. Her devletin istiklâli ve toprak bütünlüğü Milletler Cemiyetinin garantisine alınmıştı. Gerçi bazı devletler bu teahhüdden ayrı olarak, biribirinin hududlarını ve istiklâllerini korumak için mukaveleler imzalamışlardı. Fakat bu mükavelelerde Milletler Cemiyeti paktının tatbikatına yardım için ve onun çerçevesi içinde yapılmışlardı. Çeymberlen Milletler Cemiyetinin iflâsını Avam Kamarası kürsüsünden ilân ettikten sonra söylediği nutuk ile bizi harbtan evvelki âlemin atmosferi içine atmıştır. Evet, kollektif barış sistemi dediğimiz bina yıkıldıktan sonra büyük devletlerden her birinin ne zaman harb edebileceğini bilmek faydalıdır. Her büyük devlet kendi toprakları tecavüze uğradığı zaman harbeder. Bu, herkesçe bilinen bir hakikattir. Fakat bundan ayrı olarak silâhla müdafaa edeceği vaziyetler var mıdır? Bilhassa anşlus'dan sonra Orta Avrupa meselesinin ön plâna geçtiği bu sıralarda bu mıntakanın statükosunu korumak için büyük devletlerden hangisi harb yapmayı göze almıştır? İtalya harb politikasının ağırlığını Orta Avrupadan çekip Akdenize ve şimali Afrika'ya intikal ettirdikten sonra artık bu mıntakanın statükosunu korumak için harb yapmak istemiyor. Fransa ve Sovyet Rusya ise, Çekoslovakya taarruza uğradığı takdirde bu devlete yardım edeceklerini son haftalar içinde birkaç defa bildirmişlerdir. Fakat en çok merak ve alâka uyandıran nokta, İngilterenin takib edeceği siyasetti. İşte Çeymberlen tarafından söylenen nutuk, bu noktayı aydınlatmaktadır. Başvekil İngilterenin şu vaziyetlerde harb edeceğini bildirmiştir:

1 — Kendi topraklariyle dominyonlarını korumak için.

[illegible] karş müdafaa etmek için.

3 — Kendisine ittifakla bağlı olan Portekiz'i, İrakı ve Mısırı müdafaa etmek için.

4 — İmparatorluk deniz yollarının müdafaası için

Başvekil, İngilterenin bu dört vaziyette harba girmekte tereddüd etmiyeceğini bildirdikten sonra, doğrudan doğruya günün meselesi olan Çekoslovakyaya temas ediyor. Çekoslovakyaya karşı taarruz yapılmıyacağını ümid etmekle beraber, böyle bir taarruz vukuunda İngilterenin bu yüzden, harba girmek için bugün bir teahhüd altına giremiyeceğini bildiriyor. Fakat arkasından da şu cümleyi ilâve ediyor: "Bir harb çıktığı vakit, muhasemat münhasıran ahdi şekilde alâkadar olanlara inhisar edemez" Sözün kısası, İngiltere, Çekoslovakyanın istiklâlini ve toprak bütünlüğünü garanti altına alamaz. Fakat bu yüzden bir harb çıkarsa bitaraf kalacağı hakkında da teminat veremez.

Çeymberlen, tıpkı harbtan evvel İngiltere dış bakanı olan Sör Edvard Grey'in ağziyle konuşuyor. Şahıslar gelir gider. Fakat ingiliz hariciyesinin ana prensipleri değişmez. Grey bir harb çıktığı takdirde İngilterenin Fransaya yardım edeceğini, 1914 ağustosuna kadar vadetmediği gibi, bitaraf kalacağı hakkında Almanyaya karşı teahhüde girişmekten de aynı güne kadar kaçınmıştır. İngiliz dış bakanının son güne kadar fransız büyük elçisine tekrar ettiği söz şu idi:

— İnşallah harb çıkmaz; fakat çıkarsa Fransaya yardım edeceğimizi vadedemem.

Alman elçisine de diyordu ki:

— İnşallah harb çıkmaz; fakat çıkarsa, bitaraf kalacağımızı vadedemem.

Böylece son güne kadar bir taraf İngiltereden yardım ummakta, diğer taraf da İngilterenin bitaraf kalmasını temenni etmekte devam etmiştir. Harb emrivaki halini aldığı, Almanyanın Fransaya karşı taarruza geçeceği ve hele bu taarruz için de Belçika yolunu intihab ettiği anlaşıldığı zamandır ki İngilterenin vaziyeti tavazzuh ediyor.

İngilterenin harba iştirâki üzerine âmil olan düşünce, Belçikanın istilâsı mıdır? Hayır. Bu, hakikatte bir bahane idi. İngiltere, Avrupadaki alman hegemonyasından korktuğu, denizlerdeki hâkimiyeti Almanya tarafından tehlikeye düşürüldüğü, ve alman tüccarlariyle rekabet etmekte zorluk çektiği içindir ki Fransa ve Rusya tarafını iltizam etmiş ve Almanyanın mağlûbiyetini temin etmiştir.

Bugün de Çeymberlen'in nazarında, İngiltere için, saydığı birkaç vaziyetten başka sebeblerle harba gireceğini bugünden bildirmeğe ihtiyaç yoktur. Neden bildirsin? Çekoslovakya taarruza uğrarsa, bu yüzden harba gireceğimizi bugün söyliyemeyiz; Fakat bir harb çıkarsa bitaraf kalacağımızı da bugünden bildiremeyiz.

Bir devlet adamı için bugün, herkesi memnun edecek bir siyaset çerçevesi çizmek kolay değildir. Gerek İngiltere ve gerek diğer memleketler matbuatının yazdıklarına bakılırsa, Çeymberlen'in nutku küçük bir ekalliyet müstesna olmak üzere her tarafta iyi karşılanmıştır. Almanlar, fransızlar, çekoslovaklar bile, memnun görünüyorlar. Çeymberlen, harba gireceğimizi söyliyemeyiz; ama tarafsız kalacağımızı da bildiremeyiz diyor.

İngilterenin vazife ve rolü etrafında Avrupa memleketleri ikiye ayrıldığına göre, her memleket, bu cümlenin kendi işine elveren fıkrasını ele alarak nutku kendi lehine tefsir etmiş ve diğer fıkrayı da karşı tarafa bırakmıştır. Bunun içindir ki Almanya, Çekoslovakya yüzünden İngilterenin harba girmiyeceğinin, Fransada harb çıktığı takdirde tarafsız kalamıyacağının ifade edilmiş olmasından memnundur. İngiltere dış politikasının sırlarından en küçük bir parçasını bile ifşa etmiyen bu nutuk, bu bakımdan bir şaheser telâkki edilebilir.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

Çekoslovakya vaziyeti

Fransız gazetelerine göre içinden fethe çalışıyorlar

Prag, 27 (A.A.) — Alman sosyal ve demokrat fırkası, hükümeti terketmeğe ve yalnız müzaharette bulunmakla iktifa eylemeğe karar vrmiştir.

Eski nazırlardan ve fırka reisi B. Çeh, istifasını vermiştir.

B. Yakş, fırka reisi intihab edilmiş ve bu suretle gençlerin temayüllerinin muzafferiyetine işaret olunmuştur. Alman sosyal - demokrat fırkası, amele kütleleri nezdinde faaliyeti serbestisini muhafaza etmek üzere hükümeti terketmeyi tercih eylemiştir. B. Yakş, partinin kongresinde bir hitabe irad ederek ezcümle demiştir ki: Çekoslovakyanın hududları, ancak bir umumî harb pahasına ihlâl edilebilir. Sosyal - demokrat fırkası, devletin hükümranlığı ve demokrasi prensipleri ile telif edilemiyecek surette alman meselesini halletmek için yapılacak müzakerelerde kendi mevkiini işgal etmesini bilecektir.

Çekoslovak gençlik kurumu

Prag, 27 (A.A.) — Millî Çekoslovak gençlik kurumu teşkil edilmiştir. Teşkilât komitesi azaları başvekil Hodzayı ziyaret ederek Çekoslovak gençliğinin kayıtsız şartsız olarak devletin hizmetine girdiğini temin eylemişlerdir.

Fransız gazetelerinin yazdıkları

Paris, 27 (A.A.) — Bugünkü gazeteler, Çekoslovakya meselesiyle meşgul olmaktadır.

Jurnal gazetesinde Sen Bris diyor ki:

"Sulh için en esaslı tehlike, bugün, Çekoslovakyada dahilî vaziyetin inkişafındadır. Korkulduğu gibi, Viyana darbesi, Prag zimamdarlarının senelerce doğru yolda tutmağa gayret ettikleri ayırtıcı unsurları harekete getirmiştir. İngilterede bir plebisit lehinde birçok fikirler ileri sürülürken, diğer taraftan Konrad Henlein, ekalliyetlerin taleblerinin sarih bir halde tebarüzü için derhal seçim yapılmasını istemektedir. Bunun ne demek olduğunu biliyor musunuz? Bu, Çekoslovak zimamdarlarının bugün iki yol başında bulundukları demektir. Ya, memleketin ayrılmasını hazırlıyacak olan hareketi takib edecekler, yahud sarih surette mukavemete kalkacaklardır. Bu, umumî harbı düşünenler için büyük bir muvaffakiyet olacaktır.„

Epok gazetesinde Donadiyö diyor ki:

B. Hodza, bir gazeteye verdiği beyanatta, Çekoslovakyanın orta Avrupadaki büyük rolünü çok güzel bir surette hatırlatmış ve bu rolün bu mıntakada yanyana yaşıyan ırklar ve bilhassa almanlar ile slavlar arasındo sulhu organize etmek olduğunu bildirmişti. Fakat almanlar acaba sulh istiyorlar mı? Almanların emeli, slavları kendi boyundurukları altına almak değil midir?„

Jur gazetesinin Berlin muhabiri de gazetesine şunları bildiriyor:

"Sar'da ve Avusturyada yandıktan sonra bugün Bohemyada içten içe devam eden ateşi körüklemek için bir plebisite burada büyük ehemiyet verilmektedir. 10 nisan plebisitinin neticesi, alman zimamdarlarına göre yalnız mazide yapılanlar için basit bir tasvib değil fakat istikbal için de bir teşçi ve salâhiyet vesikası teşkil edecektir.„

Ob gazetesi diyor ki:

"Sulhu koruyabilecek yegâne şey, bugün Almanyanın yeni bir harbı kaybetmesi korkusudur. Fakat eğer yeniden bazı mevzileri elde etmesi bahsinde serbest bırakılırsa o zaman şartlar değişecek ve Almanya, bizi bir harb mecburiyeti karşısında bulun duracaktır.

İngiltere Çekoslovak işine niçin karışmamalıdır?

Londra, 27 (A.A.) — Deyli Telegraf gazetesi muhafazakâr mebuslardan Ramsay'ın bir mektubunu neşretmektedir.

Mebus, İngilterenin Çekoslovakya lehinde garantide bulunması için halk üzerinde yapılan tazyikleri şiddetle tenkid ederek diyor ki:

"Çekoslovakyanın bütün tarihi, memleket halkının hakikatte ekseriyetini teşkil eden ekalliyetlere karşı yapılan vaidlerin tutulmaması ile hulâsa edilebilir.

Daha Versay muahedesinin akdi sırsında, Avusturya cumhuriyetiyle birleşmek istiyen Çekoslovakya almanlarının arzusu isaf edilememiş ve Beneşin talebi üzerine, milletlerin kendi mukadderlerine hâkim olmaları prensipi bozulmuştur. Onu takib eden on sene içinde alman ekalliyetinin belki yirmi defa Milletler cemiyetine müracaat ederek gördüğü tazyiklerden şikâyet etmiş olduğunu acaba bilen kaç ingiliz vardır? Bu şikâyetler konseye aksettirilmeksizin reddolunmuştur. 1935 seçimi almanlara parlamentoda diger herhangi bir partiden daha fazla azalık temin etmişti. Binaenaleyh kabine teşkili ona aiddi. Halbuki bu olmadı. Sonra Çekoslovak hükümeti ekalliyetlerin bulunduğu hudud mıntakalarında ana yasayı da ilga etti. Oralarda yegâne hâkim olan çek jandarmasıdır. Bu vaziyet dahilinde ingiliz hükümeti milleti Çekoslovakya lehinde harbettirmek için ileri ne sebeb sürebilir?„ rebilir?„

Negüsün telefonla verdiği nutuk

Oslo, 27 (A.A.) — Negüs dün akşam İngiltereden telefonla buradaki Tronheim üniversitesi talebesine hitaben bir nutuk söylemiştir:

Negüs, İskandinavya milletlerinin Habeşistan anlaşmazlığı karşısındaki vaziyetlerini ahlâk, kanun ve adâlet prensiplerine istinad ettirmiş olmalarından dolayı teşekkür etmiş ve demiştir ki:

"— Bu manevî müzaharet, Habeşistanda hâlâ mücadele etmekte olan habeş vatanseverleri için büyük bir yardım teşkil etmektedir. Habeşistan bugün kıtlık içindedir ve askerî harekât hâlâ devam eylemektedir."

Italya terbiye nazırı Belgradda

Belgrad, 27 (A.A.) — İtalya terbiye nazırı Alfiyeri yanında Yugoslavyanın Roma elçisi olduğu halde Yugoslavyayı resmen ziyaret etmek üzere Belgrada gelmiştir.

B. Stoyadinoviç, dün öğleden sonra B. Alfiyeri'yi kabul etmiştir. B. Alfiyeri, muhtelif asırlardaki italyan portreleri sergisinde İtalyayı temsil edecektir. Serginin küşad resmi bugün icra edilecektir.

Mançuko sovyetlere taksitini ödememiş!

Moskova, 27 (A.A.) — Tas ajansı, Mançuko hükümetinin şarkî Çin demiryolunun bedeline mahsuben 23 martta tediyesi lâzım olan ve altı milyon yenden ibaret bulunan taksiti ödememiş olduğunu bildirmektedir.

Sovyetlerin Tokyodaki sefiri, bu tediyatı zıman altına almış olan japon hükümetine müracaat etmiş ve her iki hükümet nezdinde şiddetli protestolarda bulunmuştur.

Çörçil

Pariste diplomatik temaslar yaptı

Paris, 27 (A. A.) — Bütün gazeteler B. Çörçil'in Paristeki faaliyetini ve yaptığı görüşmeleri tebarüz ettirmektedir. Gazeteler, aynı zamanda B. Çörçil'in Fransaya olan bu seyahatinin hususî mahiyette bir haber alma seyahati olduğunu da kaydetmektedir. Sösuar gazetesi, bu haber alma keyfiyetinin her iki memleket için çok faydalı olabileceğine bilhassa işaret eylemektedir. Zira B. Çörçil, enternasyonal politikanın bugünkü meseleleri üzerinde meşgul olmakta ve bir ingiliz - fransız müşterek hareketine tarafdar bulunmaktadır.

B. Çörçil, dün gece, İngiltere büyük elçiliğinde, BB. Blum, Pol Bonkur ve Daladie şereflerine bir supe vermiştir. Bugün de aralarında B. Flanden de dahil olmak üzere birçok politika şahsiyetlerini öğle yemeğine davet etmiş ve öğleden sonra B. Daladie ile uzun bir görüşmede bulunmuştur.

Pariste amele sendikaları birliği mitinğinde

Juhoya söz vermediler

Paris, 27 (A.A.) — B. Juho, Paris mıntakası amele sendikaları birliği tarafından tertib edilmiş olan büfalo Velodromu mitinginde söz söylememiştir.

"Juho, iş başına!" nidaları kendisinin ilk sözlerini inkıtaa uğratmıştır. B. Juho, birçok teşebbüslerden sonra söz söylemeğe muvaffak olamıyacağını anlıyarak tribünü terketmiştir.

Bundan sonra sendikalar birliği kâtibi B. Henaf ve madenler federasyonu umumî kâtibi B. Hanri Reyno söz söylemişlerdir. Bu iki zat, B. Juho aleyhindeki nümayişleri takbih etmişlerdir.

Bu iki zattan sonra birçok hatibler daha söz söylemişlerdir. Bu hatibler, cumhuriyetçi İspanya hakkında sempatilerinden bahsetmişlerdir.

Mitingin sonunda sendikalar birliği bürosu, toplantıda nifak çıkarmak ve umumî mesai konfederasyonu umumî kâtibini söz söylemekten menetmek için gelmiş olan mesul olmıyan tahrikâtçı unsurun miting başlangıcında çıkarmış oldukları hâdiseleri takbih eden ve umumî mesai konfederasyonu umumî kâtibine itimad bildiren bir takrir kaleme almıştır.

Miting sonunda kabul edilmiş olan takrirde ezcümle şöyle denilmektedir:

Bugünkü vaziyetin vehameti ve sulh için yapılmakta olan mücadele, memleketin emniyetini temin maksadiyle geniş mikyasta mesai sarfını âmirdir. Biz, cumhuryetçi İspanyaya karşı karışmazlıktan ibaret olan haileli ve caniyane siyasetin terkini ve memleketin halkçılar tecemmuu programının etrafında toplanmasını istiyoruz.

Macaristan

Kendisini emniyette hissetmiyor!

Macaristanda nasyonal sosyalistlerin tahrikleri

Budapeşte, 27 (A.A.) — Liderleri kumandan Salassi olan macar nasyonal sosyalistleri, çok şiddetli yazıları ihtiva eden bir risale neşretmişlerdir. Bu risale, şöyle başlamaktadır:

" Macar kardeşler, yaşasın Salassi, hesabları görmeğe geliyoruz."

Bu risale, nasyonal - sosyalizmin düşmanlarını tadat etmektedir. Yahudiler, aristokratlar, liberaller ve sosyal demokratlar bundan sonra risalede hakaretli tabirlerle hükümete hücum edilmektedir.

"Macaristan yalnız kalmıştır"

Budapeşte, 27 (A.A.) — Çeged üniversitesi rektörü doktor Jozef Geley, bir nutuk irad ederek demiştir ki:

" Bizzat bizim hükümetimiz, alman kıtaatı Avusturya hududunu aşalıdanberi kendisini emniyet altında görmemektedir ve Berlindeki elçisini iyi komşuluk münasebatının muhafaza edileceğini ümid etmekte olduğunu alman hükümetine iblağa memur etmiştir. B. Hitler, Macaristanın muahedelerin yeniden gözden geçirilmesi hakkındaki talebi lehinde tek kelime söylememiştir.

Bundan Macaristanın Avrupada yalnız başına kalmış olduğu neticesini istihraç edebiliriz. Macaristanın kuvvetli dostları, ona müzaharet için fedakârlıkta bulunmıyacaklardır Macaristan, ancak kendisine güvenebilir.

Mihalakopulos öldü

Atina, 27 (A.A.) — Sabık elen başvekili Mihalakopulos ölmüştür.

Profesör Âfet ve Profesör Pitarın dünkü tetkikleri

Tetkik heyeti eski eserler önünde

(Başı 1. inci sayfada)

Burada güneş mâbudunun rölyefleri tetkik edilmiş ve kazılarla meydana çıkarılan dehliz ve oda görülmüştür. Daha sonra Haymanaya kadar gidilerek kaplıcalar gezilmiş ve saat 16 da Ankaraya hareket edilmiştir. Dönüşte profesörler yollardaki köylerde bazı tetkiklerde bulunmuşlar ve kendilerini karşılayan köylülerle konuşmuşlardır. Ahlatlıbeldeki hafriyat da görüldükten sonra geç vakit Ankaraya dönülmüştür.

Profesör Pitar dünkü geziden çok memnun kalmıştır. Geziye İsmail Müştak Mayakon, Hususî kalem Müdürü Süreyya, Dil Tarih fakültesi profesörlerinden Şevket Aziz ve Asistan Bayan Mümine, Kız lisesi muallimlerinden Sıdrka da iştirâk etmişlerdir.

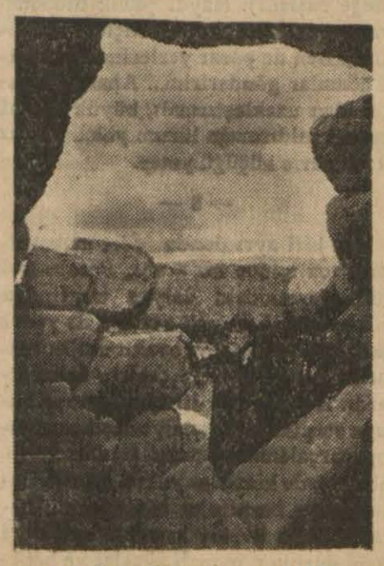

Profsör Pitar'ın tetkikleri

TÜRKİYE BASINI

Dünya politikasında yeni temayüller

SON POSTA'da Muhiddin Birgen, İngilterenin, Çekoslovakya işinde Almanyayı serbest bırakacak tarzda aldığı tavrın Avrupada yeni bir vaziyet yarattığını söyliyerek diyor ki :

"Merkezî Avrupa işleri için yeniden herhangi bir taahhüd almaktan istinkâf eden İngiltere merkezî ve şarkî Avrupadaki siyasî bağlarına güvenen Fransan'ın bütün harici politikasını yıkmış bulunuyor. Bundan böyle Fransanın Avrupa politikası kalmamış gibidir. Onun yegâne güveneceği bir İngilteredir. Nüfuzunu genişleten, kuvvetini yayan Fransanın buna karşı yirmi senedir kurmuş olduğu bütün manialarını yıkıp ve bütün bendleri aşıp Tuna havzasını büyük bir siyasî taşkın halinde istilâ eden Almanya garbî Avrupada bir tehlike ise bundan böyle bu tehlikeye karşı Fransanın İngiltereye sımsıkı sarılması ve İngilterenin de Fransayı kucaklaması zaruri oluyor.

Bu hal dünyanın yeni baştan bir muvazene kalıbına dökülmesini intac edecek derecede mühimdir. Fakat bu neticelere kadar gitmek için henüz önümüzde hayli vakit var. Bu vakit arasında merkezî Avrupada daha bir takım hâdiseler olacaktır.

Çekoslovakya meselesi halledilirken Macaristan da kımıldanacaktır. Onun da bir takım iddiaları vardır. Bu iddiaların resmen olsun dikkate alınması zaruridir. Bunlar da dikkate alınacaktır. Zaten bu işte de göze çarpan siyasî faaliyet Macaristanın hâdiselere karşı vaziyet almakta olduğunu gösteriyor. Şu kadar ki bütün bu işler dostane bir hava içinde cereyan edecektir.

Avrupanın önümüzdeki ayları bol hâdiseli aylardan olacak, fakat bu hâdiseler hiç bir zaman sulhu bozacak nisbetler almıyacaktır. Sadece sükûn içinde biraz hudutlar, biraz da siyasetler değişecek, bu suretle 1918 de yapılan bir takım yanlış hesablar, Bağdad'a kadar gittikten sonra 1938 de geriye dönmüş bulunacaktır.„

***

İNGİLİZ BAŞVEKİLİNİN SÖZLERİ

CUMHURYET'te Abidin Daver yazıyor :

"İngiliz başvekili bütün politika dünyasınnı sorduğu bir suale açıkça cevab verdi: İngiltere Çekoslovakya için harbetmez. Fransa Çekoslovakyaya yardım için Almanyaya taarruz ederse, İngiltere Fransaya yardım için harba girmez.

Demek ki, Çekoslovakya ile Fransa Almanyanın karşısında yalnızdırlar. Gerçi, Sovyet Rusya da, Fransa ve Çekoslovakyanın müttefikidir ama, bu devletin Almanya ve Çekoslovakya ile hududu yoktur; Almanyaya taarruz veya Çekoslovakya'ya fiilen yardımı yapmak için, sovyetlerin Lehistan veya Romanyadan geçmesi lâzımdır. Fakat bu devletler, kendi topraklarının harb sahnesi olmasına rıza göstermiyecekleri için, Sovyet Rusya, Lehistan ve Romanyadan cebren geçmek, yahud da Çekoslovakyanın haline seyirci kalmak mecburiyetindedir. Cebren geçmek, bu memleketlerle harbetmek demek olacağından sovyetlerin böyle geniş mikyasta mücadeleyi göze almalarına ihtimal verilemez. Onun içindir ki dünden itibaren Çekoslovakya ile Fransa Almanyanın karşısında yalnızdırlar.

İngiliz başvekilinin onları yalnız bırakan son beyanatı — eğer Almanya Çekoslovakyaya tecavüz niyetinde ise — bu devleti teşvik ve teşci edecek mahiyettedir.„

B. Menemencioğlu İstanbula geldi

İstanbul, 27 (A.A.) — Cenevrede Hatay intihab nizamnamesinin tanzimi müzakerelerine iştirâk eden türk heyeti reisi Hariciye Vekâleti Umumî Kâtibi B. Numan Rifat Menemencioğlu bu sabah ekspresle şehrimize gelmiş ve istasyonda birçok zatlar tarafından karşılanmıştır.

Bulgaristanda seçim

Sofya, 27 (A.A.) — Bugün Sofya eyaletinden 30 mebusun seçilmesi suretile umumî seçim nihayete erdirilmiştir.

Bugünkü seçim neticeleri, gece yarısından sonra belli olacaktır.

TÜRK ÇANAKKALE

— 11 —

Yazan: M. Şevki Yazman

Osmanlı devleti 2 ağustosta bitaraf kalacağını ilân etmişti. Şimdi Alman gemileriyle karşılaşınca ufak bir terddüd devresi geçirdi. Ilk müracaatta Alman gemilerini boğazdan içeri almayı muvafık görmedi. Bunlar ıssız adalardan birisinin arkasına sığındılar. İzmire gönderdikleri bir yolcu vapuru (general vapuru) ve oradaki konsolosları vasıtasiyle Istanbulla temasa geldiler, müsaade aldılar ve 10 ağustos öğleden sonra saat beşte boğaz methaline geldikleri vakit gene korku içinde idiler. Telsiz muhaberatı Ingiliz filosunun kendilerinden uzakta olmadığını gösteriyordu. Şimdi boğaz gene kapalı kalırsa mahvolmuş demektiler. Alman amiral gemisi Çanakkale boğazı önüne gelip de klavuz istediği zaman bu iki bin Almanın kalbi helecandan duracak gibi idi ve Emil Ludwiğin dediği gibi ancak "klavuzu takib ediniz!" işaretini gördükleri vakit rahat bir nefes alabildiler ve boğazdan geçtiler.

Ingilizler dört saat kadar geç kalmışlardı. Onlar da geldiler, Boğazların maynlarla kapalı olduğunu biliyorlardı. Alman gemilerini sordular. Cevab alamadılar. Içeri girmek istediler. Kendilerine boğazın kapalı olduğu bildirildi. Giremediler ve vaziyeti amirallığa bildirmekle iktifa ettiler ve sonradan aldıkları emirlerle geri döndüler. Fakat bu da içlerinde bir ukde olarak kaldı.

Alman gemicileri kasketlerini atıp yerine fes giymekle güya türk oldular. Ve fakat hakikatte daima alman kalarak bizden daha ziyade almanlara müsait bir zamanda ruslara ve dolayısiyle müttefiklerine harb ilân ettirdiler. Buna bir cevab olmak üzere de 1914 teşrinisanisinin üçüncü günü fransız gemileriyle de takviye edilen 28 parçadan mürekkeb bir ingiliz filosu boğaz açıklarına gelerek türk topraklarına ilk mermilerini yolladılar. Boğazın dış istihkâmlarını 17 dakikalık kısa bir müddet için bombardıman ettiler. Filî olarak muhaseme de bu suretle başladı.

Çanakkalenin ilk zamandaki hali

Bu kitab esas itibariyle yazıcısının iştirâk ettiği ve Çanakkaleyi kurtaran büyük türk kumandanının dehasını göstererek temayüz ettiği kara muharebelerinden bahsedecektir. Ancak dünyanın en büyük filolarını boğazlardan geçirmiyen deniz muharebelerindeki türk cesareti ve fedakârlığı da kara muharebelerinden aşağı olmadığı gibi muharebenin ne suretle denizden karaya intikal ettiğini anlamak da en can alacak noktalardan biridir. Bu sebeble kara muharebeleri başlamadan Çanakkale boğazında cereyaneden deniz muharebelerini ve bunlara nasıl ve nelerle karşı konulduğunu ve ana hatlariyle tebarüz ettirmek de kara muharebelerini anlatacak yazıcıya borç olmuştur. Bu düşünce ile ve kara muharebelerine bir temel teşkil etmek üzere deniz harbını ana hatlariyle aşağıda göreceğiz:

Çanakkale boğazının seferberlik ve harb ilânındaki halini gözden geçirmekle işe başlıyalım: Bu sıralarda boğazın müdafaa vaziyetinin "parlak" olmaktan çok uzak bulunduğunu tahmin etmek güç değildir. Ne İtalya ve Balkan harblarından yorgun ve bitkin çıkan osmanlı devletinin malî vaziyeti ne de bu harblarla büyük harb arasında geçen zaman Çanakkale boğazının modern şekilde tahkimine müsaade etmemişti. Balkan harbından sonra gelen alman askerî heyeti boğazların tahkimi için yalnız bir proje yapmıştı. Bu projenin bir kısmı Almanyadan son sistem 30,5 santimetrelik toplar getirilmesine ve yerleştirilmesine dayanıyordu. Diğer kısmı ise boğazlardaki birçok eski bataryayı kadro harici bırakıyor, mevcud 32 ağır topçu bölüğünü 22 ye indiriyor, birçok eski topları Boğaz içerisinden alarak Boğazın ağzına ve dışına çıkarıyordu.

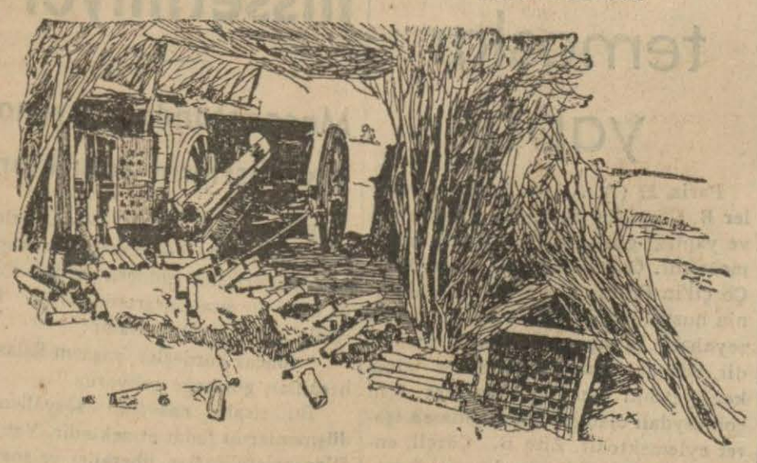

Bir top mevzii

Yeni toplar getirilmesine dayanan birinci kısmın tatbikine imkân ve zaman bulunamamıştı. İkinci kısım ise çok şükür tamamen tatbik olunamamıştı. Çünkü Çanakkalenin kahramanca müdafaasını temin eden bu eski toplar da yerlerinden oynatılmış ve hele benzerlerinin çok kısa zamanda tahrib edildikleri açık deniz sahillerine çıkarılmış olsalardı hiç bir iş göremeden bunlar da gidecek ve itilâf donanmaları ellerini kollarını sallaya sallaya boğazdan girebileceklerdi.

Ekserisi 1885 ve daha eski modelde olan bu topların çoğu 1905 den sonra yapılmış olan gemi toplariyle mukayese edilemiyecek kadar az menzilli ve yavaş atışlı idiler. Bunlar kâmilen Boğazın ağzına konmuş olsalar, methal tabyalarında görüleceği üzere, uzun menzilli gemi topları bunların ateş tesirine girmeğe lüzum görmeden, yani hiç bir ateş yemeden uzaktan bombardımanla bu topları tahrib edebilir ve sonra asıl Boğaza hücum edebilirlerdi. Netekim dış tabyalarda bulunan bu çeşid toplar ciddî hücumdan çok evvel ve bu suretle tahrib edilmişlerdi.

Halbuki Boğaz içerisinde ve dar yerlerde kalan bu toplar, geriliklerine ve yavaş ateşlerine rağmen mahdud sahaya giren gemilere karşı müessir olmuşlar ve Boğazın iki tarafındaki ârızalar dolayısiyle daha muharebeye girmeden evvel tahribleri düşman donanması için mümkün olamamıştı.

Burada görüldüğü ve bilhassa kara muharebelerinde de müteaddid yerlerde isbat edileceği üzere almanlar bizim şeraitimizi ve harb kabiliyetimizi takdir edemedikleri için Çanakkale muharebelerinde birçok hatâlara sapmışlardır. Bunlardan alman subaylarının askerlik kabiliyetlerini küçük göstermek istemiyorum. Hayır. Almanlarla uzun zaman yanyana harbetmiş bir insan sıfatiyle bilâkis bunu çok iyi takdir edenlerdenim. Yalnız burada göstermek istediğim şudur ki bu kabiliyet kendi muhit ve örduları ve kendi şartları içinde pek iyi semereler verebilirken başka muhit ve şartlara dökülünce iş değişiyor ve bu da bilhassa almanların malûm olan kendilerinden başka her şeyi küçük görme nakisalarından ileri geliyor. Meselâ Çanakkale boğazındaki bataryalar için General Kannengisser kitabında:

— Daha ben mektebte okurken bunlara demode olmuş nazariyle bakılıyordu, diyor. Bu doğrudur. biz de bunun aksini iddia etmiyorduk. Fakat ne çare ki o zaman için bunlarla iktifadan başka çare yoktu. Sonra tecrübelerimiz bize geri olmakla beraber bu silâhlarla da Çanakkale Boğazının müdafaa edilebileceğini göstermişti. Almanlar ise ingiliz ve fransız filolarının kısa bir bombardımaniyle bunlardan eser kalmıyacağını, bu topların başında efradı tutmanın ve bu eski kalelerde barındırmanın imkânı olmadığını zannediyorlardı.

(Sonu var)

23 Nisan Çocuk haftasının başlangıcıdır

MAHKEMELERDE

Çocuklardan başlayıp büyüklerde biten bir kavga

BEKTAŞ DÖNDÜYE BAĞIRMIŞ: "SENİ DE KOCANI DA YAKARIM,,

Bayan Döndü ile bay Bektaş Altındağ mahallesinde, yan yana iki evde oturuyorlar. İkisinin de küçük birer çocuğu vardır ve çocuklar sokakta birlikte oynarlar. Ve tabiî ara sıra da kavga ederler.

Çocuklar arasında kavga sık sık olur ama, bu kavgaların büyüklere sirayet etmesi ve iki küçük yüzünden iki büyüğün de saç saça, baş başa biribirine girmesi nadiren görülür.

Sulh cezada dinlediğimiz bir davâ, iki küçük afacan yüzünden başlamış, iki büyük arasında nihayetlenmiştir. Mahalle arası kavgalarına dikkate değer bir örnek olan kavga şeklini, hâdisenin cereyanına göre kaydediyoruz:

Döndü'nün çocuğu Bektaşın oğlunu, zıpzıp oyununda düzenbazlık yaptı diye döğmüş; çocuklar yedi sekiz yaşlarındadırlar ve bu kavgada kimin kime dayak attığı bile pek belli olmamıştır.

Yalnız, bir müddet tozda toprakta yuvarlandıktan sonra ağlaya ağlaya kalkmışlar ve evlerine koşmuşlar.

Döndünün çocuğu annesine:

— Bektaşın oğlu beni döğdü, demiş,

Bektaşın oğlu da:

— Döndünün çocuğu bana dayak attı, diye şikâyet etmiş.

Küçükler birer köşede ağlaya dursun, kavga sırası büyüklere gelmiş. Bektaş, pencereden başını uzatmış, Döndünün evine şöyle bağırmış:

— Hey, Döndü, Döndü, pencereye çık bakayım, neden çocuğuna öğrettin de benim evlâdımı döğdürdün?

Döndü, günde bir kaç kere olan bu ağız dalaşmasını kısa kesmek niyetiyle kestirme cevab vermiş:

— Sanki döğüştüler de ne oldu, hem ben niye öğretiyormuşum; Sen de benimkine iki tokad atarsın olur, biter. Çocuk çocukla kavga etmiş, büyütmesene şunu....

Bektaş, kızmak ve bağırmak niyetinde, yahud arada geldi geçti var. Bu sözlere fena halde asabileşmiş:

— Senin de, veledinin de bu yaptıklarınız yeter oldu.

Mahkemede okunan zabta göre sözlerin bundan sonrası çok aşırırdır.

Fakat Döndü durur mu? O da, aşağı yukarı ayni sözlerle, sunturlu cevablar vermiş. Bu muhaverenin adı, münakaşadır ve pencerelerin arasında uzunca bir mesafe olduğu için "mudarebe" şeklini alamamıştır.

Bu safhanın adı adliye lisaniyle tahkirdir. Bunu takib eden safhada, şahidin ifadesine göre "tehdid".

Bektaş, yazamadığımız sözleriyle, yani küfürle, hıncını almamış; Döndüye demiş ki:

— Bana bak, senin de kocanının da ölümünüz benim elimdedir.

Döndü de buna soğuk kanlılıkla cevap vermiş:

— Elinde de ne duruyorsun; işte biz kocamla bu evde oturuyoruz. Buyur, öldür de bir görelim bakalım, insan nasıl öldürülürmüş...

Davacı ile zanlı, hakimin karşısında yanyana yer aldıklarına göre bu laflar "kavli mücerred" de kalmış; ölen, yiten olmamış.

Şahid Mehmet, verdiği ifade de hâdisenin cereyan şeklini yukarıya yazdığımız gibi anlattı. Şahidi dinledikten sonra hakim zanlıya:

— Nedersin bunlara, dedi, bak sen evelâ tahkir etmişsin. Sonra da ölümle korkutmuşsun.

Zanlı Bektaş, şahid için:

— Yalan söylüyor şahid, dedi, ona bir lira vadetmişler, burada sizin önünüzde yalan söylüyor. Ben ne hakaret ettim. Ne de ölümle tehdid ettim. Aksine, o Döndü bana sövdü. Ben de onu davâ ettim.

Hakim evrakı tetkik etti. Evraka göre Bektaş da Döndü aleyhine bir istida ile mahkemeye hakaret davası açmış. Bu istidanın müddeiumumilikten nereye havale edildiğini sormak ve bu mahkemeye havalesini istemek için müddeiumumiliğe tezkere yazılması kararlaştırıldı. Muhakeme de başka güne bırakıldı.

Enişte ile kayın birader arasında

Enişte ile kayınbirader aarsında geçen bir kavga bir daha anlattı ki, dünyada sarhoşlara çok itibar eden şoförler vardır. Dün gece, iki şoför, iki sarhoşu paylaşamamış. Bu iki şoför, dediğimiz gibi yakın akrabadırlar. Enişte olanı, daha görmüş geçirmiş bir insan sıfatiyle kayın biraderine:

— Sen bırak bunları ben götüreyim, demiş ne olur ne olmaz. Bunlar keyf halindedir paranı vermiyecek olurlar, filân....

Kayın birader, bu sözlerin samimiliğinden şüphelenmiş; elindeki müşteriyi başkasına kaçırmamak için diretmiş:

— Olmaz, ben götürürüm, paramı da alırım.

Küçük bir münakaşa... Derken bekçi Hakkı yetişmiş. Bu sırada enişte bacağında bir sızı his etmiş. Bekçiye:

— Galiba Fuad beni bıçakladı, diyecek olmuş.

Karakola gitmişler. Zabıt tutulmuş. Eniştenin yarası doktora gösterilmiş. Doktorun raporuna göre Fuad eniştesini bacağından bıçaklamıştır:

Bekçinin verdiği ifadeye göre gece davâcınnı üstünde, bugün giydiği elbise vardı. Binaenaleyh bacağa saplanan bıçağın da pantolondan geçmesi icab ediyordu. Fakat hâkimin inceden inceye tetkikine rağmen eniştenin pantolonunda en küçük bir delik bulunamadı.

Her halde kayın biraderi, enişteyi pantolonu sıyırarak bıçaklamamıştı!

Zaten, davâcı da itiraf etti:

— Ben ilk önce bıçak yedim sanmıştım. Fakat sonra baktım ki bacağımdaki bir küçük sıyrıntıdır ve tampona çarpmak yüzünden olmuştur.

Hakim yarayı tetkik etti, sıyrıntı olduğu besbelliydi. Suçlunun beraatine karar verdi.

Acaba, iki kafadar otomobil bulabildiler mi?

RADYO

Ankara:

Öğle neşriyatı: 12.30 Muhtelif plâk neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları — 13.15 Dahilî ve haricî haberler.

Akşam neşriyatı: 18.30 Karışık plâk neşriyatı — 18.55 İngilizce ders: Azime İpek — 19.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Servet Adnan ve arkadaşları) — 20.00 Saat ayarı ve arabça neşriyat — 20.15 Oda musikisi: Plix Mendelosohn Bartholdy Quartett opus 12 çalanlar: Cumhur başkanlığı filarmonik orkestrası artistleri: 1 - 1inci kemanda Bak 2- 2 inci kemanda Burhan. viyolâda İzzet Nezihi viyolonsel de Edip Bezen — 21.00 Musiki konuşması: Halil Bedi — 21.15 Stüdyo salon orkestrası: 1 -Lévine: Humoreske. 2 - Rachmaninoff: Prélude. 3 - Saint - Saens: Marche Militaire Française. 4 - Micheli: Deuxiéme perite, Suite — 22.00 Ajans haberleri — 22.15 Yarınki program.

İstanbul:

Öğle neşriyatı: 12.30 Plâkla türk musikisi — 12.50 Havadis — 13.05 Plâkla türk musikisi — 13.30 Muhtelif plâk neşriyatı — 14 Son.

Akşam neşriyatı: 18.30 Plâkla dans musikisi — 19.15 Çocuklara masal: Bayan Nine — 19.55 Borsa haberleri — 20.00 Rıfat ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları — 20.45 Hava raporu — 20.48 Ömer Rıza tarafından arabça söylev — 21.00 Fasıl saz heyeti: İbrahim ve arkadaşları tarafından (Saat ayarı) — 21.45 Radyo fonik temsil: Stüdyo orkestrası refakatiyle (Bohem) — 22.15 Aajsn haberleri — 22.30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları — 22.50 - 23 Son haberler ve ertesi günün programı.

Avrupa:

OPERA VE OPERETLER: 12 Alman istasyonları — 19.30 Prağ — 20.15 Brüksel — 20.40 Hamburg — 21 Kolonya — 22.45 Stuttgart.

ORKESTRA KONSERLERİ VE SENFONİK KONSERLER: 15.25 Hamburg — 16 Königsberg — 19.30 Stokholm — 19.55 Beromünster — 20 Paris Eyfel kulesi — 20.30 London - Recyonal — 21 Varşova — 21.15 Birno — 24 Stuttgart.

ODA MUSİKİSİ: 15 Frankfurt — 17 Beromünster — 19.14 Frankfurt — 20 Sottens 20.35 Bükreş — 21 Paris - P.T.T. 21.10 Münih — 22.35 Droytviç.

SOLO KONSERLERİ: 17 Berlin — 17.15 Milano — 18.15 Breslav — 18.20 Laypzig — 21 Berlin — 21.20 Königsberg — 22.15 Stokholm.

NEFESLİ SAZLAR (Marş v.s.): 6.30 Breslav, Hamburg — 8.30 Breslav, Münih — 16 Breslav — 20 Berlin, Frankfurt — 21.10 Stokholm.

ORG KONSERLERİ VE KOROLAR: 16 Paris - P.T.T. — 20.55 Monte ceneri.

HAFİF MÜZİK 6.30 Alman istasyonları — 8.30 Frankfurt — 10.30 Hamburg — 12 Münih, Stuttgart — 14.10 Frankfurt, Kolonya — 14.15 Berlin, Münih — 15.35 Berlin — 16 alman istasyonları — 17.10 Münih — 18 Berlin, Stuttgart — 18.30 Frankfurt — 19.10 Berlin, Kolonya — 19.15 Stuttgart — 20.30 Paris — 22.20 Münih — 22.30 Hamburg, Kolonya.

HALK MUSİKİSİ: 11.30 Stutgart — 19.10 Breslav, Laypzig.

DANS MÜZİĞİ: 14.10 Laypzig — 17.10 Kolonya — 19.10 Königsberg — 20 Laypzig, Münih — 22.30 Breslav — 22.50 Lüksemburg. 23 Milano, Roma — 23.5 Budapeşte — 23.25 London - Recyonal — 24 Droytviç — 0.30 Keza.

Yazan: Alexis Tolstoi — No: 41

BÜYÜK PETRU

Dilenci ve meczuplar, kiliseden çan kaldırılmasına bakarlarken

Kirpi dikenleri gibi saçlı tek gözlü adam bağırdı:

— Ey bunları okuyan sen, onlarda bana dair neler yazıyor?

Gülüşmeler oldu. Bir çokları küfür ederek uzaklaştılar. Beyannamenin üstüne bir avuç çamur yayıldı. Okuyan adam "Selâm dur!" diye bağırarak kolu ile yüzünü korudu... Tirtof halkı yararak tek gözlü köre yaklaşmağa çalıştı. Fakat Çingene, diş namına ağzına ne kalmışsa ona onları göstererek ortadan kaybolmuştu. Adamın biri atın dizginlerini yakaladı: "Şunu bir soysaydık!" bir başkası atı bir üvendire ile dürttü. Hayvan tepindi, kişnedi, şaha kalktı. Haydudlarınkine benzeyen tiz bir düdük sesi çın çın öttü. Bir taş Tirtof'un yanağını sıyırarak geçti. Tirtof, homurdanmalar, düdük sesleri, bağırışmalar arasında kalabalıktan fırladı. Tirtof, Nikolski kapısı civarında, Stepka Odeosvski ile solgun yüzlü, koç burunlu, biçimli bıyıklı — ve ikisi de ata binmiş — bir başka adama rastladı. Elbiselerinin kıvrımlarına bakılırsa bu adam kürkünün altına bir zırh geçirmişti. Tirtof hemen başından kalpağını çıkarıp hayvanın yelesine değecek kadar eğilerek Fedor Leontiyeviç Şakloviti'yi selâmladı. Bu sonuncunun zeki yüzü gamlı, dudakları sım sıkı kapalı idi. Sert sert halkı seyrediyordu.

Odeovski sordu:

— Onlara bağırdın mı, Mişka ?

—Git, kendin bağır! (Tirtof'un yanakları hiddetinden kıp kırmızı idi.) Onlar için, bu aç iblisler için — Petro ve Sofiya — Hepsi bir... Bu güruhu dağıtmağa iki yüz streliç yeterdi...

Şakloviti dişlerinin arasından fısıldadı:

— Daha becerikli birini göndermeli ki onları Preobrajenskoe'den ekmek istemeğe.... Potieşnilerin hücumuna uğramağa sevketsin... O zaman biz de: "İşte almanlar Petronun emriyle halkı boğazlıyor," deriz. (Odoevski gülmeğe başladı). Haydi çabuk Slobodaya gidiniz, bunları streliçlere anlatınız.... Ben de pazar yerlerine emniyetli adamlar gönderirim... Ahaliyi Moskovadan uzaklaştırmalı, büyük ihtilâl çanını çaldırmağa lüzum yok... Yalnız streliçlerle küçüğü yeter.

— 8 —

Her biri ayrı donda dört at koşulmuş, toz içinde bir araba, Perejaslavl gölü kıyısındaki dalyan tarafından sökün etti. Azametli arabacı ile yedek at üzerindeki çıplak ayaklı müjik başlarını geriye çevirip çevirip bakıyorlardı. Her tarafda direkler, şuraya buraya serpilmiş tahtalar, talaş kırıntıları, parçalanmış katran fıçıları vardı. Görünürde kimseler yoktu. Şurada burada kaba horultular işitiliyordu. Kıyıdan biraz ileride katranlanmış dört gemi duruyor, oymalı ağaçlar ve haneli dürbinlerle süslü yüksek provaları yeşilimtrak suda parlıyordu. Direkler arasında martılar uçuşuyordu.

Lev Kiriloviç arabadan somurtkan çıktı, yolculuktan ağrıyan belini oğuşturdu. O, henüz ihtiyar sayılacak bir yaşta değil idi ise de sefahatttan ağırlaşmıştı. Tenbelliği dolayısiyle kimseyi çağırmaksızın gelip kendisini karşılamalarını bekledi. Arabacı, gözlerini kırpıştırıp güneşe bakarak:

— Dinleniyorlar... Öğle uykusu zaman, dedi.

Hakikaten gölgeli yerlerde, direklerin ve fıçıların ardında bazan lapçinli bir ayak, bazan arkayı çıplak bırakarak yukarı sıyrılmış kirli bir gömlek, bazan iyi fırçalanmamış saçlar görünüyordu. Tenbel boyarının imdadına müjik yetişti:

— Hey! Hey! Ey hıristiyanlar burada kimseler yok mu?

O vakit, arabanın tam yanından, bir halat yığını arkasından acaib manzaralı, yarım arşın bıyıklı bir baş uzandı. Çatallaşan bir sarhoş sesi kötü rusça ile:

— Ne bağırıyorsun, abdal? Dedi.

Arabacı efendisine baktı, — Bu serseriye kamçıyı yapıştırmalı mı idi? Fakat Lev Kiriloviç onun önüne geçti: Petronun nezdinde generaller bile bazan sarhoş olup yerlerde yuvarlanırlardı. Vekarından hiç bir şey kaybetmiyerek sordu:

— Çar nerede?

Koca bıyıklı kafa cevab verdi :

— Şeytan bilir!

Ve sonra, gene halatların ardına düştü.

Lev Kiriloviç bir rusa tesadüf etmek ümidiyle kıyı boyunca yürüdü, ve nihayet, hiç çekinmeden lapçinli birini tekmeledi. Yerinden fırlayan müjik — marangoz — cevab verdi:

— Petro Aleksiyeviç, bu sabah gemi ile gezmek ve top atmak tenezzülünde bulundu. Belki yorulmuştur, ve şimdi istirahat etmektedir.

Petroyu bir sandalda buldular. Kaftanını başına çekmiş, uyuyordu. Lev Kiriloviç oradan herkesi uzaklaştırdı, ve yeğeninin iyice uyanmasını bekledi. Petro bol bol horulduyordu. Tahta konduralar geçirmiş sıska ve çıplak ayakları geniş Hollanda pantolonundan dışarı çıkıyordu. Sinekleri koğmak için onları iki kerre biribirine sürttü. Bütün bunlar Lev Kiriloviç'i müteessir etti... Ne ayıb: Çarın, ayakları çıplak, bir sandalda uyuduğu tam bu esnada tahtı pamuk ipliğine bağlı bir halde idi....

Boyarlar Kremlin'de ,arkadan değil, açıkça: "Petro ya..ş yavaş manastıra sokulmağı hak ediyor. Önüne gelen neferlerle münasebetsizlikler eden bir sefih... Günün birinde tacını bir batakhanede zar oynayarak kaybedecek..." Sarhoş streliçler gene Kremlin'de dolaşıyor, bir boyar görür görmez karşısında küstahça kırıtıyorlardı. Hemen iş görmeğe hazır olan bu kılıçların manzarası karşısında emniyet peyda eden Sofiya soğuk kanlılığını kaybediyordu. Goliçin, bir karga gibi gamlı şerefsiz muharib,bakır levhalarla süslü sarayından salonlarından çıkmıyor,-Şaklovite ile Silvestr Medveef hariç - kimseyi görmek bile istemiyordu. Her kes anlıyordu ki onun, rezil olmağa rıza göstererek her şeyi elinden bırakmış, yahud tahtı kan dökerek ele geçirmekten başka çaresi kalmamıştı. Kremlin'in üzerinde bulutlar toplanıyordu.

Ve sonra, bu da, lakayd, uyuyordu....

— Ah benim kedi (1) amcacığım, gün aydın!

Petro sandalın kenarına oturdu. Yüzü gözü güneşten yanmıştı. Kir içinde ve mesuddu. Gözleri bir parça şişmiş, burnunun derileri soyulmuş, ufacık bıyıklarının uçları yukarı doğru bükülmüştü.

— Buraya ne geldin?

Lev Kiriloviç sert sert cevab verdi:

— Seni götürmeğe geldim, hem de ehemiyetsiz sebeblerle değil. Moskovada öyle şeyler cereyan ediyor ki ne olursa olsun gelmen lâzım... Sensiz geri dönmiyeceğim...

Lev Kiriloviç'in tombalak yüzü takallüs etti, şakakları terledi. Petro şaşarak ona baktı: Hakikaten vaziyet kötü olmak gerekti, zira bu tenbel amca bu zahmete katlanmıştı. Petro suya yaklaşarak avucu içinde su içti, pantolonunu çekti: (Sonu var)

(*) Rusya aslan manasına gelen Lev adına dair bir kelime oyunu.

HAYAT ve SIHAT

Kolleksiyon merakı

Hekimlerden bazıları kolleksiyon meraklılarını iki kısma ayırırlar: Bir kısmı akılları başlarında olanlar, bir kısmı da az çok çatlak olanlar.

Bence, kolleksiyon merakı daima bir ruh hastalığıdır; yalnız kelebek kolleksiyonları, nebatat kolleksiyonları yapan ilim adamlarını istisna etmek şartile. Böyle kolleksiyonları toplamak da her akıllının harcı olmamakla beraber, kolleksiyon merakı böyle faydalı netice verince ona ruh hastalığı demeğe insanın dili varmaz.

Onun için, gözümün önüne gelenler, hiç bir neticeye götürmiyen kolleksiyon toplamak merakında olanlardır. Bunun en ziyade can sıkan, bazılarında acıklı dereceye varan şekli, mekteb çocuklarına kadar yayılmış, pul kulleksiyonudur. Bir vakit, bu meraktan kendini kurtarabilen pek az mekteb çocuğu vardı ve bir çoğu gündüzleri yiyecekleri ekmek, peynir parasını pullara vererek aç gezerlerdi. Bereket versin, spor hevesi pul merakının önünü haylıca aldı... Pul kolleksiyonu, meraklısından başkalarına da zarar verir. Ahbabınızdan birinin çocuğu — şimdi en ziyade kızlar — pul topluyorsa, bir taraftan size mektub gelince yüreğiniz oynar, gelen mektubu okumadan önce, zarfın üzerindeki pulu kesmek, cebinizde ahbabınızın hatırı için mahsus sakladığımız öteki zarfa koymak zarurî olur.

Kolleksiyon meraklıları, merakları için görünüşte haklı sebeb de bulurlar. Meselâ pul kolleksiyoncuları böyle yapmakla eğlenceli bir surette coğrafya öğrendiklerini iddia ederler, kolleksiyoncu çocuk bunu söylemeği kendisi akıl etmese de — ruh hastalığı zaten pek çok defa baba ile çocukları arasında müşterek olduğundan — babası söyler ve çocuğunun bununla gerçekten öğrendiğine kanaat getirmiştir. Halbuki en çok merak veren pulları çıkaran memleketlerin coğrafyaları en az bilinir.

Bazısı güzel şeyleri kolleksiyon halinde toplamakla zevkini tatmin ettiği kanaatindedir. Halbuki güzellik kolleksiyonda değil, daha ziyade değişikliktedir. Bir kolleksiyona girecek, birbirine benzeyen güzel şeyler bir araya girince insana bıkkınlık verir.

Kimisi, meselâ para kolleksiyonu yapanlar, bununla zengin olacaklarını söylerler. Vakıa benim tanıdığım bir zat otuz yıldan beri eski paraları toplar ve onları alıp satmakla o vakitten beri geçinir. Fakat benim kanaatime göre vaktini kolleksiyondan başka bir işe bağlasaydı, geçindikten başka biraz para da arttırabilir, hem de bir işe sahib olurdu.

Bir başkası, sonunda çok zengin olmak hevesile varını, yoğunu güzel yazılmış, güzel cildlenmiş kur'an nüshalarına verirdi. Gerçi büyük bir camekân içinde, yazıldıkları asırlara göre sıralanmış bir halde pek güzel görünür bir kolleksiyon toplamıştı. Fakat zavallı kolleksiyonu tamamlamadan kendisi gitti.

Güzellik, zenginlik hevesleri hep bahanedir. Kolleksiyon merakında asıl sebeb, ruh hastalığı, onun alâmeti olan gururdur. Kolleksiyon meraklısı topladığı şeylerin yekûnu ile gururlanmak için toplar.

Saat kolleksiyonu meraklısı olan eski zaman paşası her sabah büyük dolabını açar, saatlerinin önünde karnını ileriye doğru çıkararak gururunu ne kadar güzel gösterirdi...

Meşhur kitab kolleksiyon meraklısını da bilirsiniz: Benim kitablarımın sayısı yirmi bindir, filân efendinin toplayabildiği kitablar ancak beş bindir, diye gururlanırdı.

İki üç yıl oluyor, Marsilyada vurulan eski fransız başvekili de vasiyetnamesine öldükten sonra kolleksiyonundaki nadir kitablarının birer birer satılıp dağıtılmasını yazmakla onları toplattıran ancak gurur olduğunu isbat etmişti.

Garibdir ki, kitab kolleksiyonu toplayanlara, onları okur musunuz, diye sorulduğu vakit, çini tabak toplayanlar onların içinde yemek yerler mi, diye cevab verirler. Hakları da var, çünkü her iki kolleksiyonu toplattıran aynı gururdur.

Ruh hastalıklarının pek çoğu gibi, bu türlüsüne de deva yoktur.

G. A.

BİBLİYOGRAFYA

Annelere öğüdler

Sıhat ve İçtimaî Muavenet vekâletinin yurdumuzda çocuk ölümlerini azaltmak ve annelere çocuk bakımı hakkında gerekli bilgileri vermek maksadiyle hazırladığı "Annelere öğüd" adlı kitab 51 sayfa olmak üzere tabolunmuştur. 50 bin nusha bastırılmış olan bu eser annelerin ve daima müracaat etmekte oldukları doğum ve çacuk bakım evleriyle diğer bütün [illegible] müesseselere gönderilecek ve parasız olarak dağıtılması bildirilecektir.

Bundan mada köylere kadar dağıtılmak üzere bütün kazalar hükûmet doktorlarına ve çocuk bakımı ile alâkalı makamlara da gönderilecektir. Eseri okuyanların okumak üzere başkalarına vermeleri de tavsiye edilmektedir.

Bu kitabın başlıca mühim mevzuları şunlardır:

Gebe anne yiyeceği, bakımı ve alacağı tedbirler, anne çocuğunu nerede doğurmalı?, Bir yaşına kadar bebeğin bakımı yiyecekleri, içecekleri, giyecekleri, bebeğin dişleri, bebeğin odası, yatağı, yıkanması ve oyuncakları, Bebeğin başına gelebilecek kaza ve arızalara karşı alınacak tedbirler, açık hava - güneş ışığı, balıkyağı, bebeğin hayatını tehdid eden salgın hastalıklar, Bebeğin bünyesini tehdid eden hastalıklar: Raşitizm, çocuk ishalı (yeşil ishal) bunun sebebleri, bebeği yazın ve kışın en çok öldüren hastalıklar nedir, bunlardan korunmak. Bebeğin ölümü.

GÜNÜN SİYASÎ HÂDİSELERİ

Anşlus Macaristan için çetin bir darbe olmuştur

Anşlus'tan sonra Almanya macar ekonomisinin yüzde 43 üne hâkim olmuştur. Budapeşte'deki 160.000 yahudi kendi hallerini düşünürken, kıralcıların çenelerini de bıçak açmıyor. Son sınırdaki alman nöbetçinin çizme gürültülerini dinleyiniz.

YAZAN :

Jorj Lüfevr

Lö Jurnal gazetesinden

Budapeşte, 22 mart — Burada, Avusturya bahse konulduckça, ondan, bir ölü gibi, mazi sigasiyle konuşuluyor. Macarlar iç çekiyorlar. Anşlus onlar için çetin bir darbe olmuştur. Viyanaya daima bir büyük kız kardeş göziyle bakmış olan Budapeşte, bu son günleri, şaşkınlık içinde yaşamıştır: İşler birdenbire durmuş, tiyatroların hasılâtı âni surette azalmış, verilmiş olan siparişler durdurulmuş, berber dükkânları ve terzi mağazaları tamamiyle boşalmıştır.

Muhakkak ki Macaristan için Almanya'nın - uzaktan - sevgilisi olmak daha kolaydı. Bu samimiyet müşterek hudud istemeğe kadar ileri gitmiyordu. Şimdi sanki Hitler'in karşılık görmiyen muhabbeti birdenbire izhar ederek ortadaki bölmeyi bir omuz darbesi ile yıkmakta tereddüd göstermiyeceğinden şüphe ediliyor.

Parizet'de bana söylenilenler, eski macar beldesi Buda'nın saraylariyle kalelerinin siper olduğu açık hava kahvelerinde tekrar edilenler işte bunlardır.

Evet, bu zarif ve insanı sarhoş edici payıtahtta keder derhal göze çarpmaz. Esasen bunun alâmetleri de Hungarya'da veya Riç'te (*) keşfolunmaz. Ve bundan başka, ilkbahar öyle ılık, gök yüzü öyle mavi, Tunanın sisleri öyle yumuşaktır ki burada bıkkınlık çabucak tahayyül halini alır.

Unutmıyalım ki şark yolu burada başlamakta ve Viyana fantezisi daha şimdiden islav nostaljisi ile biribirine karışmaktadır. Macarlar, güzel ve vakur yüzlerini çigan'ın kemanına doğru döndürerek harab edici realiteleri unutmağa çalışıyorlar.

Bu realiteler ise işte şunlardır:

11 marttan evel Macaristanın ihraç ettiği mallardan % 19 u Almanya ve % 24 ü de Avusturya tarafından satın alınıyordu. Anşlustan beri ciddî bir müşteri olmuş olan *Rayşblok* Macaristanın ekonomik politikasını % 43 nisbetinde dikte edecektir. Şayet Almanya, keyfi öyle ister de, macar buğdayını pahalı bulursa Hamburg yolu ile Kanadadan buğday getirtir. Yahud Macaristandan satın aldığı domuzların veya tuzlu domuz yağlarının bedelini aynen ödemeğe, bunlara mukabil makina, otomobil, bisiklet veya kol saati vermeğe kalkabilir.

Şehirdeki 160.000 yahudi de kendilerinin istihdaf edildiklerini hissetmektedirler. Kırallık taraftarlarının çenelerini bıçak açmamaktadır. Hepsi, kulaklarını bölme duvarına veriyor ve gözlerini daha şimdiden Karadenize dikmiş olan alman nöbetçinin çizme gürültülerini iç sıkıntısı ile dinliyorlar.

Belki Macaristanın başka kaygıları da vardır. Macaristandaki alman çekalliyetlerini unutmamak gerektir. Vakıa, bunların bütün macar topraklarına serpilmiş bir halde olmaları Macaristan için bir tali eseridir. Fakat bu küçük ocaklar, köylü kütlesi arasına yavaş yavaş sızarak nasyonal sosyalist propagandasının yerleşmesine imkân veriyorlar.

Bu memlekette sefalet büyüktür. Köylüler zahmet çekmektedir. Hiç bir ziraî politika toprağın hakkaniyet dairesinde tevziine teşebbüs etmemiştir... Macaristanda, denilebilir ki, kölelik henüz tamamiyle ortadan kalkmamıştır.

Almanyadan ciddî bir hava cereyanı gelmektedir. Sosyal hayat bundan birdenbire müteessir olabilir. Politik partiler şefleri daha şimdiden "bir şeyler yapmak lâzım olduğu„ nu teslim ediyorlar. Fakat ne? Hâdiseler süratle teakub ediyor. Sefalet ve haşmet bu memlekette, daha uzun müddet, yanyana yaşayamaz.

"Açlıktan geber„ diyenler için millî istiklâl hiç bir vakit bir program halini alamamış, fakat yahudi kini bir seçim sahanlığı vazifesi görmüştür. Unutmıyalım ki bu kin anşlus'un tahakkukunda az çok rol oynamıştır. Macaristanda ise bu, mahsulleri aşağı fiatlara satın alınan ve sefalet içinde bulunan köylü sınıfını ayaklandırabilir. Petrol çok pahalı olduğu için güneş batar batmaz yatağa girilen köylü kulübeleri Macaristanda pek çoktur. Kış yaz çıplak ayak dolaşan çocuklar da pek çoktur.

Bu akşam Arizona' (*) da cazband tekrar muhteliç terennümlerine başladı. Budapeşte'nin bütün zarifleri dansingin dönen dans yerinde salınıyorlar. Mor, kırmızımsı, bulanık ışık huzmeleri terli alınları okşuyor, ve, güzel kızlardan mürekkeb bir "frenç kankan" ortada şeytanî bir süratle dönüyor. Şampanya akıyor. Ömürler geçiyor. Bir skeç daha: Sakallı üç mojik, korkudan titriyerek, bir otomatik tabanca ile tempo tutan saçı sakalına karışmış bir orkestra şefinin idaresinde, "Volf kayıkçıları„ şarkısı mırıldanıyor. Salon alkıştan kırılıyor. Biraz sonra, bitkin muganilerden biri af dileyor. Celladı hiddetlenerek arkasına düşüyor, ve perdenin ardında sert bir kolt sesi işitiliyor.

Muganniler iki kişi kalmışlardır. Orkestra şefinin sinirli hareketleri görülüyor. Şarkı, ikinci şarkıcının kırıldanamaz hale gelip vücudunun izalesi ile devam ediyor. Halk neşeden bağırıp çağırıyor. Üçüncü şarkıcı korkudan titreye titreye gırtlağından bir takım boğuk sesler çıkarırken silâhı zalimin elinden kapıp onu da o ortadan kaldırdıktan sonra bir diktatör şarkısı tutturuyor.

Bundaki iyma sarihtir.

Fakat Macaristandaki 1.800.000 alman günün birinde muhtariyetlerini istemeğe kalkışsınlar, işte o zaman, marksist rejimin bu karikatürü macar dramının senaryosu olabilir.

(*) *Bir bar.*

Küçük Dış Haberler

× **Berlin** — Japon sefiri, Tokyo hükümetinin Viyanadaki japon sefaretini konsolosluğa tahvile karar vermiş olduğunu bildirmiştir.

× **Tokyo** — İç Mongolistan muhtar hükümeti reisi Prens Yun ölmüştür. Yerine Prens Çung hükümeti ele almıştır.

× **Londra** — B. Baldvin ile zevcesi Kot dazür'e varmışlardır.

× **Varşova** — Salâhiyettar menbalardan bildirildiğine göre, Polonyanın Viyana elçiliği lağvedilmiştir.

× **Berlin** — B. Hitler, bugün halen Berlinde bulunan Finlandiya ordusu baş kumandanı general Österman'ı kabul etmiştir.

× **Varşova** — Polonya ajansının bildirdiğine göre 4 ve 5 nisan tarihlerinde Varşovada Almanya - Polonya matbuat antantı için görüşmelerde bulunulacaktır.

İngiltere - Yeni zellânda gidip gelme seferi

Londra, 27 (A.A.) — Kluston ile Riket, İngiltere - Yeni Zelanda gidip gelme seferini on gün ve yirmi bir saatte ikmal ettikten sonra saat 17.40 da Kroydon'da yere inmişlerdir. Tayyareciler, her istikamette tesis edilmiş olan bütün rekorları ve bilhassa Mis Jan Batten'in rekorunu kırmışlardır.

Gümrüklerde tayin ve terfiler

İzmir ithalât memuru Burhanettin Ayvalık muhasebe memurluğuna, İstanbul gümrük başmüdürlüğü memuru Salâhaddin Tavuklu gümrük idare memurluğuna, Rize muhasebe memuru Şükrü Gireson muhasebe memurluğuna, Trabzon müdürlüğü memuru Hüseyin Rize gümrük muhasebe memurluğuna, Trabzon gümrüğü Kimyageri Necmeddin Samsun gümrüğü kimyagerliğine, Göllük gümrük başmemuru Ahmed Nimeti Çobanbey gümrük başmemurluğuna, Diyarbakır gümrük muayene memuruluğundan açıkta İlyas ve İstanbul muayene memurlarından Hasan Çobanbey ikinci sınıf muayene memurluklarına, Gazianteb muhasebe memuru Mazhar Cihanbeyli muhasebe memurluğuna, Anteb muhasebe memuru Ali Rıza Mardin muhasebe memurluğuna tayin edilmişler ve Urfa memurlarından Mahmud, Ayvalık muhasebe memurluğundan veznedarlığa nakledilen Vehbi, İzmir ithalât gümrüğü memuru Şadan Ordu gümrük memuru Ahmed birer derece terfi ettirilmişlerdir.

1 Gün için

Majeste Petrol'un saltanat devri

Sağdan soldan aldığımız sıkıcı haberleri hep *Petrol*'a irca edebiliriz: Meksika hükümeti, yabancı sermayesinin işletmekte olduğu petrol kuyularına el koymuştur. Amerikan ve ingiliz kapitalistleri telâş içindedir: "Petrolu istihsal etmek kolaysa da nakletmek güçtür; sarnıçlı vapurlarımızı Meksikanın petrol limanlarına göndermiyelim!„

Meksika'nın kararından sonra ilk düşünülen tazyik tedbiri işte budur.

Macaristan'ın Zala vilâyetinde petrol bulunmuştur: Macaristan ihtiyacının % 10 nu karşılayabilecek kadar bir şey.. Fakat Vakum Oyl şirketi sondajlara devam edecek ve macar petrollarının getireceği kâr bir "bloke hesab" da kapanıp kalmamak için de bir macar (?) şirketi kuracaktır.

Almanyanın Tuna'da bir filotillâ bulundurmak kararı Romanya gazetelerinin şiddetli tenkidlerine sebeb olmuştur:

— Macaristan, Yugoslavya, Bulgaristan ve Romanya Almanyaya karşı hiç bir tecavüz fikri besliyemiyeceklerine göre Tuna sularında harb gemileri bulundurmak kararı ne ile izah edilebilir? Romanya, — güzelin düşmanı çok olur, denildiği gibi — güzel petrolları dolayısile tehlikedemidir?

Bir Frankist tebliği: "Bujalarozun zabtı kolay olmuştur. Şiddetli topçu ve *tayyare* bombardımanından sonra kıtalarımız, önlerinde *tanklar* bulunduğu halde taarruza geçerek....„

* * *

İtalyan parlâmentosunda kara, deniz ve hava orduları büdceleri hakkında yapılan müzakerelerde, millî müdafaa müsteşarı general Pariani'nin beyanatından: "... *İtalyan genel kurmayı sürat harbına sadık kalmaktadır.* Düşman hattının muayyen noktalarını yardıktan sonra oralardan can alacak kısımlara sarkabilecek kudrette vasıtalar, *motörize* kıtalar ve servisler sayesinde...„

Geçen sene bir çekoslovak kurmay albayının neşrettiği bir risale dünya kamoyu için günlerce heyecan mevzuu olmuştu. Albay risalesinde, kısaca, şöyle diyordu: "Eski istilâ orduларının kıtalar fethinde güvendikleri başlıca vasıtaları süvarileri idi. Fakat onların geçtikleri yollara bakınız: Süvari kıtalarının hayvanlarını besliyebilecekleri vadiler, otlak yerlerdir. Harbda sürat her zaman asıldır. Bugünün istilâ orduları da — harekette sürati temin edebilmek için — tayyare, tank, otomobil, kamyon gibi motörlü vasıtalar kullanmağa mecburdur. Bunları yeni orduların *atları* farzedebiliriz. Ancak bu atlar otla ve arpayla değil *petrol* ile beslenir. Asrımız istilâ orduları vadilerden ve otlak yerlerden geçmek lüzumunu hissetmeseler petrol sahalarına hulul zaruretindedirler...„

* * *

Taş devri, tunç devri ve saire gibi devrimize de — motor devri, sürat devri, şiddet devri, olup bitti devri isimlerini verebilir — ve asıl sebebe rücu ederek petrol devri de diyebiliriz. Halbuki petrol çocukluğumuzda yalnız lâmbada yakılırdı! — N. Baydar

YEŞİL DEFTER

Yazan: Margörit Randü

35

Betti'yi tekrar gördüğü zaman ona da her şeyi itiraf edecekti.

Granadada

Ertesi günü, Cimmi ve Hayslop Granada'nın bir masasında buluştular. Cimmi, ilk önce Karamaskenin lokantadaki suç ortağının bir garson veya kapıcı olabileceğini sanmıştı. Şimdi Granda'nın üstünde bir büro kiralamış olan Dakers hakkında malûmat almak istiyordu. Bu tahkikatın çok mühim neticeler vermesi mümkündü. Bunun için de Granda'da çalışan adamlardan birini konuşturmaya çalışmak lâzımdı.

Yemeğin sonunda öğleden sonrası için bir plân hazırlamışlardı. Vestiyerin yanına gelince Hayslop pardesösünü ve şapkasını alarak holde oturmaya gitti. Cimmi vestiyer memuriyle gevezelik etmeye kalmıştı.

İyi bir yemekten gevezelik damarları kabarmış zengin bir sömürge tüccarının tavriyle:

— Çoktandır buraya gelememiştim, diyordu, bu Londrayı ve Granadayı görmek öyle hoşuma gidiyor ki!

Memura bir cığara verdi ve devam etti:

— Evelce beni bu lokantada iyi tanırlardı. Sinyör Domani'yi pek iyi tanırım. O beni hatırlamadı. Sonra yukarıda oturan zatı da hatırlıyorum. Lokantanın sahibiydi, değil mi?

— Yüzbaşı Beyley mi? Sunî bacaklı zat, değil mi ?

Cimmi:

— Evet, galiba öyle olacak, dedi, hattâ onunla yarışlarda bahse de girişirdik... Yoksa yanılıyor muyum?

Adam gülmeye başladı.

— Her halde yüz başı Beyley olmayacak, dedi. Bahsettiğiniz Dakers olmalı. Yazihanesi ikinci kattadır. Lokanta ile bir alâkası yoktur.

Cimmi:

— Dakers mi, dedi, her halde odur, bana tarif eder misiniz?

— Şik giyinir, kısa boyludur. Eskiden cokeylik de etmişse hiç şaşmam.

Dakers'in şık Rebörn'den başkası olmadığını anlamak için Cimmiye bu kadarı kâfiydi.

— Evet, evet, dedi, ta kendisi, çok iyi hatırlıyorum.

Cimmi, memura beş şilin uzatarak ilâve etti:

— Bir gün kendisini ziyaret etmeliyim. Bu saatte yerinde bulunur mu?

— Umumiyetle öğleden sonraları bulunmaz. Onu bulmak için daha ziyade sabahları gelmelisiniz. Fakat küçük asansörle çıkıp isterseniz bir bakınız. İkinci katta yüzbaşı Beyley'in dairesi yanındadır.

— Teşekkür ederim, başka bir gün uğrarım.

Ve Cimmi halde Hayslopun yanına geldi. Hayslopa öğrendiklerini anlatarak:

— Dakers'in bürosuna girmeye çalışacağım, dedi.

— Dikkat edin de herifin eline düşmeyin. Bu tehlikeli bir adama benziyor.

— İhtiyatlı davranacağım. Yanımda bir tabanca ve bir lâstik sopa var. Hem anahtar da üstümde.

— Hangi anahtar?

— Ballarat'ın cüzdanında bulduğumuz anahtar. O akşam Ballarat buraya geliyordu. Belki anahtar Dakers'in bürosunda bir gözü açar.

Hayslop:

— Dur, dedi, şu herifi görüyor musun.

Önlerinden geçen melon şapkalı iri yarı bir adamı gösteriyordu.

— Evet, ne olacak?

— Bizim dikkatimizi çekmeye çalışıyor, sanırım.

Cimmi gazete okumaya başlayan adama bir göz attı.

— Her halde bu Granada'nın hususî dedektifi olacak. Lokonta hakkında epeyce malûmatı olsa gerektir.

— Belki. Fakat sizinle konuşmak istediğinden eminim.

Tam o lâhzada, adam gazetesini katladı, ve Rezayr'a kendisini takib etmesini işaret ederek dışarı çıktı.

Uzaklaşmadan evel Cimmi Hayslopa beklemesini tenbih etti.

Caddede adam Cimminin gelmesini bekliyordu.

— Siz B. Rezayr'sınız, değil mi?

— Yanılıyorsunuz ben senatör Borah'ım.

— Saklamaya lüzum yok. Müsterih olun.

— Evelâ, siz kim olduğunuzu söylerseniz.

— Skotland - yard'danım. Polis hafiyesi Hevers.

— Siz onu gidin de başkalarına anlatın. Ben öyle dolamaları yutacak adam değilim.

Bununla beraber herifin doğru söylediğine Cimminin inanacağı geliyordu.

— Ayni işle meşgulüz. Müfettiş Gulliç bana burayı tarassud etmek vazifesini verdi.

Gulliç ismini işitince Cimmiye emniyet gelmişti.

— Ha, öyleyse iyi! Şimdi anlıyorum. Fakat burada ne yapıyorsunuz? Gulliç bana bir şey söylememişti.

— Gulliç size yardım etmek istiyor.

— Peki neden dün telefonla kendisiyle görüştüğüm zaman bana haber vermedi.

— Belki sonradan buna karar vermiştir. Gulliç benim vasıtamla edindiği malûmatı size bildirecekti. Yalnız sizi burada görünce doğrudan doğruya konuşmamızın daha iyi olacağını düşündüm.

— Peki neler öğrendiniz?

— Karamaskenin ortaklarından biri, komisyonculukla uğraşır gözükerek bu binada bir yazihanede oturuyor.

— Biliyorum.

Öteki hayret etti, fakat gene izahlarına devam etti:

— Üçüncü ve dördüncü katların hususî daireler olduğunu öğrendim. İkinci katta lokanta sahibiyle Metr dotelin işgalinde iki küçük daire ile yazihane olarak kiraya verilmiş bir çok odalar var. Komisyonculukla uğraşanın....

— Adı Dakers'dir, dedi Cimmi.

— Şu halde siz her şeyi biliyorsunuz. Yazihanesinin yerini de biliyor musunuz?

Cimmi kulak kabarttı:

— Hayır bilmiyorum.

— Asansörden çıkınca sağa sapınız. Solda birinci kapıdır.

Peki yazihanede neler bulunduğunu biliyor musunuz?

— Ah bilirsiniz ki bizim gibi polise mensub olanlar, hususî ikametgâhlara giremez. Fakat Gulliç anladığıma göre bu işi sizin yapmanızda bir mahzur görmüyor.

— Pek alâ. Gulliç'e söyleyin. Bunu üzerime alıyorum. Kendisine tarafımdan teşekkür ediniz.

— Sizinle beraber geleceğim ve orada bekliyeceğim. İcabında belki size bir yardımım dokunur. Birinci katta saklanabileceğim bir yer biliyorum.

— Mükemmel.

Havers:

— Küçük asansörden çıkmak lâzım geldiğini unutmayınız, dedi.

Cimmi bu muhavereyi Hayslopa anlattıktan sonra ona şu talimati verdi:

— Yarım saate kadar burayagelmez ve size haber göndermezsem, beni kurtarmak için elinizden geleni yapınız.

Allaha ısmarladık.

Dakersin bürosu

Cimmi asansörden çıkınca kendini yumuşak bir halıyla döşeli bir dehlizde buldu. Bu ikinci katta kimseler görünmüyordu. Etrafı gözetledikten sonra Havers'in tarif ettiği gibi sağa döndü ve soldan birinci kapıya yürüdü.

Cimmi kapıya vurdu. Cevab alamayınca yavaşça tokmağı çevirdi. Kapı açıktı.

(Sonu var)

İzmirde pazar günleri nasıl geçiyor?

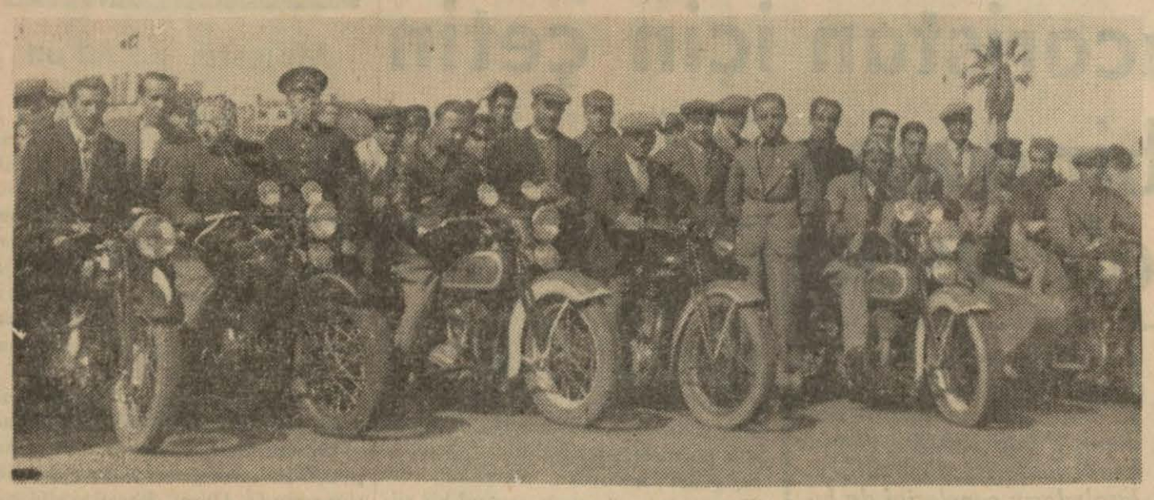

Fuar sahasında motosikletler

İzmir, (Hususî) — Bahar geldikten sonra İzmirin her köşesi ayrı bir tenezzüh yüredir. Halk kırlara, bayırlara, deniz kenarlarına dökülüyor. Yavaş yavaş gazinolar da kalabalık toplanmağa başlıyor. Fuar sahası, pazar günleri halkın en çok toplandığı bir köşe haline gelmiştir. Bu sahada çeşid çeşid eğlenceler arasında bilhassa motosiklet merakı gittikçe çoğalmaktadır. İzmir asfalttan mahrum olmasına, hattâ muntazam sokakları bile pek az olmasına rağmen, motosikletler gittikçe artıyor. Sepetlerinde veya arkalarında genç bir zevce, genç bir hemşire veya bir sevgili taşıyarak uçup giden delikanlılar pek çok... Fuar sahasında da kira ile motosiklet ve bisiklet veren bir müessese açıldı.

İzmir kızlarında askerlik sevgisi

Genç kızlarımız askerlik derslerini çok benimsediler

İzmir, (Hususî) — Lise ve orta mekteblerdeki kızlarımız askerlik derslerine karşı büyük bir alâka gösteriyorlar. Ege kızlarımın bu alâkasına taşkın bir sevgi de diyebilirsiniz.

Tramvayda vapurda kızlarımızın konuşmalarına kulak verirseniz, askerlik ıstılâhlarını sık sık duyarsınız. Onlar askerlik mefhumunu kavramakta erkek kardeşlerinden hiç de geri kalmıyorlar.. Bir kaç gün evvel kız enstitüsünün askerlik dersinde bulunuştum. Dersin mevzuunu "şeref, namus ve doğruluk,, teşkil ediyordu. Kızlarımızdaki disiplin, askerî tâbirleri kavramaktaki sürat göğsümüzü kabartacak bir vaziyettedir.

Enstitü talebeleri mavzer ve makineli derslerinde

Sinop ve Yozgat umumî meclisleri

Yukarıda Sinop, aşağıda Yozgat azâları bir arada

Sinop meclisinin toplantıları bitmiştir. Bu seneki büdce, 436.000 lira olarak tesbit edilmiştir.

Yozğad'ın büdcesi 550.508 lira olarak kabul edilmiştir. Bu sene, Boğazlıyanda ve Sorgun'da yeniden birer okul yapılacaktır. Ayrıca üç yatılı okul yapılması da kararlaşmıştır.

3 yaşında bir çocuk 40 kilo!

Yeni Adananın verdiği bir habere göre, Adanada anormal bir çacuk bulunmuştur. Abbas adında bir zatın oğlu olan 3 yaşındaki Ramazan, 40 kilo gelmektedir. Çocuğun bu ağırlığı her sene süratle artmaktadır. Bu çocuk, yürümek istediği zaman iki kişinin yardımı ile hareket edebilmektedir. Bir adam kucağında devamlı surette taşıyamamaktadır. Halk bu şişkoya "çocuk azmanı!„ demektedir.

Üç talebe daha Amerikaya kaçmak istemiş!

İzmir, (Hususî) — Şehrimizde yeni bir Amerikaya kaçma hâdisesi daha olmuştur.

Üç genç, Amerikaya kaçmak fikriyle hazırlanmışlar ve bundan on gün evvel limanımıza gelerek Alsancak iskelesine yanaşan bir amerikan vapuruna girmek çarelerini araştırmağa koyulmuşlardır.

Gençler, nihayet vapur hareket edeceği gün, iskele yanındaki keresteleri ve vagonları siper alarak kimseye görünmeden vapura atlamışlar ve anbardaki bir köşeye saklanmışlardır. Gece vapur hareket edip açık denize çıkınca, bu üç genç de gizlendikleri mahalde fazla kalmak lüzumunu hissetmemişler ve kaptana müracaat ile Amerikaya gitmek niyetinde bulunduklarını, bu sebeble gemiye kaçak bindiklerini anlatmışlardır.

Gemi süvarisi bu gençleri vapurda yadirip içirmiş ve ilk uğradığı türk limanında kendilerini zabıtaya teslim etmiştir.

Bu üç çocuk İzmire iade edilerek ailelerine teslim edilmiştir.

Çankırıda Ulucami tamir ediliyor

Çankırı, (Hususî) — İki yıldanberi Mimar Sinanın güzel bir eseri ve Çankırının biricik âbidesi olan Ulucamiin tamiri devam etmektedir. Kubbelerindeki çatlaklar, yarıklar ve içinin boya kısmı tamamlanmıştır.

Bugünkü halde minaresinin tamirine çalışılmaktadır. Minare yarısına kadar yıkılmıştır. Yeni taşlar yontularak konacak ve şerefesi de türk tarzına çevrilecektir. Sinanın bu güzel eserinin ehemiyetli tamiri memlekete sevinç vermiştir.

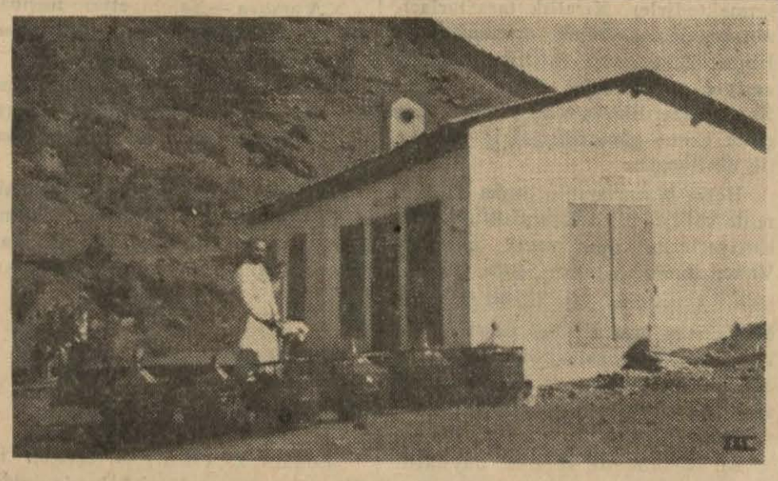

Bahçedeki su kaynaklarında damacanalar

Çukurova kazalarından (bahçe)

Bol sulu, yeşil bir kasabadır

Bu kasabanın içinde ve köylerinde tek araba yok

Adana, (Hususî Muhabirimi zden) — Toros dağlarının yamaçlarında kurulmuş, insana bir köy çeşnisi veren, güzel bir kasaba vardır: Bahçe !

Bahçe, Çukurovanın en yeş il, en şirin, suyu en bol kasabasıdır. Bütün Çukurovada barda k bardak satılan ayran ve Kayadelen menba sularının damarla rı Bahçe'dedir.

Beş yıl evveline kadar denilebilir kiBahçe'de hiç bir imar faaliyeti yoktu. Küçük küçük taştan, kerpiçten kulübelerle vücud bulmuş olan bu kasabada son iki üç yıl içinde yeni yeni binalar yükselmeğe başlamıştır.

Kaymakam Bay Remzi

Bu yıl güzel bir belediye binası, ayrıca bir de parti ve halkevi binası yaptırılmıştır. Bahçede henüz halkevi açılmadığından bu bina şimdilik gençlere okuma evi olarak tahsis edilmiştir.

Belediyenin teşebbüsiyle bir de memurlar gazino ve lokantası yapılmıştır. Kasaba yollarının hepsi düzeltilmiş tretuvarların beton olarak yapılmasına başlanmıştır.

Önümüzdeki yıl bir de park yapılacaktır. Bu parkın sahası şimdiden istimlâk edilmiştir. Belediye, bir mezbaha inşası hazırlıklarına da başlamıştır.

Kaza kaymakamlığı Bahçenin kültür vaziyeti ile de yakından alâkadar olmaktadır. Haruniye nahiyesinde beş sınıflı güzel bir mekteb yaptırmış, keza Burkaşlı köyünde de zarif bir okul binası kurulmuştur.

Hasanbeyli köyünde de bir mekteb inşasına başlanmıştır.Hatuniye nahiye merkezinde 30 talebelik bir pansiyon ve Karacaüren köyünde beş sınıflı modern bir okul binası kurulmuştur.

Bahçe ve Köylerinde okuma arzusu çok büyüktür. Tahsil çağındaki çocukların yüzde yetmiş beşi mektebe devam etmektedirler .

Bahçe kaymakamlığı köy işleriyle çok meşğul oluyor: Bütün köylerde muntazam köy odaları tesis edilmiş, köy kanununa göre kaza ile köyler arası yolları inşaatına hız verilmiştir. İki yıl içinde köyler arasınd 35 kilometrelik yol yaptırılmıştır .

Kazının ziraî ve iktısadî kalkınmasını temin için tedbirler alınmaktadır. Bu cümleden olarak, hayvan cinslerinin ıslâhı düşünülerek damızlıklar tedariki için köy büdcelerine tahsisat konulmuş, bu damızlıklardan azamî istifade için aşım durakları yapılması kararlaştırılmıştır.

Her köyde birer ecza dolabı da yapılmasına başlanmıştır.

Bahçede köyler çok dağnıktır. Vekâletin "dağnık köylerin bir merkezde toplanması,, hakkındaki projesi tasdik edilir edilmez küçük köylerin tevhidine başlanacaktır.

Bahçenin çok entresan hususiyetleri vardır. Bunlardan bir misal: Kazanın ne içinde ne köylerinde bir tek araba yoktur.

Bütün nakliyat hayvan sırtında yapılmaktadır Bunun da sebebini söyleyeyim; çünkü; bahçe ve köyleri dağ eteğinde kurulduğu için arazinin çok arızalı olması dolayısiyle araba işletmeğe imkân yoktur.

Bhçe istasyonu kasabaya üç kilometre bir mesafededir. Kasabayı tedricen istasyona doğru genişletmek tasavvurları da vardır. Bu vaziyet tahakkuk ettiği takdirde kasabanın her bakımdan istifadeleri inkişaf edecektir.

Tangüner

BAYANLAR DİKKAT!

Bir çorabın hakikî ipek olduğunu nasıl anlarsınız?

Çorab alırken aldanmayınız!

Size, çok dayanır, sık örülmüş halis ipek çorabın tam evsafını anlatıyoruz

Bayanlar! Artık ipek çoraplarınızı alırken, mağaza sahibinin yüzüne şüpheil şüpheli bakıp, ne kadar dayandığını endişeli sormıyacak, güneşe karşı tutup dokuma kaçığını aramıyacaksınız. Hattâ cinsini de öğrenmiyecek siniz. Şöyle bir kenarını açıp damgasına bakmak kâfi gelecek... İktısad Vekâletine teşekkür ediniz: Sizi, çürük çorap almadan, derdden, şüpheden, üzüntüden kurtardı...

Tedbirin, bu kadarla kalacağını sanmayınız. Bütün giyecekleriniz hattâ yalnız giyecekleri miz değil, yiyeceklerimiz ve içeceklerimiz üzerine de bu devlet tedbiri şümullendirilecektir.

Evde, en çok bahis mevzuu olan eşyanın, kadına aid giyecekler olduğunda şüphe mi vardır? Hiç de ucuz olmıyan bir ipek çorabın, aradan bir gün geçince, meselâ üç sıra telinin ortadan kaybolduğunu veya tam görünecek yerinde koskoca bir delik meydana geldiğini görünce, evdeki faciayı bir düşününüz: Erkekte yeniden bir iskarpin alacak kadar yekûn tutan bir para ödemek mecburiyetinin verdiği üzüntü; bayanda da aldatılmış olmanın ve başka bir giyeceğini alacağı bir parayı gene çoraba vermenin üzüntüsü..

* * *

Unutmamışsınızdır: İpek kadın çoraplarının bu dayanıksızlığını imkân nisbetinde önliyebilmek için İktısad Vekâleti bunların kaç vasıf (norm) üzerine yapılabileceğini tesbit ve bunların dışındaki vasıflarda kadın çorabı yapılmasını bir nizamname ile menetmişti. Bu nizamname 26 ağustos 937 de ilân edilmiş ve 26 ikinci teşrin 937 den itibaren de tatbikine geçilmişti.

Ortada bir mesele kalıyordu: Mağazalardaki stoklar... Bunlar, damgasız dı, bunun için de bir mühlet verilmişti. Evvelki gün biten bu mühletten sonra, artık piyasada damgasız ipek çoraba rastlanamıyacaktır. Elde eskiden kalma stokları bulunan fabrika ve mağazalar, bunların vsıflarını bildiren beyannamelerle belediye ve ticaret odalarına müracaat ederek bunları damgalattırmışlardır. Hatırınıza derhal şu gelesektir: İpek kadın çorapları damgalanıyor da neden erkek çorapları için buna lüzum görülmüyor? Fakat ipeğin erkekten daha pek çok, kadına hâs olduğunu inkâr edebilir misiniz?

* * *

Bayanlar, bu yazımızı dikkatle okuyunuz; hattâ keserek çantanızın bir köşesine saklayınız. Burada size sağlam çorap almanın reçetelerini veriyoruz.

Bakınız, ipek veya sunî ipekten yapılmış bir kadın çorabının sağlam ve nefis olması - çorabın nefaseti, parlaklığındadır. - İçin başlıca dört büyük âmili vardır:

Kullanılan ipliğin cinsi;
Bu ipliğin kalınlığı;
Makinenin örgü sıklığı;
İmal ve boyanmadaki dikkat ve itina.

Bunları size, kısaca, izah edelim:

Önce iplik meselesi. Piyasada ipek adı altında satılan kadın çoraplarında ya has ipek (koza ipeği) veya sunî ipek kullanılmaktadır. Aynı şartlar altında yapıldığı takdirde hâs ipek ipliginden mamûl olanlar, nefislik ve dayanıklık itibariyle sunî ipekten yapılanlardan daima farklıdır.

Bundan sonra alacağınız çorabın üzerindeİPEK adı görürseniz, biliniz ki bu, hâs ipektir.

Sunî ipek için de şu üç kelimeyi arayacaksınız-

Bemberg, Kütner, Viskoz.. Bütün ipek kadın çoraplarının üzerinde bu dört kelimeden birisi muhakkak bulunacaktır.

En sağlam, en iyi, en nefis çorap, has ipekten yapılmış ve üzerinde İpek damğası bulunan çoraptır.

Bunun peşinden - tabiî aynı imal şartları altında yapılmış ise - sıra ile, Bemberg, Kütner, Viskoz gelir. Bunları unutmayınız.

Fakat bir de kullanılan ipliğin kalınlığı var. Çorabın sağlamlığı, kullanılan ipliğin kalınlığına göre değişir. En kalın iplikten yapılmış olan çorabın metinliği en fazladır. Bu sebeble İktısad Vekâleti, yerli fabrikalarımızı, çıkaracakları çorapları ipliklerine göre üç kalınlık sınıfına ayırmaya mecbur tutmuştur. Bunu anlamak için de çorabın damgasındaki şu kayda dikkat ediniz: Kalın, orta, ince..

Kalın çok dayanan, orta vasat dayanan, ince az dayanandır. Şimdi bir de makinenin örgü sıklığı kalıyor. İnce veya kalın çorap yapmak istenildiğine ve elde muayyen bir numarada iplik bulunduğuna göre çorap makinesinin de muayyen sıklıkta olması lâzımdır. Halbuki bazı müesseseler ellerindeki makinelerin sıklık veya seyrekliğini dikkate almadan aynı makineler üzerinde her incelik ve kalınlıkta çorap imal etmektedirler, ki bu yüzden çorapların vasıfları bozulmaktadır.

* * *

Bayanlar ,şimdi dikkat ediniz: evvelâ çorabınızın üzerindeki damgaya ,sonra ipliğin kalınlığına;

(Sonu 10. uncu sayfada)

SPOR

Ankaragücü - Galatasaray

Dün hususî bir maç yaptılar

İki takım da 2 — 2 Berabere kaldılar

Dün Ankarada bisiklet yarışlarının dışında yalnız bir hususî futbol maçı vardı. Ankara gücü ile Galatasaray arasında olan bu maç, 2-2 beraberlikle neticelendi.

Tatil gününün bu bir tek maçı Ankara gücü sahasına oldukça kalabalık toplamıştı. Saat 15.30 da takımlar ortaya çıktıkları zaman bu seyirci kalabalığı kendilerini uzun uzun alkışladı.

Hakem Gençler birliği santrhafı Hasandı. Takımlar şu şekilde kurulmuştu:

Galatasaray: Cahid, Fuad — Hayati, Kadri — Hüseyin — Fahir, Uğuz — Enis — Nur — Midhat — Fethi.

Ankara Gücü: Kefer, Enver — Rıza, Abdul — Nusret — Ahmed, Hamdi — Ali Rıza — Fahri — İsmail — İbrahim .

Oyunun başında hafif esen ve sonra şiddetlenen bir rüzgâr belki güzel olacak maçın ahengine çok tesir etti. Biribirine alışmamış oyunculardan mürekkep Galatasaray, gol yapacak vaziyette görünmüyordu. Semihten mahrum Ankara gücü takımı da gelişi güzel oynuyordu. Yarım saat kadar zevksiz ve heyecansız bir maç seyrettik.

Ankara Gücünün golleri

30 uncu dakikada Fahri soldan aldığı bir pasla iki bek arasından süratle ilerledi ve sıkı bir şütle birinci golü yaptı.

Bir dakika sonra Ali Rıza gene şahsî bir hücumla ikinci golü de attı.

Bu sayılar oyunun cereyanını değiştirdi. Maç süratleşti. Hücumlar arttı. Bu arada Galatasaray kalesi birkaç tehlike atlattı. Fakat iki taraf başkaca sayı yapamadılar. Devre 2-0 Ankara gücü lehine bitti.

İkinci devre

İkinci devrede rüzgâr birinci haftayimden daha sıkı esiyor ve Ankara gücü kalesini tehdid ediyordu. Galatasaray forvetleri bu vaziyetten istifade için hücumlarını artırdılar. Merkezden ilerliyorlar, birden açıklara pas verdikten sonra havadan gelen topa hep birden atılıyorlardı. Bu taktik tesirini göstermede gecikmedi.

Galatasarayın birinci golü

10 uncu dakikada Enis topu Güç kalesine doğru sürdü. Bekler karşılaşınca sol tarafa uzun bir vuruş yaptı. Fethi topu kale önüne doğru havalandırdı. Kaleci belki topu yakalayacaktı. Fakat kendi arkadaşları önünü kapatmışlardı. Bu vaziyette rahat bir vuruşla Galatasaraylılar birinci gollerini yaptılar.

İkinci Galatasaray golü

Beraberliğe doğru giden Ankara güçlüler golden sonra biraz canlanır gibi oldular. Fakat haf hattı iyi işleyemiyordu. Rüzgâr da topu kendi kalelerine doğru sürüklüyordu.

Galatasaray forvetleri 20 inci dakikada birinci golün yapılış şekline yakın bir vaziyette iken ikinci beraberlik sayısını da yaptılar. Bundan sonra iki tarafın da yoruldukları ve hücumdan ziyade müdafaaya ehemiyet verdikleri görüldü. İki kere dışarı kaçan topu birkaç dakika bekledikten sonra bu heyecansız maçın bir an evel bitmesini bekledik. Nihayet o da oldu. 2-2 beraberlikle oyun bitti.

Galatasaray takımı

Galatasaraylılar, Demirçankayaya çıkardıklarına nazaran dün daha derli toplu bir takım teşkil etmişlerdi. Takımın gediklerinin gittikçe doldurularak müstakar ve iyi bir hal alacağı muhakkaktır. İdarecilerin de buna çalıştıkları şüphesizdir. Yalnız, bu hususta ufak bir tavsiyede bulunmak isteriz: Galatasaraylılar takımlarını kurarlarken yeni elemanlar yetiştirseler daha iyi ederler. Bu suretle kuvvetli bağlarla biribirine bağlı bir ekip elde ederler. Belki gayeye ulaşma bu suretle gecikir. Fakat temiz ve sağlam bir yol tutulmuş olur.

Ankara Gücü takımı

Bu sene birkaç oyuncusunu kaybeden Ankara gücü, halâ onların yerlerini dolduramamış vaziyettedir. Dün, güçlüler birinci sınıf bir takım oyunu çıkaramadılar. Bu hale düşmelerinin bir sebebi de Semihin oynamayışı oldu. Anlaşılıyor ki bu genç ,takımının belkemiği vaziyetindedir.

Onlar da şöhretleri bir tarafa bırakıp, lik maçlarına kadar gençlerin ekseriyet teşkil ettikleri bir takım kurarlarsa herhalde yakın bir zamanda eski Ankara gücü kendini bulacaktır.

Ankaragücü - Galatasaray maçında Galatasaray kalecisi Cahidin bir kurtarışı

Bisiklet yarışlarının 3 üncü haftasi

Genç bisikletçiler başta geliyorlar:

Nuri Kuş birinci, Erdoğan ikinci

Yarış başlarken

Ankara bölgesi bisiklet ajanlığının tertip ettiği seri yarışların üçüncüsü dün saat 10 da yapıldı ve muvaffakiyetle neticelendi.

Yarışları, geçen haftalarda görmediğimiz bir kalabalık seyretti. Bu mikdarın önümüzdeki yarışlarda daha artacağı vaziyetten anlaşılmaktadır.

Müsabaka şehir stadyomu kapısı önünde başladı. Muhtelif kulüplere mensup 25 genç bisikletleriyle caddeye sıralandılar. Hakemin işaretiyle sporcular 30 kilometrelik yollarına çıktılar.

Grup, şehir içinde kısa bir tur yaptı. Sonra, Akköprü karakolu önünde bir defa çiftliğe ve ikinci defa da tayyare hangarlarına gidip gelmek üzere asıl depar yapıldı.

Kocaelili Orhanın da tasnif harici bulunduğu ve tam bir intizam içinde cereyan eden dünkü koşu, meraklılara, baştan nihayete kadar birçok heyecanlı dakikalar geçirttikten sonra, kıymetli şampiyonlarımız arasında gençlerin ezici bir galebesiyle nihayet bulmuştur.

Koşunun teknik neticeleri şudur:

1.- Nuri Kuş (A.G.) 51 dakika 4 saniye,

2.- Erdoğan (A.G.) bir metre farkla

3.- Orhan (Kocaeli) "tasnif harici" tekerlek farkıyle.

4.- Eyüp Yılmaz (A.G.)

5-. Faruk (Güneş).

Bunlardan sonra aynı zamanda gelen yedi koşucu, çok girift vaziyette bulunduklarından beraber olarak altıncı kabul edilmişlerdir.

Dünkü koşu ile sayısı üçü bulan seri yarışların puvan vaziyeti şudur:

Derecesi	İsmi, kulübü	Puvan
1	Eyüp Yılmaz (A.G.)	5
2	Nuri Kuş (A.G.)	6
3	Erdoğan (A.G.)	8
4	Yakub Koşar (D.Ç.)	17
5	Kâmuran (A.G.)	19
6	Halit (G.S.)	21
7	Osman (Gş.)	22
7	Alâettin (A.G.)	22
8	Macit (A.G.)	36
8	Süleyman (M.G.)	36
9	Hasan (D.Ç.)	37
10	Yusuf (M.G.)	42
11	Mehmet (Gş.)	26
12	Faruk (Gş.)	43
13	Muzaffer (M.G.)	44

Kontrol yapılıyor

İstanbulda

Fener - Harbiye maçı yapılmadı

İstanbul, 28 (A.A.) — Şehrimizde bulunmakta olan Ankaranın Harbiye futbol takımı millî küme temaslarının ikincisini bugün Taksim stadında Fenerbahçe ile yapacaktı. Fakat Fenerbahçelilerin pazar günleri oynanacak millî küme maçlarının kendi sahalarında yapılması hususundaki kararlarında sebat ederek Taksim stadına gelmemeleri dolayısiyle bu maç oynanamamış ve harbiyeliler seremoni yapmışlardır.

Bu seremoniden sonra Kadıköy stadında Harbiye ve Fenerbahçe takımları arasında bir dostluk maçı yapılması hususunda evelden verilen karar, vaktin geçikmesi dolayısiyle tatbik edilememiş, fakat harbiyeli futbolcular Fenerbahçe kulübünün Kadıköyündeki lokalini ziyaret etmişler ve sporcu arkadaşlariyle beraber çay içmişlerdir.

Millî küme takımlarının puvan vaziyetleri

Kulüp	Maç.	Ga.	Ber.	Ma.	At.	Ye.	Puv.
Güneş	7	7	0	0	27	7	21
Beşiktaş	6	5	1	0	18	3	17
Üçok	8	3	0	5	6	16	14
Harbiye	6	3	1	2	8	5	13
Muhafız	8	1	2	5	9	21	12
G.saray	5	2	0	3	5	14	9
F.bahçe	6	1	2	3	12	7	8
Alsancak	6	1	0	5	7	18	7

İzmirde Güneş takımı Üçokluları 2-0 yendi

İzmir, 27 (A.A.) — Millî küme maçlarına yağışlı bir havada bugün de devam edilmiş ve Güneş - Üçok karşılaşması 2 - 0 Güneşin lehine neticelenmiştir. Yağmur maç saatinde âdeta sağnak halini almıştı.

Oyuna dördü on geçe hakem antrenör Hores'in idaresi altında Güneşin vuruşu ile başlandı. Top beşinci dakikaya kadar ortalarda dolaştıktan sonra yağmur topun seyrini takip edemiyecek kadar hızlandığından hakem oyunu tatil etmek mecburiyetinde kaldı ve 10 dakika sonra yağmur durur gibi olunca oyuna tekrar başlandı.

Bu devrede oyun 20 dakika kadar Üçok'un hâkimiyeti altında geçmesine rağmen İzmir takımı bir netice alamadı. Yavaş yavaş açılan Güneş hâkimiyeti kendi lehine çevirerek Üçok kalesine sık sık akınlar yapmağa başladı.

Güneşin sayıları

23 üncü dakikada Güneşin soldan yaptığı bir hücumunda Rebii topu kaleye gönderdi. Hakkı ayağı kaydığından topu bloke edemedi ve Salâhattin yetişerek Güneşin ilk golünü kaydetti. Devre de 1-0 Güneşin lehine bitti.

İkinci devrede Üçok çok gayret göstermiş ise de gol çıkaramadı. Güneşliler 33 üncü dakikada Niyazinin ayağiyle ikinci sayıyı da kazandılar. Oyunun son dakikasında bir Üçok hücumunu Reşad favullü bir surette durdurduğundan hakem penaltı verdi. Fakat Namık bu fırsatı hafif bir vuruşla kaçırdı ve maç 2 - 0 Güneşin galibiyetile bitti.

Güneşin bu maçlar için Avrupadan getirttiği Rasih

Güneşliler ne diyorlar ?

İki maç kazanarak İzmirden dönen Güneş kulübü idarecilerinden bir zat maçlar hakkındaki düşüncelerini muhabirimize şu kelimelerle hülâsa etmiştir :

"— Birinci maç çok sert oldu. Bir iki oyuncu sakatlandı. O oyuncularımız buna rağmen bugün maçlarına devam ettiler. Neticeyi 2 — 0 kazandık .

Birinci maçta hakem olan B. Esad ve ikinci günün hakemi antrenör, maçların sert olmasına göz yumdular. Kasdî tekme vuranları cezalandırmıyorlar, sulh etmeğe çalışıyorlardı.

Müsaid olmıyan şartlar içinde kazanılan bu maçların neticeleri bitaraf hakemlerle İzmir aleyhine daha geniş olabilirdi.„

İstanbulda ikinci küme ve B takımı karşılaştılar

Atletizm müsabakaları yapıldi

İstanbul, 27 (A.A.) — Dün Şeref ve Fener stadlarında ikinci küme ve B takımları müsabakalarına devam edilmiştir.

Şeref Stadında :

İkinci küme B takımları maçında Davutpaşa - Galata gençler maçı 2-2 beraberlikle neticelenmiştir.

Güneş - Topkapı B takımları maçı da 1-1 bitmiştir.

İstanbulspor - Beykoz B takımları maçında Beykoz takımı gelmediğinden İstanbul spor hükmen galib ilân edilmiş ve bu suretle B takımları şampiyonu olmuştur.

İkinci küme maçlarında, Beylerbeyi hâkim bir oyundansonra 5-1 Fener yılmaza galib gelmiştir.

Şeref stadındaki günün en meraklı maçı olan Galata gençler ve Anadoluhisar karşılaşması da daha güzel ve enerjik bir oyun çıkaran Galata gençlerin 2-0 galibiyetiyle neticelenmiştir.

Fener Stadında :

İkinci küme maçlarından olan Hilâl - Davutpaşa maçı ikinci küme şampiyonunu tayin deceğinden çok heyecanlı olmuştur. İlk devreyi çok güzel bir oyunla bitiren Hilâlliler iki gol yapmışlardır.

İkinci devrede Davutpaşalılar da çok enerjik bir oyun oynamışlar ve devreyi kısmen hâkim bitirmişlerdir. Fakat birçok gol fırsatı kaçırdıktan sonra ancak bir gol yapabilmişlerdir. Aynı zamanda Hilâllilerin müdafaa hattı da Davutpaşaya fazla gol yaptırmamakda mühim bir rol oynamıştır.

Oyunun sonunda Hilâlliler ilk devrede yaptıkları gollerle maçı 2-1 kazanarak ikinci küme şampiyonu olmuşlardır.

Atletizm müsabakaları :

Dün mevsimin ilk atletizm müsabakaları da Fener stadında yapılmıştır.

Alınan teknik neticeler şunlardır:

100 metre 1 - İrfan Deniz lisesinden 11.5, 2 - Haluk Galatasaray, 3 - Kâzım Galatasaray.

200 metre: birinci Deniz lisesinden Adirfan 24.5.

400 metre: 1 - Galatasaraydan Cemal, 2 - Fenerbahçeden Ekrem, 3 - İ. Spordan Zare.

800 metre: Receb (Güneş) 2.06, ikinci Cevdet (İ. S.) üçüncü K. Besim Kasımpaşa.

1500 metre: (B. S.) dan Serkis, 4.36, ikinci Kasımpaşadan Manisa, üçüncü Muzaffer.

5000 metre: Beşiktaştan Artan 16.34 ikinci Hüseyin, üçüncü Sulhi.

4×100 bayrak: birinci Galatasaray dan "Haluk, Kâzım, Semih, Kemal„ ikinci Fenerbahçe "İrfan, Firuzan, Raif, Mufahham„ üçüncü Kasımpaşa.

110 manialı: 1 - Güneşten Yavru 20, 2 - Manççıoğlu Roberkolej.

Gülle atma: Çubuk Fenerbahçe 11,21, 2 - Şerif (Güneş), 3 İzzet Fenerbahçe.

Disk: Yavru "Güneş" 36.15, 2 - Şeref "Güneş", 3 - İzzet Fenerbahçe.

Cirit: Necdet (Boğaziçi) 47.90, 2 - Şerif (Güneş), 3 - İstepan (Galatasaray).

Tek adım: Şahab (Boğaziçi) 6.05, 2 - Suphi (Haydarpaşa), 3 - Galatasaraydan İstepan.

Üç adım: Boğaziçinden Sürtygal 12.58 ile birinci, Boğaziçinden Necdet ikinci, Haydarpaşadan Suphi üçüncü.

Yüksek atlama: Boğaziçinden Süreyya ve Necdet 1.70 ile birinci, Jebia ikinci.

Sırıkla atlama: Güneşten Münir 3.10 ile birinci, Haydarpaşadan Rauf ikinci, Güneşten Suphi üçüncü.

Bundan sonra ikinci ve üçüncü kategorilerle küçükler arasında müsabakalar yapılmıştır.

İstanbul sipahi ocağında konkuripiklere başlandı

İstanbul, 28 (A.A.) — Sipahi ocağı tarafından tertib edilen konkuripiklere bugün muazzam bir kalabalık önünde Harbiye sahasında başlanmıştır.

Alınan teknik neticeler şunlardır:

Birinci müsabaka "Marmara mükâfatı". Sipahi ocağı at ve talebelerine mahsus olan bu müsabakaya beş hayvan iştirâk ediyordu. 10 mania vardı ve azamî irtifa 0.90 metre idi.

Neticede Bn. Leylanın bindiği yarımkan "Efekızı„ birinci, Bn. von der Boş'un bindiği haliskan "Doğan" ikinci, Ayetullahın bindiği rumen "Karyoka" üçüncü oldular.

İkinci müsabaka "Boğaziçi mükâfatı". Süvari binicilik okulu subaylarına mahsustu. Azamî irtifaı 1.25 olan on iki mani vardı. 12 musabık iştirâk ediyordu.

Neticede H. Polat'ın bindiği yarımkan Horoz birinci, K. Ark'ın bindiği yarımkan Cadı ikinci, F. Ergitin bindiği yarımkan Arkaç üçüncü oldular.

Üçüncü müsabaka "Muhafız alayı mükâfatı". Her nevi atlara binmiş subaylara mahsustu. Azamî irtifaı 1.30 olan 14 mania vardı. Beş müsabık iştirâk ediyordu.

Neticede asteğmen Kudretin bindiği anglo-arap Kasırga birinci, asteğmen Bekirin bindiği yerli Kibar ikinci oldular. Diğer hayvanlar tasfiyeye uğradı.

Dördüncü müsabaka "Süvari binicilik okulu mükâfatı„ her nevi atlara binmiş bütün subaylara mahsustau. 14 mania vardı ve azamî irtifa 1.50 idi. 14 müsabık iştirâk ediyordu.

Neticede yüzbaşı Cevad Gürkan'ın bindiği fransız Yıldız "1.19" da birinci, teğmen Saim Pulat'ın bindiği fransız Akıncı "1.15" de ikinci, gene Saim Pulat'ın bindiği fransız Ok "1.20" de üçüncü oldular.

Müsabakalara gelecek pazar devam edilecektir.

Japonlar ricat ediyor

(Başı 1. inci sayfada)

Tokyo, 27 (A.A.) — Prens Konoye diyeti tatil ettikten sonra milletler ve parlamentoyu muhasematın istilzam etmiş olduğu kanunî tedbirleri tasvib etmiş olduklarından dolayı tebrik etmiştir.

Prens, millî seferberlik kanunlarının kabulündeki ehemiyete işaret ettikten sonra şöyle demiştir:

"— Bazı kimseler, Çin meselesinin artık bitmiş olduğu zehabını gütmektedir. Fakat, hakikatte muharebe, ancak yeni başlamıştır. Hükümet, bu mukaddes harbın gayelerine vasıl olmak için bütün milletin iş birliği yapmak arzusundadır.„

Totaliter politika ile parlamanter politika

Tokyo, 27 (A.A.) — Politik mahfillerin umumî kanaati, ordu ve donanmanın fikirlerini müdafaa eden totaliter politika taraftarları ile ekonomik teşekküllerin müzaharet ettiği parlamanterler arasındaki mücadelenin galipsiz mağlûpsuz bittiği merkezindedir. Filhakika, son dakikada bulunan uzlaşma, nazarî galebeyi totaliter politika taraftarlarına vermektedir. Zira, millî seferberlik ve elektrik endüstrisi kontrolu kanunları tasvib edilmiştir.

Yeni merkezî Çin hükümeti

Şanghay, 27 (A.A.) — İyi haber alan mahafilden bildirildiğine göre, yeni merkezî Çin hükümeti yarın Nankinde kurulacaktır.

Frankocular Katalonyaya girdiler

(Başı 1. inci sayfada)

şehre girmişlerdir. Bu kuvvetler, Sinka şehrinin sol kıyısını beş altı kilometre genişlik ve üç ilâ beş kilometre derinlikte işgal etmişlerdir.

Hükümetçilerin tebliği

Barselon, 27 (A.A.) — Millî Müdafaa nezaretinin tebliği: Şark cephesi: Düşman, Bujaraloz'u işgale muvaffak olmuş ve kıtalarımızı Kandasnos'u tahliyeye icbar eylemiştir. Ebre'nin cenubunda, düşmanın şiddetli tazyiki devam etmektedir. Mas Delas'ı, Aguaviva'yı ve Kastellote'yi tahliyeye mecbur olduk.

Esturamadure cephesi: Talavera bölgesinde, dört köyü işgal ettik ve elli esir aldık.

Endülüs cephesi: Düşmanın Higuera de Kalatrava mıntakasında yaptığı bir hücumu kolaylıkla tardettik.

Diğer cephelerde kayda değer bir şey yoktur.

Frankocular ilerliyorlar

Salamanka, 27 (A.A.) — Umumî karargâhın tebliği: Aragon'da ileri hareketine devam ettik.. Sağ cenah kıtalarımız, Santa - Barara'yı, Tardera tepesini, Kastillar tepesini, Jaganta'yı ve diğer bazı mürtefi noktaları elde etmişlerdir.

Losmonegros mıntakasındaki kuvvetlerimiz, 32 kilometre derinliğinde ilerliyerek Valfarta'yı, Penalba'yı ve Gandasnos'u işgal eylemişlerdir. Diğer bir kol da Kaspe'nin şark cenubundan Guadalope ırmağını geçerek üç mürtefi noktayı zaptetmişlerdir. Burada 300 esir alınmıştır. Los Monegros'un şimal mıntakasında 12 köy ve bir çok mürtefi noktalar zaptettik. Üç kilometre cenuptan Alubierre'yi geçmiş bulunuyoruz. Sol cenah kıtalar ise 22 köy işgal etmişler ve Labata, Kasbas de Hueska, Bespen, Antillon ve Pertusa'ya varmışlardır. Kıtalarımız Pertusa civarında Alkanadre ırmağını aşmıştır. Bu mıntakada 800 den fazla esir almış bulunuyoruz.

●

Roma konuşmalarında

İspanyol meselesi için bir anlaşma elde edilmiş!

Roma, 27 (A.A.) — B. Pört, uzun uzadıya B. Çiyano ile görüşmüştür. Hariciye nazırı yakın şark işleri departmanı şefi B. Rendel'in bugün buraya gelmesi beklenilmektedir. Mumaileyh, Kigi sarayının erkânı ile görüşecektir.

İspanyol meselesinde anlaşma

Paris, 27 (A.A.) — Pari Midi'nin Londra muhabirine göre "İspanyol meselesi hakkında italyanlarla ingilizler arasında bir itilâf hasıl olmuştur.„

Muhabir, itilâfnamenin ahkâmı hakkında fazla malûmat elde edemediğini ilâve etmiştir.

İtalyan ve ingiliz müzakerecileri arasında yarın yapılacak olan müzakereler, Filistin meselesi hakkında olacaktır.

Fransızlar müdahale ederlerse.

Roma, 27 (A.A.) — Bugün Kont Ciano'nun İngiltere büyük elçisi ile yaptığı görüşmeden sonra, yarı resmî İnformazione diplomatika gazetesi, görüşmelerin bugünkü vaziyeti hakkında neşrettiği bir yazıda ezcümle diyor ki :

İngiliz - italyan görüşmeleri hususunda, salâhiyettar italyan makamları, B. Çemberlayn'ın nikbinliğinde beraberdirler. Fransa ve Sovyetler Birliği aynı tarzda hareket eder ve ingiliz plânını tam olarak tatbikte taahhüdlerini yaparlarsa, İtalyanın gönüllülerini çağıracağı malûmdur. Diğer taraftan Paris ve Londrada malûmdur ki İtalya, aylardan beri artık takviye kıtaları yollamamış ve italyan gönüllülerinin adedi azalmakta bulunmuştur. İtalya, Londrada aldığı taahhüdlerine mümkün olduğu kadar dürüst bir surette riayet ederken, salâhiyettar italyan mahfillerinin müşahede eylediği gibi, fransız sol cenah partileri, İspanyada bir müdahalede bulunulması için propaganda faaliyetlerine devam etmektedir. Fakat böyle bir müdahale, çok vahim neticeler verecek ve Avrupada sulhu bozabilecek bir mahiyet alabilecektir.

Göçmenlere ev ve mekteb

Konya, (Hususî) — Bu sene Akşehirde göçmenler için muhtelif tiplerde 400 ev yaptırılacaktır. Çumrada da göçmenler için 30 dükkân ve modern bir ilk okul yapılacaktır.

Kültür kadromuz

(Başı 1. inci sayfada)

Son ders yılında orta okullarda okuyan kızlarımızın sayısı oğullarımızın üçte biri nisbetini ilk defa aşmış bulunuyor.

Şimdi liselerimizin talebe ve dershane rakamları üzerinde durduktan sonra, bizde orta öğretimin en büyük güçlüklerle karşılaştığı öğretmen işini gözden geçireceğiz.

Liselerimiz, cumhuriyet hayatına 1.241 talebe ile girmişti. Bu sayı bugün 18.277 yi bulmuştur; talebe sayısı artışı, 1927 ders yılına nazaran on misli artmıştır:

Yıl	Talebe
1923-24	1241
1927-28	1.819
1929-30	2.855
1931-32	4.152
1932-33	5.355
1933-34	6.765
1934-35	7.384
1935-36	9.882
1936-37	14.038
1937-38	18.277

Lise talebesi sayısının on yıl öncesine nazaran on mısli artması karşısında, liselerin sayısında da aynı nisbette artış beklemek doğru değildir. Bir lise, öğretmen kadrosu, binası, ders levazımı bakımından kolay kolay açılamaz. Cumhuriyet hükümeti 1932 yılındaki 30 liseye ancak altı lise daha ilâve edebilmiş, fakat liselerde dershane sayıları, artan talebe sayısiyle mütenasip olarak çoğaltılmıştır:

Yıl	Dershane
1931-32	126
1932-33	165
1933-34	172
1934-35	208
1935-36	242
1936-37	291
1937-38	355

Liselerimizde kız ve erkek talebe sayıları şöyle yükselmiştir:

Yıl	Kız	Erkek
1932-33	1.156	4.199
1933-34	1.372	5.393
1934-35	1.538	6.046
1935-36	2.167	8.715
1936-37	2.930	11.108
1937-38	2.972	14.305

Orta öğretim kadrosu içinde öğretmen okullarımız da yer alır:

Yıl	Okul	Dersane	Talebe
1932-33	19	44	2.059
1933-34	15	61	2.726
1934-35	13	57	2.577
1935-36	13	51	2.805
1936-37	12	56	2.699
1937-38	14	52	2.404

Öğretmen okullarımızın talebe arasındaki kız ve erkek nisbeti hemen yarı yarıyadır. İçinde bulunduğumuz ders yılında kız talebenin sayısı artmıştır:

Yıl	Kız	Erkek
1932-33	1.007	1.052
1933-34	1.350	1.376
1934-35	1.268	1.309
1935-36	1.402	1.403
1936-37	1.399	1.300
1937-38	1.311	1.073

Öğretmen okulları parasız ve gece yatılıdır, buraya müsabaka ile giren talebelerin sayısı bu kadro ile ölçülü ve muayyen olmak bakımından bu sayılar üzerinde yıllar geçtikçe diğer orta öğretim müesseselerinde olduğu gibi artış beklenmemelidir.

*

Orta öğretimin de temeli ve esası öğretmendir. 1932 ders yılında bütün orta öğretim sıralarında 38,270 talebemiz yetiştirilirken 1,863 öğretmen vardı. 1936 ders yılı açıldığı vakit orta öğretim dershanelerindeki talebe sayısı dört yıl öncekinin hemen iki misli oldu. Fakat öğretmen artışı bu nisbeti bulamamıştır, ancak 2,211 olmuştur.

Kültür bakanlığının aldığı türlü tedbirlerle ders saatlerinin boş bırakılmaması temin edilebilmiştir. Yardımcı muallimlerle ve ilk okul öğretmenlerinden alınarak Gazi Terbiye Enstitüsünde mahsus bir tahsile tâbi tutulan gençlerle orta öğretimin öğretmen kadrosunu tamamlamaya çalışan Kültür bakanlığı, içinde bulunduğumuz ders yılı içinde 91,702 yi bulan orta öğretim talebesini 2.585 öğretmenle yetiştirmekte ve önümüzdeki yıllar için daha çok öğretmen alabilmek yolunda çalışmaktadır.

Son altı yılın orta öğretim talebe ve öğretmen rakamlarını da şöyle görebiliriz: (Orta okul ,lise ve öğretmen okullarında)

Yıl	Talebe	Öğretmen
1932-33	38.270	1.863
1933-34	46.517	1.924
1934-35	50.559	2.057
1935-36	60.465	2.116
1936-37	73.871	2.211
1937-38	91.702	2.585

*

Parti programımızın orta okullar için kabul ettiği esas hatırımızdadır:

"... her vilâyet merkezinde ve orta tahsili yurdda yaymak esası düşünülerek münasip kaza merkezlerinde orta okul bulundurmak.. Bu okullarda içinde bulundukları muhitlerle alâkalı meslek bilgileri verilmesine itina edilmek...„

Orta okul, ilk okulun verdiği bilgiyi biraz tamamlayıp talebeyi hayata verecek bir müessese olmak bakımından nakıs bir tahsille küçük memur kadrosunun yetiştiği bir yuva olmamalıdır.

Devlet, ilk tahsilini bitiren türk evlâtlarının, istidad ve kabiliyetleri ne olursa olsun gözlerini en yüksek okula dikmiş bir kalabalık halinde yetişerek yurd için faydasız birer eleman olmaları endişesini göz önünde tutmuş ve meslek öğretimine çok ciddî bir ehemiyet vermek yoluna girmiştir. Bu yeni istikamet Türkiye için, zamanında alınmış kurtarıcı bir tedbirdir. Bilgiye dayanan ziraatini, hergün dev adımlarla ilerliyen endüstrisini, her hayat şubesinde yapılan ve yapılması lâzım gelen büyük hamlelerini başaracak her meslekte yüksek teşebbüs ve bilgi ile temayüz edecek bir gençlik, Kemalist Türkiyenin müstakbel kadrosudur.

Biz kültür çalışmalarımızın verimini, yalnız rakamların akış ve artışında değil, ihtiyaç ve inkişafımızın istediği istikametlerde aldığımız hızla da ölçeriz. Orta öğretim durumu üzerindeki sözlerimizi bitirirken, eksiklerini zaman ve imkân ölçüsünün dışına bile taşırarak tamamlayan türk maarifini Kemalizmin inkişaf hamlelerine uygun çalışmalarile, eğitmeniyle, meslek ve ihtisas okullariyle, enstitü ve üniversiteleriyle, bir kül olarak göz önünde tutuyor ve yazıya başlarken duyduğumuz inşirahı tazeliyoruz.

Naşid Uluğ

Bir çobanı kayışla boğanlar mahkûm oldu

Balıkesir, (Hususî) — Geçen sene çoban Ahmedi kayışla boğanların muhakemesi bitmiştir. Suçlulardan ikisi on, biri de sekiz sene hapse mahkûm olmuştur.

TRAKYADA

Neler yapıldı ve neler yapılacak?

General Kâzım Dirik proğramının yeni esaslarını anlatıyor

(Başı 1. inci sayfada)

bir kısmını tamamladım. Şimdi Trakyanın hararetli çalışma devresidir. Belli başlı ziraat, hayvancılık, sütçülük, inekhanelerin artması, tay ve boğaların kıymetlenmesi ve üretilmesi gibi İktısad ve Ziraat Vekâletlerinin plânına giren işlerin bir an evel başarılması için tedbirler ve tertibler alınmıştır.

"Toprağın bünyesini değiştirecek ve çoraklığını giderecek olan çalışmayı ön safa aldık: Ağaççılık, fidancılık, meyvecilik, bağcılık, kavak yetiştirme, küçük koruluklar açma... Trakya ovalarını, bir hayvancılık ve ormancılık merkezi haline getireceğiz. Toprak ve hayvan kültürü üzerindeki mücadeleleri, insan sağlığı ile alâkalı meseleler gibi esaslı ve dikkatli takib ediyoruz. Şarbon, ruam savaşları ve eneme hareketleri, bu bahis üzerindeki çalışmalarımızın ana mevzularıdır.

"Şimdi size birkaç kelime içinde Trakyamızın bize daima heyecan ve ümid vermiş olan büyük davâsından, köy kalkınmasından bahsedeyim: Biz köy kalkınmasını, bütün memleketin topyekûn kalkınması manâsında alıyoruz. Trakyada vilâyet merkezlerinde, kasabalarda, nahiyelerde ve köylerde bu kalkınma aynı hız ve enerji ile devam etmektedir. Bu bahis üzerinde devlet teşkilâtı ve halk, biribirini tamamlıyor.

"Trakya'da köy kalkınması, baş döndürücü akışını bulmuştur. Her şey plânlaşmıştır. Yeni hayat şuurunu, köylü tamamiyle benimsemiştir. Pulluk ve traktör kullanmasını öğrenen ve bunun büyük faydalarını gören Trakya köylüsüne kara sapan, korkunç ve geri geliyor. Bizim asıl dayandığımız temel, işte bu histir.

"Köylerimizde kollektif çalışmalar ve birlikler çok muvaffak olmuştur. Yakında beklediğimiz köy birlikleri kanunu ile, yüksek kamutayda tetkik edilmekte olan köy kanununun çalışmamıza daha geniş ufuklar açacağı şüphesizdir.

"Köylerde kollektif hayata büyük bir kıymet veriyoruz. Hiç bir mesainin sistemsiz ve plânsız olmasını istemiyoruz. Alın terlerinden ve emeklerinden müşterek neticeler almak büyük meselelerimizden biridir. Şuna inanınız: Köylü, birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için olduğunu anlamıştır. Bugün Trakya köylerinde kendisinin olmıyan topraklara fidan diken ve ona öz malı gibi bakan vatandaşlara rastlayabilirsiniz.

Kredi ve satış kooperatifleri :

Kredi ve satış kooperatiflerinin büyük faydalarını gördük. İktısad Vekâleti, bu sahadaki çalışmalarını genişletmek kararındadır. Arıcılık kongremiz çok verimli olmuştur. Size müjdeleyeyim ki, büyük Başvekilimiz sayın Celâl Bayar Trakya arıcılar birliğinin hami reisliğini dün sevgi ve iltifat ile kabul buyurmuşlardır. On tane arıcı ve ziraat muallimini, Peştedeki tanınmış bir profesörün çiftliğine üç aylık kurs için gönderiyoruz. Ziraat Vekâletimiz ve Peşte elçiliğimiz bunun için gerekli olan kolaylıkları göstermişlerdir. Ayrıca dört vilâyet merkezinde dört arıcılık müzesi ve Tekirdağında arıcılık kursu açacağız. Peşteden dönen arıcılarımız burada vazife alacaklardır.

Kültür işleri :

"Kültür işlerimiz, düşündüğünüzden daha geniş bir hareket sahası içindedir. Geçen sene 100 eğitmen çıkardık. Köylere şenlik ve kudret verdiler. İki haftaya kadar yeni kurslarımızda 250 eğitmen daha yetişmeye başlayacaktır.

"Sekiz ay sonra, dört vilâyetimizin 250 köyü mektebe kavuşmuş olacaktır. Böylelikle Trakya köyleri en çok mektebe ve öğretmene sahib vilâyetler arasında yer alacaktır.

"Kültür Bakanı sayın Arıkan, 100 mevcudlu köy eğitmenleri yatı kursunun Edirnenin Karaağaç mevkiinde açılmasını kararlaştırmıştır. Bakanlık, Edirnedeki orta tahsil müesseselerinin sıkışık durumuna da ferahlatıcı çareler bulmuştur.

Göçmenler :

"Trakya deyince hatırınıza tabiî göçmen geliyor: Size, ana yurda yerleşen kardeşlerimizin refah ve huzur içinde olduğunu büyük bir sevinç ve kalb ferahı ile söyliyebilirim. Trakya ovaları, bütün çalışma imkânlarına sahib olan onların enerji ve çalışkanlığı ile şenleniyor. Bu sene beş bin ev daha yaptıracağız. Böylelikle ev sayısı 20 bini doldurmuş olacaktır. Tabiî bu rakamda kalacak değiliz. İnşa davâmız, Trakyanın yuvasız hiç bir köşesi kalmayıncaya kadar devam edecektir.

"Köy yatıları ve köy çocuklarının azad obalarını bu sene daha genişleteceğiz. Köycülük kurslarına çok ehemiyet veriyoruz. Arıcılık, şarabçılık, kozacılık gibi, türk köylüsüne yeni gelir kaynakları olan mevzular üzerinde köylere varıncaya kadar kurslar açtık. Köylünün umumî kültür seviyesi görenleri hayrette bırakacak bir seviyeyi bulmuştur.

Edirnede 50 mevcudlu ve "Tarımbaşı„ ismini verdiğimiz küçük ziraat memurlarının kursu, faaliyetle devam etmektedir. Bu, pratik bir ziraat mektebidir. Topraklarımızın yetiştirebileceği bütün mahsul nevilerinin en iyi ekim tarzlarını, polikültürü, hayvancılık sahası üzerinde lüzumlu bilgileri veriyor. İstanbulda açılan nalband kurslarının çalışma sahalarının genişletilmesi kararlaşmıştır. Umumî hayat üzerinde vazife alan bütün memurlarımızı, her zaman taze bilgilerle cihazlamayı lüzumlu buluyoruz: Muhtar ve köy kâtibleri, sağlık koruyucusu kurslarını bu gaye ile açtık ve çok güzel neticeler aldık.

"İzmir fuarına bu sene de iştirâk edeceğiz. Fuardaki Trakya pavyonunun büyümesi, yüksek vekâletin tasvibiyle gelecek seneye kalmıştır.

Gençlik ve spor hareketleri :

"Gençlik ve spor hareketlerine verdiğimiz ehemiyeti burada kaydetmeye lüzum bile hissetmiyorum. Kasabalarımıza varıncaya kadar stadyomlar ve spor tesisleri kurmak yolunda yız. Sporu programlaştırdık. Önümüzdeki yakın zamanlar, Trakya gençliğinin bu sahadaki muvaffakıyetini, bütün memlekete tanıtabilecektir.

"Geçen sene gazeteci arkadaşlarımıza günlerle seyrettirmekten zevk duyduğumuz Trakyayı, bu sene daha ileri ve yeni hayat nizamı daha kökleşmiş olarak göstermekten zevk duyacağız.„

Seçim günleri yaklaştıkça Hatayda tazyik artıyor

(Başı 1. inci sayfada)

için yeni bir usul tutmuştur. Bu usul şudur :

Üç aydan beri nüfusa kaydedilenler vesika istemektedirler. Bunlara: "Elimizde cüzdan yok, gelecek„ diye cevab verilmektedir. Seçim zamanına kadar cüzdanlar gönderilmiyeceği ve bir çok türklerin vesikasız bırakılacağı ve vesikasızlık yüzünden seçime iştirak ettirilmiyecekleri anlaşılmaktadır.

Mandaterler türk cephesini yarmaya çalışıyorlar

Antakya, 27 (Hususî) — Doktor Vedi, kanunsuz ve müdafaa hakkı verilmeden tevkif ve mahkûm edilmişti. Bu kâfi gelmiyormuş gibi doktor Vedi'nin istinaf mahkemesi huzurunda yapılacak muhakemesi de 12 nisana tehir edilmiştir. Maksad tavik siyasetile kendilerine tarafdar temin etmek ve türk cebhesini yarmaktır. Halk mandater memurların bu maksadını gayet vazıh olarak bilmekte ve neticeyi sükûnla beklemektedir.

Yüce komiserin icraatı!

Antakya, 27 (Hususî) — Kont dö Martel birkaç gün evel Hataya gelmiştir. İlk icraat olarak Yenigün gazetesini kapatmıştır. Bu işi yaptıktan sonra Kırıkhan'a gitmiş, taşnak ittihadı anasır partisi reisi Adol ile birlikte ava çıkmıştır.

Cenevre müzakerelerinin akabinde yüce komiserin aldığı bu tavır türkler arasında çok fena akisler bırakmıştır.

İttihatçılar türk evlerini basıyorlar

İskenderun, 27 (Hususî) — Türk tarafdarı Şeyh Abdullâh Gali'nin evi mandacılar ve ittihadı anasır partizanları tarafından tecavüze uğramıştır. Şeyhin evi on yerinden delik deşik edilmiştir.

Bir türkü dum dum kurşuniyle yaraladılar

Antakya, 27 (Hususî) — Türk tarafdarlarına ve türklere yapılanlar, mahallî hükümet tarafından daima sükûtla karşılanmaktadır. Bir hafta evel Karbeyaz'da ittihadı anasır vesikaları dağıtılır ve türkler de bu teşekküle girmeğe davet edilirken türklerden Kel Mehmed namında biri bu teşebbüse itiraz etmiş ve :

"— Biz böyle bir teşekküle girmeyiz„ demiştir. Bu söz üzerine partizanlar Mehmedi ayağından dumdum kurşunile yaralamışlardır.

Hatayda türklerin muhakemelerine bakılmıyor

Antakya, 27 (Hususî) — Türk propagandası yapıyor veya üzerinde silâh taşıyor, diye tevkif edilmiş olan türkler ve türk tarafdarlarından hiç birinin muhakemesine bakılmamaktadır. Nitekim, bu arada Şeyh Maruf'un oğlu Abdullah Beruta sevkolunmuştur. Berutun yerli avukatlarından hiç biri Abdullâhın avukatlığını kabul etmemişlerdir. Bu hususta yerli avukatlar üzerine tazyik yapıldığı anlaşılmıştır. Türkleri korkutmak ve dehşet içinde bırakmak için tutulan tevkif usulünün bir netice vermiyeceğine ve kendilerinde tehdidci bir hüviyet tasavvur eden manda memurlarının da yola getirileceğinde kimsenin şüphesi yoktur. Çünkü türklerin hakkı bu derece âşikârdır. Bu hakkı hiç bir müstemleke memurunun ihmal etmesine imkân yoktur. Esasen türk dostluğuna muhtac olanlar bunu anlamakda gecikmiyeceklerdir.

Avusturyada plebisit hazırlığı

Katolikler almanlara muzahir

Katolik kiliseleri bir beyanname neşrettiler

Viyana, 27 (A.A.) — Bugün bütün katolik kiliselerinde plebisit ile alâkadar olarak Avusturya peskoposları adına okunan beyanname metni şudur:

Mukaddime:

Halen Avusturya halkının yaşadığı tarihî saati nazarı dikkate alan ve milletimizin büyük Rayh şeklinde alman birliğine doğru asırlık emelinin bu anda tahakkuk etmekte olduğunu müdrik bulunan biz, Avusturya peskoposları, derin müzakerelerden sonra, bütün mutekidlere aşağıdaki beyannameyi neşre karar verdik:

Führer'in plebisit mümessili Burkel, politikanın samimî ana hattını "Kaysere aid olanı Kaysere ve Allaha aid olanı Allaha veriniz„ tarzında bildirmiş olduğundan dolayı bu beyannameyi bilhassa büyük bir mahzuziyet ile yapmaktayız.

Beyanname:

Biz, Avusturya peskoposları, en samimî hissiyatımıza terceman olarak ve tamamiyle kendi arzumuzla, aşağıdaki hususatı bildiririz:

Etnik ve ekonomik kalkınma sahasında ve aynı zamanda sosyal politika sahasında, nasyonal sosyalizm hareketinin alman milleti ve devleti için ve ezcümle halkın en fakir sınıfları için çok mükemmel şeyler yapmış olduğunu müşahade etmekle bahtiyarız. Nasyonal sosyalizm hareketinin yıkıcı ve ate bolşevizm tehlikesini bertaraf etmiş olduğuna da kani bulunuyoruz. Peskoposlar, bu faaliyeti takdis ederler ve bu hususta en iyi temennilerini bildirirler. Peskoposlar, mutekidleri de buna göre vaziyetten haberdar edeceklerdir. Plebisit günü, alman olmak haysiyetiyle Rayh lehine imanımızı bildirmek keyfiyetinin bizim için millî bir vazife olduğu muhakkaktır. Bütün hıristiyanlardan milletlerine karşı neye borçlu olduklarını bilmelerini beklemekteyiz.

Almanyada memnunluk

Berlin, 27 (A.A.) — D.N.B. ajansı, Avusturya katolik peskoposları tarafından neşredilen beyannamenin bütün alman milleti tarafından samimî bir memnuniyetle karşılanmış olduğunu bildirmektedir. Bu beyanname, maziye artık tamamiyle nihayet verecek bir mahiyettedir. Bu beyanname gösteriyor ki bütün alman milleti ve onun istikbal için bu derece mühim olan bir devrede katolik kilisesi de yeni devlet ile bir temas bulmak arzusundadır.

Avusturyanın ekonomik kalkınması

Göring kalkınmağa dair izahat veriyor

Viyana, 27 (A.A.) — İntihabat mücadelesi münasebetiyle bir nutuk söyliyen B. Göring, Avusturyanın iktısadî kalkınmasında yeniden silahlanma plânının ehemiyeti üzerinde israr etmiştir. Mumaileyh, Almanyanın avusturyalılara direktifler vereceğini, fakat avusturyalıların görülecek işi bizzat kendileri yapmak lâzım gelmekte olduğunu söylemiştir.

B. Göring bundan sonra nazilerin iktısadî metodlarını yüzde yüz işsizliğin ortadan kalkmasına, Istiryadaki demir istihsalâtının iki misline çıkmasına, Frankonideki fabrikalar nevinden Linzde fabrikalar inşa edilmesine, Tuna nehrinde münakalât ve ticaretin tanzimine medar olacağını söylemiştir. Viyana, yeniden bir alman şehri haline gelmelidir.

Yahudilerin memleketten çıkıp gitmeleri lâzımdır. Dört sene içinde bütün yahudiler memleketten çıkmış bulunmalıdırlar.

B. Kepler, bu işe memur edilecek, o da bunu katiyen zâfa kapılmaksızın ifa edecektir.

Avusturyanın ekonomik kalkınması için vergi

Berlin, 27 (A.A.) — Bu sabah neşredilen bir kararname mucibince, Almanya Maliye nezareti, Avusturyanın ekonomik kalkınmasını temi niçin Avusturyaya lüzumu kadar para tahsisine mezun edilmiştir. Bu kararnameye göre, alman yardımı, karz ve yardım şeklinde tecelli edecek ve bilhassa otostrad inşaatına, hidrolik kuvvetlerin istifade edilir bir hale getirilmesi keyfiyetine, maden arama mesaisine, ziraatin inkişafına ve küçük evler inşaatına tahsis olunacaktır.

Kararname, bu paranın nereden bulunacağını tasrih etmemektedir. Bu husus için yeni bir vergi ihdası mümkündür.

Adana baytar müdürü öldü

Adana, (Hususî) — Beş on gündenberi hasta bulunan baytar müdürümüz B. Adil Olgun, zatürreeden kurtulamıyarak ölmüştür. Ölüm, muhitte derin bir tesir uyandırmıştır.

Nasyonal sosyalizm bu sahada da ihtilâflara ve netice olarak milletimizin teşettütüne bir nihayet verebilmekle mesuttur.

Macar hikâyesi

Yıllardan sonra !..

Yazan: Jorj Tabori *Çeviren: Zahir Ferid Törümküney*

Söz verilen yere evvelâ ben geldim. Gerçi sözleşilen saate daha yirmi dakika vardı ama, diğerlerinin gelecekleri-nden pek de emin değildim. Bir şişe şarab açtırıp beklemeğe başladım. On beş sene geçmişti aradan. O zaman ne kadar toyduk. Tahsil hayatından ayrılırken biribirimizin elini sıkmış ve tam on beş sene sonra, gece saat on birde istasyon gazinosunda buluşarak, bu müddet içinde başımızdan geçenleri biribirimize anlatmağı kararlaştırmıştık. Şarabımı yudum, yudum içerken düşünüyordum. On beş sene evel verilen çocukça bir sözü, kırkına yaklaşmış olgun adamların hatırlamalarına imkân var mıydı? Rudolfun geleceğini biraz ümid ediyordum. Çünkü; Rudolf bütün talebelik hayatında daima verdiği sözü tutan dürüst bir arkadaş olarak kalmıştı. Her halde hayat onu değiştirmemiştir. Şandor ise, büsbütün başka türlü bir çocuktu. Ustalıkla yalan söyler ve verdiği sözü pek tutmazdı. Ara sıra Rudolfla, araları açılır ve beni bir köşeye çekerek aleyhinde bir sürü laflar söylerdi. Öfkesi çabuk geçer ve gene barışmak teşebbüsünü kendisi yapardı. Her şeye rağmen onu gene severdik. Neşeli ve yakışıklı bir delikanlı idi.

Her ikisinin de babaları zengindi. Benim babam ise tahsil masraflarımı temin edemiyecek kadar fakir olduğundan, bir tarafdan okuyor, diğer tarafdan da hayatımı kazanmağa uğraşıyordum. Bu sebebten ben onların yanında sönük kalıyordum.

Başımı kaldırdığım zaman karşımda Şandoru buldum. Yüzünde iztirab çeken insanların hali vardı. Eski neşesinden eser kalmamıştı. Onu dikkatle süzüyordum. Sıhhati yerinde idi. Kim bilir ne gibi sebebler onu bu hale koymuştu. Yanıma oturdu:

— Rudolf'dan bir haber yok mu? Diye sordu.

— Yok! Dedim, belki de gelmez... Bu kadar zaman geçti...

Sakin fakat katî bir sesle:

— Rudolf her halde gelecektir. Dedi.

Ben konuşmağa başladım.

— Senelerden sonra buluşup, başımızdan geçenleri biribirimize anlatmamız pek hoş olacak. Rudolfun ismini gazetelerde sık, sık görüyorum. Artık tanınmış bir adam oldu.

— Evet.

Yüzüne baktım. Halinde bir sabırsızlık vardı. Gelişi güzel konuşuyorduk. Uzaktan Rudolfu gördüm. Bize doğru geliyordu. Çok sevindim. Yanımıza yaklaştığı zaman yüksek ve neşeli bir sesle bizi selâmladı.

— Nasılsın bakalım Franz! Dedi — Hiç de ihtiyarlamamışsın.

Bu iltifat hoşuma gitti. Güldüm. Ellerini oğuşturarak:

— Haydi, anlat bakalım. — Dedi.

— Benim hayatımda anlatılmağa değer mühim hiç bir hâdise olmadı. Şimdi bir bankanın umum müdür muaviniyim. Evlendim ve üç çocuk babası oldum....

— Çok güzel.

Şandor lakırdıya karıştı:

— Kim bilir ne maceraların vardır. Ne ise sırası gelince anlatırsın. Şimdi Rudolfu dinleyelim.

Rudolf hiç nazlanmadan söze başladı:

— Pek alâ, dedi. — Biliyorum hayret edeceksiniz, çünkü; size şimdi başımdan geçen bir aşk macerasının hikâyesini anlatacağım!

Hakikaten hayret ettim. Onun gönül ve kadın işlerinden daima uzak kaldığını çok iyi biliyordum. O, hayretimle alâkadar olmadı ve sözüne devam etti:

— Tahsilimi bitirdim. Aradan 2 ay geçmeden babam öldü. Çiftliğimiz yüz ustü kalmıştı. Hem çiftlikle uğraşmak hem de avukatlık yapmak üzere K. vilâyetine gittim. Taşra hayatını bilirsiniz, yalnızlık oralarda hiç çekilmez. Kışı şöyle böyle geçirdim. İlk baharda bir kır balosunda Katalin isminde çok güzel bir kızla tanıştım. Kısa bir zamanda bu tanışmadan bir aşk doğdu. Hayatımda ilk defa sevmiştim.

Şandor merakla dinliyordu. O, devam etti.

— Evlendik. Çok mesuddum. Dünyada karımdan başka hiç bir şeyi düşünmüyordum. Uç sene bu sevginin derinliklerinde herkesten ve eğencelerden uzak sakin yaşadık. Dordüncü sene karımın halinde bir değişiklik baş gösterdi. Yavaş, yavaş eski neşesini kaybetmeğe, bir köşeye çekilip somurtmağa başladı. Düşündüm ve hak verdim. Oyleya, genç bir kadın, bu kadar monoton hayattan sıkılırdı. Onu eğlendirmek için balolar, çaylar verdim. Av eğlenceleri terti bettim. Artık biz de K. vilâyetinin sosyetesine girmiştik. Karımın, neşesi gene yerine geldi. Coşkun, çılgın bir hayatın eğlencelerine kapılmıştık.

Bir gün, aldığım bir telgraf üzerine mühim bir iş için Parise kadar gitmek mecburiyetinde kaldım. İşlerimi bir an evel bitirerek karımın yanına dönmek arzusiyle yanıyordum. Üç hafta süren bir ayrılıktan sonra evime kavuştum. Eve gelir gelmez sırtımdan paltomu bile çıkarmadan salona koştum. Karım, bir koltuğa oturmuş sigara içiyordu. Beni gördü ve yerinden kımıldamadı. Onun bu hareketini hayretle karşıladım. Yanına yaklaştım. kucaklamak için kollarımı uzattım. Elimi itti ve:

— Bana dokunma! — Dedi Seni sevmiyorum... Hiç bir zaman da sevmedim... Evet, bana güzel baktın... Hediyeler aldın... Paranı benden esirgemedin... Fakat aşk bu değildir... Sana, bir eğlence lâzımdı... Çünkü; yalnızdın... İşte ben senin oyuncağın oldum. Artık yeter.... Ben şimdi başka birini seviyorum...

Beynimden vurulmuşa döndüm. Söyliyecek bir tek kelime bulamıyordum! Karım sükûnetle sözüne devam ediyordu:

— Beraber yaşadığımız zaman içinde bana karşı çok iyi ve nazik davrandın. Onun için ben de senin şerefini düşündüm. Çirkin dedi koduların önüne geçecek bir çare buldum. Eğer, sen de bir rezalet çıkmasını arzu etmezsen, teklifimi kabul edersin. Biliyorsun ki; Doktor Karal, benim en yakın bir akrabamdır. Kendisiyle de görüştüm. Şimdi ben yalandan hastalanacağım, tedavi için Karolu çağıracaksın. Bir kaç gün içinde öleceğim. Doktor tifodan öldüğümü bir raporla tevsik edecek. Sonra beni hususî bir surette hazırlanmış ve hava delikleri açılmış bir tabutun içine koyarak aile mezarlığına gömeceksiniz. Geçen gün mezarlığı da gezdim. Etrafı yüksek duvarlarla çevrili ve daima kilidli duran büyük bir demir kapısı var. Her halde bu kapının anahtarı sendedir.

— Evet! Diye kısaca cevab verdim.

— Bütün merasim bittikten sonra anahtarı sevdiğim adama verirsin. O, gelip beni oradan çıkaracaktır. Ondan sonra da seni bir daha rahatsız etmeyiz. Hiç merak etme. Çok uzaklara yabancı memleketlere gideceğiz ve hayatta bir daha geri dönmiyeceğiz.

Karımın bu buluşunu tuhaf görmekle beraber, her ikimizin de istikbalini düşünerek teklifi kabul ettim. Zaten kendisi için bir tehlike de yoktu. Çünkü; tabutun içinde iki saatten fazla kalmıyacaktı. Hava delikleri de olduktan sonra ortada endişe edilecek bir mesele kalmıyordu.

Sevdiği erkeğin ismini sordum. "Bunu şimdi söyliyemem, son gün bir kâğıda yazarak yazı masasının üstüne bırakacağım. Cenaze alayından sonra öğrenirsin!" Dedi.

Bu kadar müthiş bir hâdiseyi, öyle soğuk kanlılıkla anlatmasına şaşıyordum. Heyecandan her tarafım titriyordu. Gözlerimin uciyle Şandora baktım. Yüzü kıp kırmızı olmuş gittikçe artan bir merakla dinliyordu.

Rudolf bir iki saniye susutuktan sonra sözüne devam etti:

— Nihayet kararlaştırılan gün geldi. Katalin öldü. Cenaze merasimi çok kalabalık oldu. Herkes derin bir keder içinde idi. Ağlayanlar bile vardı. Herkesi bu kadar büyük kedere sürükleyen Katalinin güzelliği idi. Bu yalancı dünyada zaten yalnız güzellerin ölümüne ağlarlar. Cenaze merasiminden sonra eve döndüm. Masamın üzerine bırakılan küçük kâğıddan karımın sevgilisinin kim olduğunu öğrendim. Hemen o akşam Parise gittim. Bir sene sonra Peşteye döndüm ve avukatlığa başladım.

Şandorun yüzü solmuş, titreyen elleriyle sigarasının külünü silkiyordu. Birden heyecanla sordu:

— Ya anahtar? Anahtarı ne yaptın?

Rudolf soğuk kanlılığını bozmadan cevab verdi:

— Anahtar mı? Dedin. Evet, anahtarı karımın söylediği adama vermeği unuttum. Tirende aklıma geldi. Sonra düşündüm. Anahtarı vereceğim adamla nasıl olsa buluşacaktık. Çünkü, randevümüz vardı onunla. Buluşacağımız günü beklemeğe karar verdim.

Cebinden büyük bir anahtar çıkararak Şandora doğru uzattı ve boğuk bir sesle:

— Al, işte anahtar! — Dedi. — On sene geçiktirdim ama kusura bakmazsın artık!.....

ANDAÇ

Nöbetçi Eczaneler

Pazar	: Ankara Eczanesi
Pazartesi	: Yeni ve Cebeci eczaneleri
Salı	: Halk ve Sakarya „
Çarşamba	: Eğe ve Çankaya Eczaneleri
Perşembe	: Sebat ve Yenişehir „
Cuma	: İstanbul eczanesi
Cumartesi	: Merkez „

HALK ve YENİ Sinemalarda matineler

Hergün	Cumartesi	Pazar
14.45	13.00	11.00
16.45	14.45	13.00
18.45	18.45	14.45
21.00	21.00	16.45
		18.45
		21.00

Pazar ve cumartesi günlerinden başka HALK sinemasında hergün halk matineleri: 12.15

Film değişme günleri: Pazartesi ve Cuma.

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın ihbarı: (1521). — Telefon, müracaat, şehir: (1023-1024). — Şehirlerarası: (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: (1846). — Mesajeri Şehir Anbarı: (3705). — Taksi Telefon numaraları: Zincirli cami civarı: (2645, 1050, 1196). — Samanpazarı civarı: (2806, 3259). — Yenişehir, Havuzbaşı, Bizim taksi: (2323) — Havuzbaşı: Güven taksi: (3848); Birlik taksi: (2333) — Çankırı caddesi, Ulus taksi: (1291).

Otobüslerin ilk ve son Seferleri

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	7.30	19.00
Dikmen'den Ulus M. na	8.00	19.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.30	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	20.30
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.00
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'denUlus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den As. fabl. ra	7.00	—.—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
S. pazarı'ndan Akköprü'ye	6.45	7.30
Akköprüden S. pazarı'na	8.00	9.45

§ U. Meydanı ile İstasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zamanları seferler daha sıktır.

§ U. Meydanı ile Yenişehir, Bakanlıklar, Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasatî her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir muntazam seferler vardır.

§ Akşamları Ulus Meydanından saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus Meydanına dönüşleri sinemaların dağılış saatlerine tâbidirler.

Posta Saatleri

Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.
Teahhütlü 18 e kadardır.

Tren Saatleri

Haydarpaşa'ya	: Her sabah 8.20.Her akşam 19,15 ve 19,45 de (salı, perşembe, cumartesi Toros sürat.)
Samsun hattına	: Hergün 9,35 (Kayseri, Sıvas, Amasya bu hat üzerindedir.)
Diyarbakır hattı	: Hergün 9,40
Zonguldak hattı	: „ 15.00
Kırıkkale'ye rayotobüs	„ 16.05

GÜNDELİK

Hicri - 1357	Rumî - 1354
Muharrem: 25	Mart: 15
S. D.	S. D.
Güneş: 5 50	Akşam: 18 29

DÜNYA BASINI

Disiplinli bir demokrasi

İngilterede mebuslar nasıl çalışırlar?

Lezanalden

Bugünkü İngiliz başvekilinin kardeşi Austen Çemberleyn, on iki sene kadar önce, "Di Ampir Revyu" da neşrettiği bir makalesinde, avam kamarası toplantı salonunun şekil ve tanzim tarzının mebusların kanaatlerine sadakatleri, muhtelif partilerin muvaffakiyetleri ve hattâ parlamento nutukları üzerine tesir icra etmiş olduğu düşüncesini ileri sürmüştü.

Hakikaten İngiliz parlamentosunun salonu diğer hiç bir parlamentoya benzemez. Bu uzun mustatil salonun sağında ve solunda merdiven şeklinde masasız sıralar vardır ve salonda kürsü namına bir şey görülmez. Yalnız bir uçta, biraz yüksekçe bir yer. İşte reis cüppesi ve perukası ile burada mevki alır, önünde meşeden bir masa üzerinde incil durur.

Avam kamarasının altı yüz on beş azası arasında on iki kadar kadın görülür. Hükümete müzahir olanlar reisin sağında muhalifler solunda otururlar. Burada Lord Halifaksın yerini beyhude ararsınız. Çünkü kraliyet *peer*leri, bakan da olsalar avam kamarasında müzakerelere iştirâk edemezler. Peerlik lordluktan daha büyük bir asalet unvanıdır. Çünkü bir çok Markilerin ve Düklerin oğullarına lordluk sonradan verilmiştir. Halbuki Peerlik en eski bir asalet ifade eder. Lordlar, hususî bir locadan müzakereleri takib edebilirlerse de burada söze karışamazlar. Hükümete mensub lordların, bakanlardan diğer birini kendileri yerine izahat vermek için tevkil etmeleri lâzımdır. Diğer taraftan avam kamarasına mensub bir mebus da, bakan olsa dahi, lordlar kamarasında söz söyliyemez.

İngilterede yazılı bir anayasa yoktur. Bütün bu usuller örf ve âdetlerin bir devamından başka bir şey değildir. B. Nevil Çemberleyn, dış bakanlığına lordlar kamarası azasından bir zatı getirmekle, hükümetinin dış politikasını avam kamarasında bizzat müdafaa etmek mecburiyetinde kalacağını bilmez değildi; belki de bunu bir mahzur saymamıştır. 1923 de sıhhî sebebler dolayısiyle başvekillikten çekilmeye mecbur kalınca, bu mevkie getirilmek için ayni şanslara malik iki şahsiyet vardı: İhtiyar lord Kürzon ve B. Stanley Baldvin; Baldvin başvekil oldu. Kralı bu intihaba sevkeden sebebler arasında, işçi muhalefetin kuvvetlenmiş olduğu avam kamarasında hükümet şefinin şahsen bulunması lüzumunun da bulunduğu kabul edilmektedir.

Mebuslar avam kamarasında oldukları yerden söz söylerler; yalnız hükümet azaları veya muhalefet liderleri üzerinde incilin durduğu masaya yaklaşabilirler. Mebusların söz söylemek için ayağa kalkmaları usuldendir; bazı hususî hallerde, bilâkis, yalnız kalkmamaları değil, fakat şapkalarını başlarına geçirmeleri icab eder, şapkası yanında olmayan böyle bir vaziyet karşısında bir an için yanındakinin şapkasını almak mecburiyetinde kalır.

Bir mebus müzakere sükûtunu ihlal ettiği takdirde reis onu ağır bir ceza ile tehdid eder: İsmini söylemek. Filhakika, avam kamarası reisinin bir arkadaşına "sayın centilmen!" diyecek yerde ismiyle hitab etmesi, ancak pek zarurî hallerde baş vurduğu en ağır cezalardandır. Ve bunun neticesi mebusun bir müddet için meclisten uzaklaştırılması olabilir.

İntihab esnasında yalnız hazır bulunan mebuslar rey verirler. Bu reyler pusulalar vasıtasiyle verilmez. Evet diyenler bir tarafa, hayır diyenler öbür tarafa geçmek suretiyle şahsen rey verilir. Vekâletle rey vermek yoktur.

Her parlamento grupunun kırbaç manasına gelen Vip adını taşıyan birer meneceri vardır. Birdenbire ehemiyetli bir rey verme zarureti ortaya çıktı mı gecikmiş veya gelmemiş arkadaşlarını arayıp toplayan ve getiren odur. Büyük hizmetlerinin mükâfatı olarak Vipler ekseriya bir asalet unvanı ve lordlar kamarasında bir azalık ederler.

Biri hükûmetin lehinde, diğeri de muhalif olan iki mebusun eş olarak parlamentoya gitmedikleri sık sık vakidir. Bu takdirde her iki taraftan da birer rey eksildiği için netice değişmiş olmaz.

B. Stanley Baldvin'in, iktidar mevkiini terketmeden evvel son hareketlerinden biri hükümet şefine verilen senelik ücreti on bin sterline çıkarmak oldu. Bakanlar bu paranın yarısını alırlar. Fakat muhalefet lideri de senede iki bin sterlinlik bir tahsisata sahibdir. Hükûmetin icraatını tenkid etmek hiç de günâh sayılmayan bir memlekette bu hal pek tabiî görülmelidir.

Parlamento sisteminin beşiği olan İngiltere demokrasinin en esaslı bazı noktalarından mahrum olan bir sosyal bünyeye maliktir: Doğum ve servet farkları orada hâlâ sarahatle mevcuddur. Lordlar kamarası, dünyanın irsî olan son meclislerinden biridir; Referandom, nisbî usul burada malûm değildir. Mebuslar finans bahsinde şahsî teşebbüsten mahrumdurlar. Gerçi 1688 denberi, iktidarın krala değil, parlamento içinde krala aid olduğu kabul edilmekte ise de, bu iktidar, bugün, avam kamarasında ekseriyeti toplamış olan bir kaç adamın elindedir, Daha doğrusu, iktidar, kanunun tanımadığı gayri resmî bir kuruluş olan kabinenin reisi elindedir.

İngilterenin anayasası krala, Birleşik devletler reisi ile fransız cumhurreisine muadil haklar vermiş değildir. Devlet reisi ancak müşavirlerinin tavsiyesi üzerine harb açabilir, sulh aktedebilir. Müşavirlerinin tavsiyelerini ise avam kamarasının tasdik etmiş olması şarttır. İngiltere hemen daima iki parti rejiminde yaşamış olduğu için avam kamarasında ekseriyeti haiz olan partinin şefi başvekil olur ve arkadaşlarını krala arzeder, o da bunları kabul eder. Bir kanun projesine veto hakkını İngiliz kralları asırlardanberi kullanmış değildirler.

Gerçi kralın nüfuzu hissedilir derecede olabilir ve beşinci Corc'un hükümet işlerinde az nüfuzu olmamıştı. Fakat bu, daha ziyade telkin, tavsiye şeklinde tecelli eder.

Fransız parlamentosunda bir çok partilere istinad eden kabineler, ekseriyeti teşkil eden unsurlardan bir kısmının seçicilerinin nüfuzu altında kalmalarından daimî surette endişe ettikleri halde, hemen daima ayni partiye mensub adamlardan mürekkep olan İngiliz kabinesi, hareketlerinde serbesttir. Bütün Londrada yalnız muhafazakâr bir hükümet mevcud olabilir ve yalnız B. Nevil Çemberleyn bu hükümetin başında bulunabilir. Gelecek seçime kadar ancak muhafazakâr parti içinde çıkacak vahîm bir buhran onun düşmesine sebeb olabilir. Bu itibarla politikasına istediği gibi devam edebilmek için büyük bir hürriyete sahibdir.

Avam kamarasında, fransız meclisinde olduğu gibi, âdeta meclisin vazifesini gören parlamento grupları yoktur. İngiliz meclisinde teşekkül eden komisyonlar da, fransız meclislerindeki komisyonlar derecesinde ehemiyeti haiz değildirler. Hakikatte kanunları hazırlayan hükümettir.

Fransız meclislerindeki bitmez tükenmez büdce müzakereleri, projelerin komisyondan komisyona havale edilmesi, sırf seçiciler üzerinde tesir yapmak maksadiyle demagojik teklifler ortaya atılması İngiliz avam kamarasında görülen şeylerden değildir. Lordlarsa sadece kabul etmekle mükelleftirler. Büdceyi hazırlayan yalnız hazine nazırıdır.

Son hâdiseler, bu sistemin fransız parlamento sistemine üstün olduğunu göstermiştir.

Birleşik devletler

Kollektif emniyetten Çemberlayn'ın nutkuna

Nevyork Taymis, diyor ki:

"Kollektif emniyetten kalkarak Çemberlayn'ın nutkuna varan yol çok uzun bir yoldur. Bu yolun üzerinde derin hayal inkisarları biribirini takib eylemiştir. Bugün öyle bir devrede yaşıyoruz ki, yalnız hayatî menfaatler hesab edilmektedir. İşte, İngilterenin Orta Avrupada hayatî menfaatleri olmadığından dolayıdır ki, Çemberlayn istiklâli tehdid edilmekte olan Çekoslovakyaya karşı şimdiden bir garanti vermesinin imkânsızlığını bildirmiştir. B. Çemberlayn, Almanyanın Çekoslovakyaya verdiği teminata inanmaktadır. Bu, bizce, biraz fazla nikbinliktir."

Nutkun etrafındaki umumî intiba

Bununla beraber, iyi haber alan mahfillerin kaydettiklerine göre, İngilteredeki infiratcı doktrinlere rağmen, B. Çemberlayn, tecavüz takdirinde İngilterenin Fransa ve Belçikayı müdafaa edeceğini ve Avrupada bir harb çıkarsa İngilterenin bitaraf kalmasının pek de muhtemel bulunmadığını bir kere daha söylemek mecburiyetinde kalmıştır. Çemberlaynın nutku karşısındaki ilk intibaların müsaid vaziyeti, bilhassa bu nutkun çok müphem olacağı hakkındaki korkulardan neşet etmiştir. Mamafih umumî intiba, tam olarak lehde değildir. Zira, Çemberlayn'ın fikir ve düşünceleri, diktatörlerin ve onların metodlarının katî surette aleyhinde bulunan Amerikan duyguları ile şimdilik muhalefet halinde kalmakta berdevamdır."

ÇAPRAZ KELİMELER

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	A	L	A	Y	■	E	■	H
2	O	K	U	L	■	A	R	S	A
3	L	A	S	T	İ	K	■	E	Y
4	A	R	T	I	R	■	A	R	A
5	L	■	R	■	Ş	A	H	İ	T
6	A	L	A	C	A	L	I	■	S
7	M	A	C	İ	T	■	R	■	U
8	A	T	I	L	■	Y	■	U	Y
9	K	A	■	A	K	A	R	S	U

Dünkü çapraz kelimelerin halledilmiş şekli

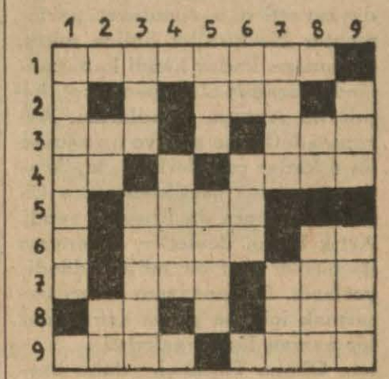

Soldan sağa:

1- İçinde bulunduğumuz mevsim.
2- Neşeli.
3- Katı bir cisim - Kayıd.
4- İz - İkinci derecede.
5- Küçük para torbası.
6- Mal, mülk - Beyaz.
7- Toprak bellemekte kullanılır - Bir göz rengi.
8- Bir nota - Tamam.
9- Lâtife - Süveyş yakınında bir çöl

Yukarıdan aşağıya:

1- Yaşlı.
2- Çok değil - Bir nota
3- Göz le alın arasındadır - Sakız, bal, asma gibi nevileri olan bir sebze.
4- Kir
5- Sevgi - Pazartesi ile çarşamba arası
6- Fazla sıcaklarda vücudda hasıl olan nem.
7- Anna - Anadolunun en eski sakinleri
8- Olmaktan emir - Saha.
9- Anadolunun en eski sakinleri - Büyük bıçak.

İzmir · Enternasyonal
Fuarına hazırlanınız
20 ağustos 20 eylül
1938
3—7041

Bugünkü Japonyanın yükselişinde büyük rolü olan bir tek adam

OKUBO TOSİMİÇİ

Bugünkü Japonyayı hazırlıyan bu inkilâbcı bundan 60 sene evvel siyasî bir cinayete kurban olmuştu

Geçenlerde verdiği bir konferansta Çinle Japonyayı mukayese eden meşhur fransız ekonomisti Lusiyen Romiye şöyle diyordu :

"— 450 milyonluk muazzam bir kitle olan Çin, felsefe ve ananesi dolayısiyle, kendi arzusile şimdiki âlemin dışında yaşamakta ve asırlardan beri her türlü inkılâba mukavemet etmektedir.

Bilâkis, taşkın, ihtiraslı bir faaliyet ve yorulmak iblmiyen bir tecessüsle, hararetli bir taassubla çalışan Japonya ise, üstünde oturduğu adalarda hiç bir ibtidaî madde olmadığı halde, bir garabet eseri olarak, dünyanın üçüncü derecede endüstri imparatorluğu haline gelmiştir.,,

Japonya son seneler zarfında kendisinden sık sık bahsolunan bir millet olduğu için, bu sözler hayret uyandırmaz; asıl hayret uyandıran şey, Japonyanın geçirdiği bu muazzam istihalenin topu topu 70 sene içinde ve bir tek adamın enerjisi sayesinde vukua geldiğidir.

Fakat her büyük inkılâbcı gibi hemen geri kafalıların hoşnudsuzluğu ile karşılaşan bu adam, bundan 60 sene evel, 14 mayıs 1878 de öldürülmüştür.

✶

Okubo Toşimiçi, Mikadonun, sözünü en çok dinlediği müşavirlerinden biri idi. Japonya bugünkü askerî ve ekonomik kudretini bilhassa onun imparator üzerinde icra ettiği nüfuza borçludur. Okubo Toşimiçi olmasaydı Japonya ne 1894 de Çin'i, ne 1904-1905 de çarlık Rusyasını yenebilir, ne de kuvvetlenen endüstrisi sayesinde bundan sekiz on sene önce yaptığı dampingi başarabilirdi. Ve gene Okubo Toşimiçi'nin sayesindedir ki, Japonya iç bakanı olan amiral Suetsugu, Asyadaki Avrupalıları açıkça istiskal eden ve dünyanın her tarafında derin akisler uyandıran beyanatı yapabilmiştir.

✶

Geçen asırların ortalarına kadar Japonya da tıpkı Çin gibi, "kendi arzusile o zamanki âlemin dışında yaşamakta ve asırlardanberi her türlü inkılâba mukavemet etmekte idi.,, O zamana kadar memleketlerine gelen Avrupa ve amerikalı tacirlere japonlar "deniz şeytanları,, diyorlardı. Hükümet, feodal bir hükümetti. Bu hal, dâhi bir hükümdar olan Mutsu-Hito'nun tahta çıkmasına kadar devam etti ve o, memleketi parlâmenter bir kırallık haline soktu. O zamana kadar kendi kabuğu içinde yaşamış olan memleket, kapılarını Avrupa icadlarına, Avrupa âdetlerine açtı ve az zamanda o kadar çok ilerledi ki, Aradan otuz sen geçtikten sonra Çin'i daha sonra da Rusyayı yendi. Artık bütün devletler Japonyayı da birinci sınıf bir millet addediyorlardı. Bu muazzam eseri başarmak için de yarım asır kadar bir zaman lâzım gelmişti .

Işte Okubo Toşimiçi, daha başlangıçta bu esrin en iyi işçilerinden biri oldu.

✶

Eski bir Samuray ailesinin oğlu olan Okubo Tosimiçi, memleketin bütün sarı ırklarını kendi idaresi altında toplayacağına ve bütün Asyada geniş bir imparatorluk kuracağına inanmış hararetli bir emperyalist idi. Fakat bunu yapmak için de, o zamana kadar beyazlara büyük bir prestij ve kudret vermiş olan metodları kullanmak lâzımdı. Ilkin, Japonyadaki iki asîl sınıfın — Samuraylarla Kugelerin — gayretlerini birleştirip bu gayeye sulhçu çarelerle erişmeği düşündü. Fakat iki sınıf da onu hayli kırgınlığa uğrattılar. 1859 da yapılan ilk suykasd muvaffakıyetle neticelenmedi. Sarayda gittikçe nüfuz kazanmağa başlıyan *Şogunlar* — yani generaller — Mikadonun etrafını alarak onu dış âlemden tecrid ediyorlar, böylelikle de Japonyayı Avrupanın tesiri altında bırakabilecek her hareketo muvaffakıyetle karşı koyuyorlardı. Bunun üzerine Okubo tatlılıkla hareketten vaz geçti. Yarım - tedbirler politikasını bırakarak, var kuvvetile Şogun'ların nüfuzunu baltalamağa uğraştı ve nihayet, 2 sonkânun 1868 de bunlar tarihe karıştı.

✶

Okubo yalnız Japonyayı modernleştirmekle kalmadı, onu imkân nisbetinde demokratlaştırdı da: Mikadoyu saryada bir ilâh gibi oturacak yerde halka görünmesi için ikna etti. Sarayı Kyoto'dan Oska'ya oradan da, şimdi Tokyo adını almış olan Yedo'ya nakletirdi.

Bizzat kendisi, Avrupa ve Amerikaya bir çok seyahatler yaptı. Her defasında da, gördüğü politikanın memleketini tamamen kalkındıracak yegâne politika olduğuna inanarak döndü ve memleketteki terakki hareketini hızlandırmak için gayretlerini mütemadiyen arttırdı. Onun fazla otorite rolduğunu söylerler. Fakat daha az otoriter hareket etmekle acaba istediği neticeleri elde edebilir miydi ?

Şogun'ların nüfuzu kalmamış olmakla beraber, bu yeniliği hazmedmiyen bazı geri kafalılar, silâhlı bir ihtilâl çıkardılar. Okubo bunu merhametsizce bastırdı.

Zaten, o, bu işlerde merhametin hatırın ve gönülün yeri olmadığı kanaatindeydi. 1868 in müşkül anlarında kendisine çok sadıkane bir şekilde hizmet etmiş olan çocukluk arkadaşı Saigo'yu da fedadan çekinmedi.

Saigo Japonyadaki tekâmül hareketinin hîzlanmasından korkmuş, soldan geri ederek eyaletine dönüp ora halkını ayaklandırmıştı. Okubo Saigo'yu çok seviyordu. Buna rağmen onu yaralı olarak ele geçirince hiç tereddüd etmeden öldürttü (24 eylûl 1877). Fakat Saigo'nun dostları bunu af etmediler.

★

14 mayıs 1878 de Tosimiçi imparatorun sarayına gidiyordu. Tokyonun yakınındeki Simizudani'de bulunan evinden yola çıkmıştı. Üzerinde her zamanki gibi, avrupalı esvabı vardı. Arabsı da bir Avrupa arabasıydı. Yalnız arabanın önünde, eski japon âdetleri mucibince, bir adam koşuyordu. O esnada da, sokaklardan birinin köşesinde köylülerden mürekkep bir grup, çiçek alışverişi yapıyor, adamlar birbirlerile hararetli bir münakaşaya dalmış görünüyorlardı. Aaraba hizalrına gelince, bunlar ellerindeki kısa kılıçları gizlemek için kullandıkları kocaman çiçek demetlerini yere attılar ve arabaya saldırdılar. Arabacıyı derhal öldürdüler: Adamlardan ikisi atları tutarken öteki dört kişi de nazırı öldürdü. Ve hepsi bir olup cesedini yerlerde sürüklediler. Okubo daha ilk kılıç darbelerinde ölmüştü. O zaman 48 yaşındaydı.

Aynı günün akşamı japon gazeteleri katillerin imzasını taşıyan birer mektub aldılar. Bu mektubun aslı Mikadoya gönderilmişti: Katiller kim olduklarını açıktan açığa söyliyorlardı ve cinayetin siyasî olduğu anlaşılmıştı.

Böylece, modern Japonyanın doğuşu, bu eseri gerçekleştiren adamın hayatına mal oluyordu.

Bayanlar dikkat !

(Başı 6. ıncı sayfada)

Baktıktan sonra üçüncü olarak da makinenin örgü süklığına dikkat edeceksiniz. İktısad vekâleti, çorapları örgü sıklığı bakımından beş sınıfa ayırmıştır: K1, K2, K3, K4, K5...

K1 ipliğin numarasına göre çorabın en müsaid makinede yapıldığına: K5 ise ipliğin numarasına göre çorabın en müsaid olmayan makinede yapıldığını anlatmaktadır. O halde daima K1 i tercih edeceksiniz.

Şimdi, çorabın iyi veya kötü olmasında son âmil kaldı: imal ve boyanmada dikkat ve itina.. Örülürken veya boyanırken yapılan işçilik hatâsı.. Çorapların sağlamlık ve mukavemetleri üzerine çok tesir etmektedir. Bunun için çorabın üzerindeki şu işaretlere dikkat edeceksiniz:

Gerek dokunurken ve gerekse boyanırken en hatâsız çıkacak çoraplara S1 ve en hatâlılara da S3 ve orta hatâlılara ise S2 markaları konulmuştur.

Diğer taraftan şimdiye kadar piyasada satılan çorapların içinde bazen her teki yanlış numara taşıyan, konç uzunluğu, boyu ve işleme vasıflarıyle hatâlı çoraplara rastlanıyordu.

Vekâlet, bunu da menetmektedir. Fakat bu son husus, çorapların üzerine işaret edilemiyeceğinden buna siz dikkat edeceksiniz. Nizamname hükümleri gayet sarihtir. Sizi aldatan mağaza sahibini, hiç çekinmeden adliyeye şikâyet ediniz!

* * *

Bayanlar, demek oluyor ki, çorapların imalinde kullanılan ipeğin cinsi, ipliğin kalınlığı, makinenin örgü sıklığı, yapılış ve boyamadaki dikkat ve itinâ çorapların üzerindeki markalara dikkat etmekle derhal anlaşılabilecektir.

Bakınız, size birkaç misal verelim: bir mağazaya gittiniz. Çok sağlam, şık, güzel bir ipek çorap istiyorsunuz; size bir çorap verdiler. Uzerinde şöyle bir damga vardır:

Alkaya

İpek — Kalın — K1 — 8.5 — S1

Bu şifreyi şöyle halledeceksiniz:

Alkaya fabrikası mamulâtından, hâs ipek ipliğinden, kalın sınıfından, birinci kalıteden, en hatâsız, 8.5 numarada çorap..

Bir ikinci misal daha verelim: üzerinde, şöyle bir damga bulunan çoraba rastladınız:

Kartal

Bemberg — İnce — K5 — 8 — S3

Bu da şu demektir: *Kartal fabrikası mamulâtından Bemberg sunî ipek ipliğinden, beşinci kaliteden, çok hatâlı, 8 numaralı çorap...* demektir.

Fakat asıl kontrolu siz yapacaksınız. Damgasız çorap görürseniz veya bu izahata uymayan damgaya rastlarsanız derhal şikâyet ediniz. Devlet tedbirleri, ancak halkın samimî ve devamlı alâkasiyle en iyi neticelerini verebilir.

Böylelikle evvelâ kendi menfaatinizi, sonra millî tekniği, millî serveti ve yerli mallarına olan güveni korumuş oluruz.

Bayanlar! Bundan sonra çok para ödiyerek şık ve sağlam diye aldığınız çoraplar fena ve çürük çıkarsa, kabahat, yalnız sizin olacaktır..

İnşaat sahiblerinin nazarı dikkatine

KİREÇ

Senelerdenberi Karaköy, Alpuköy, Beylikahır ve civarlarında imal ettiğim kireçlerimi Ankarada Yeni Kütahya Pazarına satmakta idim Yeni Kütahya Pazarının piyasaya arzettiği bu kireçlerin ıyiliğini bütün inşaatçılar teslim etmişlerdir.

Bu defa mallarımı kâmilen Ankarada Mevsim Sokak Arif Çubukçu, Telefon: 3300

Ankara istasyonunda mahrukat müteahhidi Hüseyin Orak, Telefon: 2791

Ankarada Postahane caddesinde Karaköy Pazarı sahibi İsmail Ozar, Telefon: 3659

Sanayi caddesinde Çankırılı Tuğlacı Hasan Telefon: 1446 ve Hamamönü odun deposu sahibi Bahri Telefon: 2861 vasıtasiyle sattırmaktayım. Kireçlerimden memnun kalanların bu müesseseler vasıtasiyle siparişte bulunmalarını bütün müşterilerime saygılarımla ilân ederim.

1259 Karaköy Pazarcığında Kireççi Mehmet Çavuş

Uyanış · Servetifünun

1891

Başyazarı: A. Ihsan Tokgöz

47 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankarada satış yeri AKBA Kitabevidir. Senelik abone 10 lira. 592

KÜÇÜK İLÂNLAR

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:
Bir defa için 30 kuruş
İki defa için 50 kuruş
Üç defa için 70 kuruş
Dört defa için 80 kuruş alınır.
Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır.
Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.
Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Satılık:

Acele satılık evler — Yenişehirde Devlet Şûrası sırasında 2 katlı 800 M. arsasile, İç Cebecide 3 katlı 1000 M. evler satılıktır. Tl. 1538 1547

Satılık apartıman — Yenişehirin tam merkezinde 8 daireli tam konforlu doğuya nazır betonarme H. Dilman Karaoğlan Koç apartımanı 4 Tl. 2181 1552

Satılık arsalar — Karanfil sokak Selânik ve Meşrutiyet cad. Küçük çapta diğer taraflarda her çapta komisyoncu H. Dilman Karaoğlan Koç apartımanı Tl. 2181 1553

Kelepir satılık bağlar — Keçiören Etlik, Dikmen ve başka yerlerde üzümlü bahçeli bağlı H. Dilman Karaoğlan Koç apartımanı Tl. 2181 1554

Satılık — Devlet Şûrası arkasındaki asfaltta 600 M. arsa ile Bomonti Bahçesi üzerinde Üstün sokağında 900 M. arsa satılıktır. Tele. 1256 1567

Satılık kamyon — Az kullanılmış Şevrole 937 modeli satılıktır. Tabakhanede 4 No. esnaf kahvesine müracaat. 1585

İstanbulda satılık — Suadiye asfalt cadde tren ve vapura çok yakın arayol tramvay durağında Galip bey köşkü bahçesinden bağlı ve meyveli ve bol suyu havi kuyulu iki dönün her gün içindekilere müracaat . 1627

(4000) liraya satılık ev — Cihangir Firuz ağa Türkgücü sokak No. 69 denize nazır (5) oda ve bütün konforu cami. Tel. 3411. 1686

Satılık, kiralık — Mobilyalı veya boş ev. Yenişehir Sıhhiye Vekâletinin arkasında 6 oda, bütün konfor. Ulusta "Ev" rumuziyle mektupla müracaat. 1693

Acele satılık arsalar — Yenişehir Selânik caddesinde malmüdürlüğü karşısında 423, 592 metrelik arsalar. Tl. 1538 komisyoncu Hayri. 1699

Satılık — Saymakadın istasyonuna yakın ev bağ bahçe ucuz satılacak (10 nisana kadar) Meclis Matbaasında Mehmet Erçeviğe müracaat. Yahut Tel. (2181) 1675

İş verenler:

Bayan öğretmen aranıyor — Ana mektebinde çalışmak istiyenlerin çocuk yuvasına müracaatları. Telefon 1983 1591

Lisan Muallimi Aranıyor — Almanca, Fransızca, İngilizce muallimi alınacaktır. İsteklilerin 1 nisana kadar vesaikleriyle birlikte Arar lisan okuluna müracaatları. Tel: 3714 1658

İki kişilik — Bir ailenin ev idaresi ve işlerini görmek için türk veya ecnebi bir bayan aranıyor. Nümune hastanesinde Dr. Kâmile Aygün'e müracaat. 1682

İş arayanlar:

Piyano dersi — Macar bestekâr piyanisti Feri Boks piyano dersi verir. Ulus'ta N. Artam'a müracaat. 1609

Yazısı ve rakamları güzel — Şimdiye kadar muhasebe işlerinde çalışmış askerliğini yapmış tecrübeli bir memur aranıyor. Taliplerin 103 numaralı Ankara posta kutusuna tahriren müracaatları . 1642

Kiralık:

Kiralık daire — 3 geniş oda, banyo, havagazı, elektrik, su, fevkalâde manzara, müsait fiat. Yenihamam apartımanı Tel: 3714 1545

Kiralık — Çocuk esirgeme kurumu bahçesi karşısında nazareti kâmileyi haiz 4 odalı apartıman. Kapıcıya müracaat. 1643

Kiralık konforlu odalar — Denizciler caddesi çocuk esirgeme kurumunun yeni yaptırdığı binada görmek istiyenlerin kapıcıya müracaatları. 1647

Kiralık — Kavaklıdere Güven kooperatifi binalarından 18 No. lu fevkalâde manzaralı 6 odalı her şeyi tamam bahçeli müstakil ev. Avukat Saim Akant Tel. 1272 - 3406 1667

Kiralık oda — Mobilyalı veya mobilyasız. Yenişehir İsmet İnönü caddesi No. 74 1694

Kiralık apartıman — Atatürk bulvarında yeni yapılan Tuna apartımanında ticaret şirketlerine ikamete elverişli daireler. Kapıcıya 3123 Tl. müracaat. 1700

Kurslar :

Daktilo kursu — 45 inci devresine nisanın ilk haftasında başlıyor. İstediğiniz saati angajman edebilmek için şimdiden namzet numarası alınız. 1695

Steno kursu — 4 üncü devresine nisanın ilk haftasında başlıyor. Alınacak talebe sayısı mahduddur. Şimdiden namzet numarası almayı unutmayınız. 1696

Almanca, fransızca, ingilizce dersleri — Üç aylık bir sömestr'e mukabilinde 10 lira alınacaktır. Bir defaya mahsus, fevkalâde tenzilâttan istifade ediniz. 1697

Bütün bu dersler için Yenihal arkasında Yenihamam apartımanı kat 2 Arar lisan okulu, daktilo ve steno kursları direktörlüğüne müracaat Tel:3714 1698

Gümrük ve İnhisarlar B.

Müdür ve memur evi yaptırılacak

Ankara İnhisarlar Başmüdürlüğünden :

Resim, proje, keşifname, ve şartnamelerine göre ;

1 — Keçeç tuzlasında yapılacak 4186 lira 23 kuruş keşif bedelli müdür evi ve 2359 lira 53 kuruş keşif bedelli memur evi inşası açık eksiltmeye konmuş tur.

2 — Bundan başka 2614 lira 93 kuruş luk keşif bedelli birde kantarcı oturma yeri inşası mukarrerdir. Bu iş için de ayrıca açık eksiltme yapılacaktır .

3 — Her iki açık eksiltme ve ihale muamelesi 15 - nisan - 938 tarihinde cuma günü saat 16 da baş müdürlüğümüz binasında toplanaca kkomisyonda ayrı ayrı icra olunacaktır.

4 — Arzu edenlerin fazla tafsiiât almak ve istenilen evrakları görmek için şimdiden baş müdürlüğümüz tuz fen şubesine müracat etmelidir .

5 — İsteklilerin ilk keşif varakalarına göre muhammen bedelin yüzde yedi buçuğu olarak müdür ve memur evleri için 566 lira ve kantarcı oturma yeri için de 196 lira muvakkat teminat paralarını idaremize verdikten sonra açık eksiltmelere iştirak edecekleri ilân olunur. (834) 1710

Bobin sigara kâğıdı alınacak

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden :

7000	Adet	Bobin	20,5	m/m	sigara kâğıdı beyaz
2000	„	„	20,5	„	„ „ pembe
2500	„	„	20,5	„	„ „ Leylâki
271000	„	„	26,5	„	„ „ Beyaz
295000	„	„	28	„	„ „ „
5500	„	„	29	„	„ „ „
6500	„	„	31	„	„ „ „
400	„	„	31	„	„ „ „ Lüks

I — Yukarda cins ve miktarları yazılı 589900 adet "Bobin" sigara kâğıdı şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 14/IV/938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (1301-663) 1374

T. İŞ BANKASI

1938

Küçük Carî Hesaplar İkramiye Plânı

4 adet	1000 liralık	—	4000 lira
8 „	500 „	—	4000 „
16 „	250 „	—	4000 „
76 „	100 „	—	7600 „
80 „	50 „	—	4000 „
200 „	25 „	—	5000 „
384 „		—	28600 „

Kuralar: 1 mart, 1 haziran, 1 eylûl, 1 birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

En az 50 lira mevduatı bulunan hesaplar kuralara dahil edilecektir.

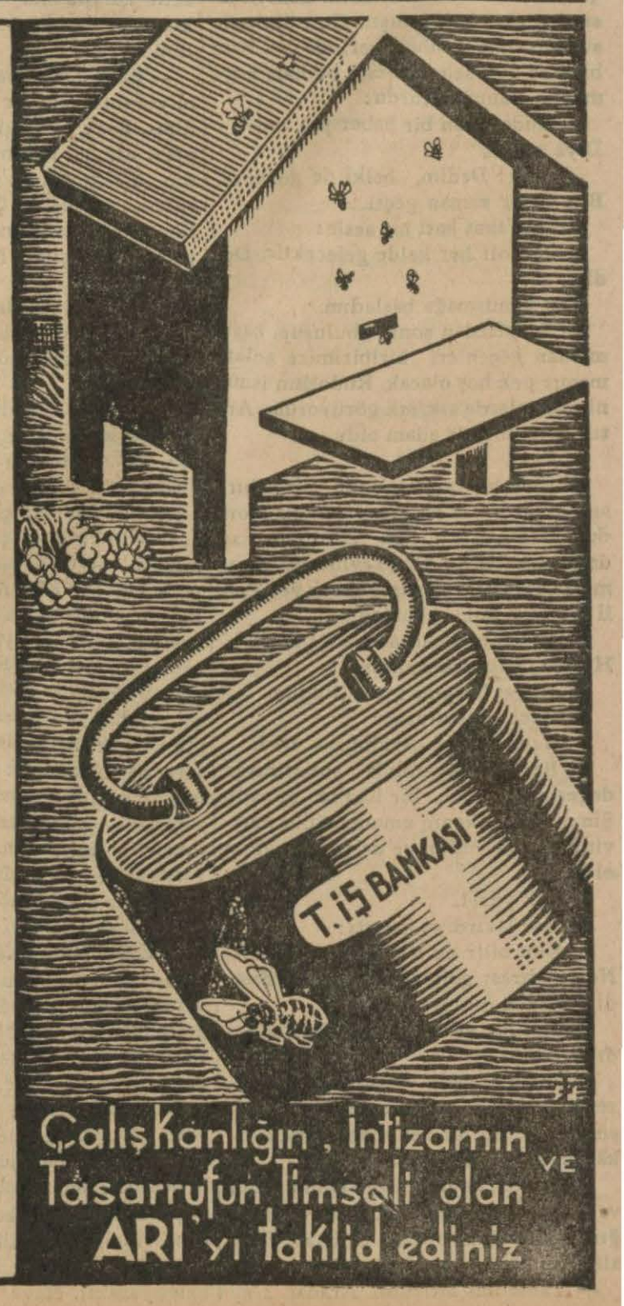

RESMÎ İLÂNLAR

M. M. bakanlığı

Ambar tamiri

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan:

Kayaş mühimmat deposundaki 28 No. lu saç ambar pazarlıkla tamir ettirilecektir. Keşif bedeli 245 lira 98 kuruştur. Teminatı 37 liradır. Pazarlığı 30. 3. 938 çarşamba günü saat 10,30 dadır.

Pazarlığa iştirâk edeceklerin teminatlariyle birlikte muayyen gün ve vakitte M. M. V. satın alma komisyonunda bulunmaları. (778) 1620

Uçuş elbisesi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1) 2.000 tüp uçuş elbisesi cilâsı açık eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 1520 lira olup ilk teminat parası 114 liradır.

3) İhalesi 29 mart 938 salı günü saat 10 dadır.

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle ihale gün ve saatında M. M. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (683) 1434

Fireze bıçakları alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1) 16 adet Mors derill Fireze bıçakları açık eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 4000 lira olup ilk teminat parası 300 liradır.

3) İhalesi 30 mart 938 çarşamba günü saat 10 dadır.

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle ihale gün ve saatında M. M. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (684) 1435

Kereste alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — İhale bedeli (1347) lira olan yirmi metre mikâbı tahta ile on metre mikâbı dilme açık eksiltme suretiyle müteahhid nam ve hesabına satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi her gün M.M.V. satın alma komisyonunda görülebilir.

3 — Eksiltmesi 1 3nisan çarşamba günü saat 10 da yapılacağından talib olanların mezkûr gün ve saatte yukarda yazılı komisyona müracaatları ilân olunur. (827) 1708

Elektrik malzemesi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Müteahhit nam ve hesabına 11 kalem elektrik malzemesi açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — Tahmin edilen fiatı 2099 liradır.

3 — Eksiltme 14 - nisan - 938 çarşamba günü saat 15 de M.M.V. satın alma ko'da yapılacaktır.

4 — İlk teminat 314 lira 85 kuruştur. Şartname parası zolarak M.M. Vekâleti satın alma ko.dan alınacaktır.

5 — Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun iki ve üçüncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte eksiltme gün ve saatinde M. M. V. satın alma ko.da bulunmaları. (826) 1707

Harita Umum Md.

Santral yaptırılacak

Harita Genel Direktörlüğünden:

1 — Harta genel direktörlüğünün Cebecideki garnizonu dahilinde gösterilecek yerlere vaz ve montaj edilmek üzere 220 voltluk Altertanif cerayanla ve 20-30 voltla çalışır on adet telefon makinesini havi onluk bir tam otomatik santral açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli 950 lira ve muvakkat teminatı 72 liradır.

3 — Eksiltme 29 mart 938 salı günü saat 15 de Cebecide Harta genel direktörlüğü binasında Sa. Alma komisyonunda yapılacaktır.

4 — İsteklilerin fennî şartnamesini görmek üzere her gün ve eksiltmeye iştirâk için de yukarıda yazılı gün ve saatte komisyona müracaatları.

5 — Muvakkat teminat olarak yalnız banka mektubu veya maliye sandık makbuzu kabul olunur. (699) 1442

Demiryolları

100 ton klorütutya alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhamen bedeli 20.000 lira olan 100 ton klorütutya 9.5.938 pazartesi günü sat 15 de Kapalı zarf usuliyle Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1500 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, ve nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve şevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (737) 1561

Galvanize Tirfon alınacak

D. Demiryolları Satın alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli yerli olduğu takdirde 105.950,46 ecnebî olduğu takdirde 78.540 lira olan 1.190.000 adet galvanize trifon 9. 5. 938 pazartesi günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin yerli olduğu takdirde 6547,52 ecnebî olduğu takdirde 5177 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 390 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (763) 1614

210 ton demir malzeme alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhtelif istasyonlarda inşa edilecek zahire hangarları için montaja hazır bir halde takriben 210 ton demir malzeme mübayaası yeniden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu malzemenin muhammen bedeli 50000 liradır.

2 — Malzemenin teslim müddeti ihale tarihinden itibaren 200 güne çıkarılmıştır.

3 — İstekliler bu işe ait şartname ve sair evrakı Devlet Demiryollarının Ankara, Haydarpaşa, Sirkeci veznelerinden 2.50 lira mukabilinde alabilirler.

4 — Eksiltme 11.4.938 tarihinde pazartesi günü saat 15 de Ankarada Devlet Demiryolları yol dairesinde toplanacak merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektubu ile birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiki aynı gün saat 14 de kadar komisyona tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

a) 3750 liralık muvakkat teminat

b) 2490 sayılı kanunun tayin ettiği ve şartnamede yazılı vesikalar. (782) 1664

Balast münakasası

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Birinci işletme mıntakasında aşağıda mevkii, miktarı ve muhammen bedeli yazılı balast kapalı zarf usuliyle münakasaya çıkarılmıştır. Eksiltme 15-4-1938 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Haydarpaşa Gar binası dahilinde birinci işletme eksiltme komisyonunca yapılacaktır. İstekliler eksiltme şartnamesinde yazılı muvakkat teminat ve evrak ve vesaikle teklif mektuplarının eksiltme günü saat 13 e kadar komisyon reisliğine verilmesi lâzımdır. İstekliler bu husustaki şartname ve mukavele projelerini Haydarpaşa Yol başmüfettişliğinden parasız olarak alabilirler. (1581-797)

Balastın mevkii	İhale edilecek mikdar	metre mik'ab ihzar bedeli	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat Mikdarı
Klm (148-150)	15 bin M3	kuruş (130)	19,500 Lira	1462 Lira 50 krş.

1702

Muhtelif tezgâhlar alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Aşağıda muhammen bedelleri ve muvakkat teminatları yazılı muhtelif tezgâhlar ayrı ayrı ihale edilmek şartiyle 26-4-938 salı günü saat 15 den itibaren sıra ile ve kapalı zarf usuliyle Ankarada idare binasında stın alınacaktır.

Bu işlere girmek istiyenler aşağıda gösterilen mikdarda muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tahmini bedeli 5000 liradan yüksek olan eksiltmeler için Nafıa müteahhitlik vesikalarını ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinde ve Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinde dağıtılmaktadır. (780) 1661

Sira No.	Tezgâhın ismi	Mikdarı	Muhammen bedeli L.	Muvakkat teminat L.
1	Dirsekli perçin makinesi	2	17.000	1275
2	Boru bükme presi	1	1.550	116,25
3	Kollu testere	6	11.300	847,5
4	Perçin ocağı	7	7.700	577,5
5	Çentrolama tezgâhı	2	2.400	180

Ankara Valiliği

2 oda yaptırılacak

Ankara Valiliğinden :

Keşif bedeli (1454) lira (85) kuruştan ibaret maliye vekâleti bodrum katında yapılacak olan iki odanın inşaatı 13-4-938 gününe rastlayan çarşamba günü saat on beşte vilâyet binasında nafıa komisyonunda ihalesi yapılmak üzere pazarlığa konulmuştur.

Teminatı muvakkatesi (102) lira (6) kuruştur. İstekliler teminatı muvakkate mektubu veya makbuzu ticaret odası vesikası ve Ankara Nafıa müdürlüğünden alacakları ehliyet vesikasiyle birlikte sözü geçen günde Nafıa komisyonuna gelmeleri.

Buna aid keşif ve şartnameyi her gün Nafıa dairesinde görebilirler. (841) 1712

Fabrikalar

Tabib alınacaktır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden :

Ankara yakınında Kayaş ve Küçükyozgatta çalıştırılmak üzere iki tabib alınacaktır.

Kabül şartlarını öğrenmek istiyenlerin istida ile nisanın yirminci günü akşamına kadar umum müdürlüğe müracaatları. (800) 1703

Vilâyetler

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Eskişehir Nafıa Müdürlüğünden:

Eskişehir - Çifteler yolunun 3+080 - 13+000 kilometreleri arasında 17597 lira 18 kuruş keşif bedelli şose esaslı tamirat 28-3-938 tarihinden 18-4-938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15.30 a kadar kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

Muvakkat teminat 1319.78 liradır.

Bu işe aid evrak: Şose tafsilât ve hulâsa keşifleri, Grafik, fennî ve eksiltme şartnameleri, genel şartname ve mukavele projeleri her zaman Eskişehir Nafıa müdürlüğünde görülebilir. İsteklilerin Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ile senesi içinde ticaret odasından alacakları vesikayı 2490 numaralı kanunun tarifi veçhile teklif mektuplarına eklemeleri lâzımdır. Mektuplar 18-4-938 tarihinde saat on dört otuza kadar makbuz mukabilinde daimî encümen riyasetine verilmelidir.

Posta ile vaki olacak gecikmeler nazarı itibare alınmaz. (1634-845) 1714

Otobüs alınacak

Trabzon Belediye Riyasetinden :

1 — Belediyede mevcud şartnamesi mucibince, her biri 18 kişi alan 1938 modeli Şavrole Ford veya muadili marka otobüs alınacaktır. Bunların beherinin muhammen bedeli 3200 liradır.

2 — Bu husustaki şartname, bilâ bedel belediyeden alınabilir.

3 — Eksiltme, 8-4-1938 cuma günü Belediye daimî encümeninde saat 15 de yapılacaktır.

4 — Eksiltme, kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

5 — Muvakkat teminat: 450 liradır.

6 — Alınacak otobüslerin parası 938 senesi haziranından itibaren 1938 senesi büdcesinden ve şartnamede yazılı vadelerde ödenecektir. 1716

Mekteb yaptırılacak

Haymana Kaymakamlığından :

Bedeli keşfi 2159 lira 82 kuruş olan Haymana kazasına bağlı Şerefli köyünde yapılacak ilk okul binasının inşası 25-3-938 tarihinden 11-4-938 tarihine kadar 15 gün müddetle açık ek siltmeye konulmuştur. İhale 11-4-938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de Haymana Kaymakamlığında mü teşekkil komisyon huzurunda yapılacaktır. Münakasaya iştirâk edeceklerin bedeli ihalesinin yüzde yedi buçuğu olan 161 lira 98 kuruşluk teminat akçesini yatırdığına dair makbuz veya banka mektubu ibraz etmesi lâzımdır. İhaleyi müteakip teminat yüzde 15 şe iblağ edilecektir. Bu hususta fazla izahat almak istiyenlerin Haymana maarif memurluğuna müracaatleri. (819) 1704

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Eskişehir Nafıa Müdürlüğünden:

Eskişehir - Söğüt yolunun 3+050 - 9+475 kilometreleri arasında 12282.38 lira keşif bedelli şose esaslı tamiratı 28-3-938 tarihinden 18-4-938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 16 ya kadar kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

Muvakkat teminat 921.18 liradır.

Bu işe aid evrakı tafsilât ve hülâsa keşifleri, grafik, fennî ve eksiltme şartnameleri proje, genel şartname ve mukavele projeleri her zaman Eskişehir Nafıa müdürlüğünde görülebilir.

İsteklilerin Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ile senesi içinde ticaret odasından alınmış vesikayı 2490 numaralı kanunun tarifi veçhile teklif mektuplarına eklemeleri lâzımdır.

Mektuplar 18-4-938 tarihinde saat on beşe kadar makbuz mukabilinde daimî encümen riyasetine verilmelidir. Postada vaki olacak gecikmeler nazarı itibare alınmaz. (1635-846) 1715

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Eskişehir Nafıa Müdürlüğünden:

Sarıköy - Mihalıççık yolunun 4+400 - 13+450 kilometreleri arasında 11571.19 lira keşif bedelli yeni şose ve imalâtı sınaiye inşası 28-3-1938 tarihinden 18-4-1938 tarihine müsadif pazartesi günü saat onbeşe kadar kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme vilâyet daimî encümeninde kapalı zarf usuliyle icra edilecektir.

Muvakkat teminat 868 liradır.

Bu işe aid evrak: Şose tafsilât ve hulâsa keşifleri, Grafik, fennî ve eksiltme şartnameleri, genel şartname, mukavele projeleri ve imalâtı sınaiye projeleri her zaman Eskişehir Nafıa müdürlüğünde görülebilir. İsteklilerin Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ile senesi içinde ticaret odasından alacakları vesikayı 2490 numaralı kanunun tarifi veçhile teklif mektuplarına eklemeleri lâzımdır.

Mektuplar 18-4-1938 tarihinde saat on dörde kadar makbuz mukabilinde daimî encümen riyasetine verilmelidir. Postada vaki olacak gecikmeler nazarı itibare alınmaz. (1633-844) 1713

Satılık fabrika binası ve müştemilâtı

Denizli Vilâyeti Daimî Encümeninden :

Denizli vilâyeti hususî idaresinin malı olan pandazoplus fabrikası demekle meşhur büyük fabrika binası krokisinde gösterildiği veçhile tarafları kırmızı çizgilerle işaret edilmiş olan 4371 metre murabbaından ibaret saha üzerinde mevcud binalariyle birlikte mülkiyeti satılmak üzere 21.3.938 tarihinden itibaren 13.4.938 çarşamba günü saat 14 de kadar kapalı zarf usuliyle arttırmaya konulmuştur.

Muhammen kıymeti 10.000 on bin lira ve muvakkat teminatı 750 liradır. Usulü dairesinde tanzim kılınacak teklif zarflarının 13 nisan 938 çarşamba günü saat 14 de vilâyete verilmesi ve bu müddetten sonra teklif kabul edilmiyeceği ilân olunur. (931/810) 1681

Satılık tayyareler

Eskişehir Defterdarlığından :

İstanbulda Şişlide FESCİYAN APARTIMANININ 4 numaralı dairesini ikametgâh ittihaz eden sosyete Anonim Kos Türkisyon Arpomotik şirketi mümessili Mösyö Ruber Puti ile Millî Müdafaa Vekâleti arasında akdolunan mukavelename mucibince mezkûr şirket tarafından vekâleti müşarünileyhaya teseliümü taahhüd edilen 12 adet tayyarenin mukavele şartlarına muhalif olduğundan dolayı vekâletçe tesellüm edilmiyerek bu babtaki davâ neticesinde Ankara Ticaret mahkemesince de tasdik edilmiş ve mezkûr tayyarelerin bulundukları yerde beklemesi Millî Müdafaa Vekâletinin zararını mucip olduğundan bahisle Millî Müdafaa avukatı tarafından vaki talep üzerine ticaret kanununun 712 ve 720 inci maddelerine tevfikan satılmasına karar verildiğinden Eskişehirde tayyare hangarlarında ve 930 senesindenberi köhne bir vaziyette bulunan ve mecmuu 3940 lira kıymeti muhammeneli "12" adet tayyare ve yedek malzemenin satışı 28-3-938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 e talik edilmiştir.

Talip olanların yüzde yedi buçuk pey akçesini veya o mikdarda muteber banka mektubunu hamilen vakti mezkûrda Eskişehir asliye hukuk mahkemesine müracaat etmeleri ilân olunur. (835) 1690

Baytar aranıyor

Ayvalık Belediye Reisliğinden :

(65) lira ücretli belediyenin fennî mezbahası baytarlığı münhaldir. Emekli baytarlarımızdan talip olanların vesaikile müracaatları ilân olunur. 1622

Elektrik tesisatı

Sandıklı Belediyesinden :

1 — Nafıa Vekâletinden şarta muallak olarak musaddak ve elektrik mühendisi bay Hasan Halet tarafından şartları tamamlanan proje mucibince sandıklı kasabasının elektrik tesisatının keşif bedeli 5070 lira olan santral bina inşası ve 4032 liralık ağaç direği belediye tarafından yaptırılmak üzere mütebaki 24946,10 lira keşif bedelli projede mevcud santralın makina ve teçhizatı, lokomobil montajı santral elektrik teçhizatı, santral elektrik kısmı montajı çıkış tertibatı, şebeke ve nakliye demir direk tablo ve sair teferruatını muhtevi tesisatı münakasaya konulmuştur.

2 — İstekliler fennî şartname ve projeleri teferruatını belediyede görebilirler bedeli mukabilinde İstanbulda Beyoğlu şark apartımanında elektrik mühendisi bay Hasan Halet Işıkpınardan alabilirler.

3 — İhale 2490 sayılı kanuna tevfikan 25 nisan 1938 pazartesi günü saat 16 da Sandıklı encümeninde kapalı zarf usuliyle yapılacaktır Muvakkat teminat 1871 liradır.

4 — İsteklilerden aranılacak vesika bugüne kadar laakal 20 bin lira kıymetinde Türkiyede bir şehrin elektrik tesisatını muvaffakıyetle bitirdiğine dair kabul raporu ve şartnamede sayılanlardır.

5 — Teklif mektupları 25 nisan 1938 inci pazartesi günü saat 15 şe kadar muvakkat teminatlariyle ve kanunun tayin ettiği ve şartnamede tasrih edilen vesikalariyle birlikte sıra numarasiyle makbuz mukabilinde belediye encümen reisliğine verilecektir. Mektupların saat 16 ya kadar yetişmek üzere iadeli teahhüdlü mektup şeklinde gönderilmesi caizdir. Postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmiyecektir. İstenilen vesikaları noksan olanların teklifleri de reddedilecektir. 1418

YALNIZ
HAKIKÎ VALDA
PASTİLLERİ SİZİ
BOĞAZ HASTALIKLARİLE
ÖKSÜRÜK, NEZLE
VE GRİPTEN
KORUR VE TEDAVİ
EDER
1155

Sümer Bank Kayseri Bez Fabrikası Müdürlüğünden

Halkın sağlam ve ucuz bez ihtiyacını temin maksadiyle imal etmekte olduğumuz XIV tip anahtarlı kaput fiatları:

85 santimlik topu 778 kuruş
75 santimlik topu 710 kuruş

Satışlarımız fabrika teslimi ve peşindir
Fiatlar asgarî bir balya içindir

Bu fiatlara yüzde 2 zam suretiyle bir topa kadar perakende satış yapılır.

Balyalar 20 top ve 720 metredir

Siparişin bedeli fabrikamıza vasıl olmadıkça sipariş tediye ve sevkedilmez 644

NERVİN

Sinir ağrıları, asabî öksürükler, uykusuzluk, baş ve yarım baş ağrısı. baş dönmesi bayğınlık, çarpıntı, ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları giderir. 1167

Kohinor

Size inci gibi dişler ve güzel kokulu bir ağız temin eder 3—6399

Adana Millî Mensucat Fabrikası Direktörlüğünden

1-2-1938 Tarihinden itibaren aşağıdaki fiatlarla kaput bezlerimizi satacağımızı saygı değer müşterilerimize ilân ederiz.

	Genişlik santim	Top Metre	Top fiatı
Aslanlı bez tip 2	75	36	725 Kr.
„ „ tip 2	90	36	839 „
Şapkalı „ tip 4	85	36	695 „
„ „ tip 4	90	36	725 „

Bu fiatlar fabrika teslimi bedeli peşin tediyeli ve toptan satış fiatıdır. Bir balyadan noksan olan perakende satışlar için % 2 fark alınır.

Fabrikamızın hiç bir yerde acentası yoktur. Bütün müracaatların fabrika müdürlüğüne yapılması müşterilerimizin menfaatı icabındandır. 1—528

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

6. cı keşide 11/Nisan/938 dedir....

Bu keşidede:

200.000 ve 50.000 liralık mükâfatlarla :

200.000, 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyeler vardır.

Biletlerinizi ayın yedinci gününe kadar bayilerinizden almanız kendi menfaatiniz iktizasıdır. 590

Sıhat bakanlığı

Sıtma mücadele kursu

Ankara mıntakası sıtma mücadele reisliğinden:

Sıtma mücadele sıhat memuru yetiştirilmek için bu sene nisanın on beşinde açılmak ve bir buçuk ay devam etmek üzere mıntakamızda bir (Sıtma mücadelesi küçük sıhat memurları kursu) açılacaktır. Kursa gireceklerin aşağıdaki şartları haiz olmaları lâzımdır.

1 — Türk olmak

2 — Orta okul tahsili görmüş olmak

3 — Yaşı müsaid bulunmak

4 — Askerlikle alâkası olmamak

İsteklilerin diğer hususî şartları da öğrenmek ve kayıdlarını yaptırmak üzere hüviyet cüzdanı, hüsnühal kâğıdı, askerlik vesikası ve fotoğraflariyle reisliğimize müracaatları.

(784) 1638

A. Levazım Âmirliği

2 Pavyon yaptırılacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kor birliklerinin ihtiyacı için iki pavyon yapılacaktır.

2 — İhalesi 31-mart-938 perşembe günü saat 16 da Çorluda Kor karargâhında yapılacaktır.

3 — Fennî ve hususî şartnamelerini görmek istiyenler Ankara ve İstanbul Lv. amirlikleri satınalma komisyonunda ve Çorluda Kor satınalma komisyonunda görebilirler.

4 — İlk pey parası 2640 liradır.

5 — İstekliler kanunun ikinci ve üçüncü maddelerindeki belgeler ile birlikte belli gün ve saatte Çorlu Kor Satınalma komisyonuna müracaatları. (802) 1665

1000 ton buğday alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kor birlikleri için 300 ton yumuşak ve 700 ton sert olmak üzere ceman 1000 ton buğdayın kapalı zarfla eksiltmesi 4 nisan 1938 saat 16 da Çorlu kor Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 4500 lirakuruş ilk teminatı 337 lira 50 kuruştur. Şartname ve evsafı İstanbul Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da ve Çorlu kor. Sa. Al. Ko. da görülür. Kanunî vesika ve teklif mektuplarının belli saatten bir saat evveline kadar komisyona verilmesi. (728) 1513

Yataklık ot alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Ankara garnizonu müesseseleri için 40.000 kilo yataklık kuru otun açk eksiltmesi 14 - nisan - 938 saat 15 de Ankara levazım amirliği satın alma ko.da yapılacaktır.

2 — Tahmin bedeli 1040 lira ilk teminatı 78 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. Kanunî vesika ve teminatla komisyona müracaat edilmesi. (936) 1711

Münaksa tehiri

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Ankara garnizonu müesseseleri ihtiyacı olan 50 ton koyun etinin ihalesi tehir edilmiştir. 30-mart-938 de yapılacak eksiltme için müracaat edilmemesi ilân olunur. (823) 1705

Satılık köhne fotin

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Ankara garnizon birlik ve müesseselerinde mevcud 902 çift köhne fotin 1-nisan-938 saat 15 de Ankara levazım amihliği satın alma komisyonunda pazarlıkla satılacaktır. Fotinlerin bulunduğu yerleri öğrenmek üzere her gün ve pazarlığa iştirâk için belli gün ve saatte komisyona müracat edilmesi.

(824) 1706

Vakıflar Umum Md.

İstanbulda satılık arsa

Vakıflar Umum Müdürlüğünden:

Muhammen kıymeti Lira K.	Metresi	Cinsi
24118 80	3014 85	Arsa

1 — Depo, dükkân, garaj, han, çarşı ve saire yapmaya elverişli ve içinde dört masura suyu ile beraber Galatada yeni cami mahallesindeki vakıf arsanın tamamı satılmak üzere 24-3-938 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle müzayedeye konulmuştur.

2 — İhalei katiyesi 12 nisan 938 salı saat 16 da Beyoğlu vakıflar müdürlüğünde ihale komisyonu huzuriyle yapılacaktır.

3 — İstekliler muhammen kıymeti üzerinden % 7,5 nisbetinde teminat makbuzlarını veya banka mektuplarını 2490 No. lı kanunun tarifatı dairesinde hazırlayacakları teklif mektuplariyle beraber ihale saatinden bir saat eevline kadar Beyoğlu Vakıflar müdürlüğü ihale komisyonuna vermeleri lâzımdır.

4 — Harita ve şartnamesini görmek ve fazla malûmat almak istiyenlerin her gün Beyoğlu vakıflar müdürlüğü Akarat ve Mahlûlât şubesine müracaatları. (833) 1709

KANZUK

En hoş meyva tuzudur. Inkibazı defeder. Mide, bağırsak, karaciğeden mütevellit rahatsızlıkları önler. Hazmı kolaylaştırır. 596

İngiliz Kanzuk eczanesi

Bütün Vekâletlerin bütün mekteplerin ve bütün Bankaların kullandığı yazı çoğaltma makinesi R O T O

Türkiye acentası Emin Sait Ersen Tel 2686. P. K. 507 Ankara. 1566

ULUS — 19. uncu yıl. — No.: 5982

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri Falih Rıfkı ATAY

Umumî Neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü Mümtaz Faik FENİK

Ulus Basımevi: Ankara

Dünya mevaddı gıdaiyesi arasında en büyük mükâfatla zafer nişanını, diploma, donör ve altın madalyayı kazanan ve bu suretle birinciliği bihakkın tasdik olunan

Hasan özlü unları

Vitamin, Kalori, Gıda, Sıhhat

Pirinç, Yulaf, Mercimek, Buğday, İrmik, Patates, Mısır, Türlü, Bezelye, Badem, Çavdar Özü Unlarını Çocuklarınıza Yediriniz.

Allahın yarattığı saf hububattan alınan, vitamini ve kalorisi kuvvei gıdaiyesi çok olan Hasan Özlü Uularına doktorunuz şahadet eder ki hayatın ve tabiatin en mugaddi ve mükemmel gıdasıdır.

Hasan Özlü Unları çocuklarınıza tam âfiyet temin eder. Neşvünümalarına yardım eder. Onları çabuk büyütür. Neşeli, tombul, hastalıksız tombul yapar. Hasan Özlü Unlariyle çok leziz mahallebi ve çorba ve yemek yapılır. Mutlaka H A S A N markasına dikkat. 1290

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün agrılarınızı derhal keser, icabında günde üç kaşe alınabilir. 1145

BUGÜN·KUMBARANIZA·ATACAGINIZ·5·KURUŞ

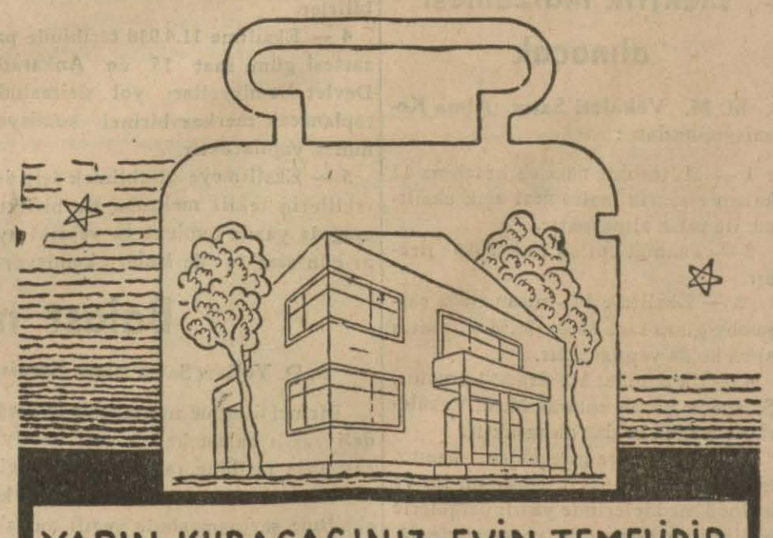

YARIN·KURACAGINIZ·EVİN·TEMELİDİR

T. C. ZIRAAT BANKASI

Malatya Bez ve İplik Fabrikası Türk Anonim Şirketi Adana Mensucat Fabrikası Direktörlüğünden:

Fabrikamızda imal edilen ve Iktısat Vekâletince 1-2-938 tarihinden itibaren kabul ve tesbit edilen Bez fiatları aşağıda gösterilmiştir. Bu suretle satış yapmakta olduğumuzu sayın müşterilerimize ilân ederiz.

	Tip	Genişlik Santim	Beher top Metre	Beher top Fiatı
Çifçi bezi	2	75	36	725
Astarlık bez	14	85	36	751

Satışlarımız fabrika teslimi ve peşindir. Bir balyadan aşağı siparişlerde % 2 zam edilir. Alivre satışımız yoktur. 856

YENİ SİNEMALAR HALK

BU GECE

Charles Boyarein Michelle Morgan ile birlikte Fransada en son çevirdiği

BORA

Gündüz seanslarında:

ATEŞ BÖCEĞİ

Seanslar: 2 - 4.15 - 6.30. Gece 21 de

Bu gün Bu gece

Parisin esrarlı hayatını canlandıran büyük film

MÜŞKÜL İTİRAF

Baş rolde: Albert Perejean - Jenny Holt

Seanslar: 2.30 - 4.30 - 6.30. Gece 21 de

Halk Matinesi: 12.15 de: Akşam güneşi

1—591

Yangın, hayat, otomobil, cam sigortaları yapılır.

Halil Naci Mıhcıoğlu, Telefon: 1230 Anafartalar cad. No. 111 Tel.: 2089 "Ünyon" Ankara acentalığı 1334